

VERVANGEND PROCESSTUK

Rechtbank Amsterdam
Sector Civiel, Team Handel
Rolzitting: 10 september 2025 / 1 oktober 2025
Zaak-/rolnummer: C/13/771545 / 25/1227

Inzake:

(1) Energy Transfer LP,

een vennootschap naar het recht van de Staat Delaware, Verenigde Staten van Amerika, kantoorhoudende te Dallas, Staat Texas, Verenigde Staten van Amerika,

(2) Energy Transfer Operating LP,

een vennootschap naar het recht van de Staat Delaware, Verenigde Staten van Amerika, kantoorhoudende te Dallas, Staat Texas, Verenigde Staten van Amerika,

(3) Dakota Access LLC,

een vennootschap naar het recht van de Staat Delaware, Verenigde Staten van Amerika, kantoorhoudende te Houston, Staat Texas, Verenigde Staten van Amerika,

gedaagden in de hoofdzaak, eiseressen in het incident,

advocaat: mr. J.H. Duyvensz

tegen:

Stichting Greenpeace Council,
statutair gevestigd en kantoorhoudende te Amsterdam,

eiseres in de hoofdzaak, verweerster in het incident,

advocaat: mr. E.W. Jurjens

**Incidentele Conclusie strekkende tot
exceptie van onbevoegdheid wegens het
ontbreken van rechtsmacht
tevens Litispendingie**

Inhoudsopgave

1 Inleiding, kern van de zaak en samenvatting	1
2 Partijen	2
Energy Transfer.....	2
GPI en haar rol binnen het Greenpeace-netwerk	2
Het gebruik van 'vreedzame, creatieve confrontatie'	4
3 De DAPL	4
4 De tegen de DAPL gerichte acties van Greenpeace en de gevolgen daarvan.....	8
(a) Greenpeace verrichtte onrechtmatige en strafbare activiteiten	9
(b) Greenpeace verspreidde doelbewust en op grote schaal onjuiste mededelingen.....	14
5 De Federale Procedure	16
6 De Staats Procedure	17
Inleiding... ..	17
De vorderingen.....	17
De Jurybeslissing en de betekenis daarvan	20
7 De Nederlandse rechter is niet bevoegd.....	23
Inleiding... ..	23
Ad (a): Artikel 6 onder e Rv	23
Juridisch kader	23
Artikel 6 onder e Rv: GPI lijdt geen schade die bevoegdheid creëert	25
De door GPI gestelde vermogensschade (kosten)	25
De door GPI gestelde immateriële schade	27
De door GPI gestelde reputatieschade	29
Conclusie ten aanzien van de door GPI gestelde schade en rechterlijke bevoegdheid	33
Ad (b): De Richtlijn	33
De Richtlijn is niet van toepassing: geen terugwerkende kracht	33
Geen horizontale werking, wetgevingsproces over implementatie loopt nog.....	34

Geen richtlijnconforme interpretatie van artikel 6 Rv	35
Ad (c): De Amerikaanse Procedures zijn geen SLAPP's ex artikel 17 lid 1 Richtlijn.....	35
Ad (d): Artikel 10 EVRM creëert geen bevoegdheid van de rechtbank	39
Conclusie.....	40
8 Litispendentie	40
Inleiding.....	40
Juridisch kader van artikel 12 Rv	41
Aan de vereisten van artikel 12 Rv is voldaan	42
(i) Een zaak die aanhangig is voor een rechter in een vreemde Staat.....	42
(ii) De beslissing van de rechter in de vreemde Staat komt voor erkenning en tenuitvoerlegging in Nederland in aanmerking.....	42
(iii) De zaak is aangebracht tussen dezelfde partijen	48
(iv) De zaak gaat over hetzelfde onderwerp	48
Het gebruik van de discretionaire bevoegdheid tot aanhouding is op zijn plaats.....	52
Ad (a): Het bewerkstelligen van een efficiënte rechtsbedeling	52
Ad (b): De proceseconomie is bij aanhouding gebaat	52
Ad (c): De overige omstandigheden pleiten voor aanhouding.....	53
Ad (d): De goede procesorde brengt mee dat de zaak wordt aangehouden.....	54
GPI heeft geen redelijk belang bij voortzetting van deze procedure	54
Conclusie.....	56
9 Verzoek openstellen tussentijds hoger beroep	56
10 Proceskosten	56
11 Bewijsaanbod.....	56
12 Conclusie in het incident	56

1 Inleiding, kern van de zaak en samenvatting

- 1.1 Stichting Greenpeace Council (**GPI**) genoemd, heeft Energy Transfer LP (**ET**), Energy Transfer Operating LP (**ETO**) en Dakota Access LLC (**Dakota Access**) (gezamenlijk: **Energy Transfer**) gedagvaard in verband met hetgeen GPI in deze procedure vordert (**Dagvaarding**). Energy Transfer betwist als feitelijk onjuist en ongegrond al hetgeen GPI in de Dagvaarding heeft aangevoerd, behoudens voor zover hierna uitdrukkelijk erkend.
- 1.2 In deze incidentele conclusie (dat op grond van het als **ET-productie 1** overgelegde bevel een vervangend processtuk betreft) betwist Energy Transfer de bevoegdheid van de Nederlandse rechter. Daarnaast doet zij een beroep op litispending. De onderhavige conclusie betreft dus geen conclusie van antwoord.
- 1.3 Energy Transfer heeft in de VS een procedure aanhangig gemaakt tegen een drietal Greenpeace-entiteiten (**Greenpeace**), waaronder GPI. GPI schetst in de Dagvaarding een karikatuur van een nietsontziend bedrijf, Energy Transfer, dat GPI (naast de twee andere Greenpeace-entiteiten) voor de Amerikaanse rechter heeft gedagvaard, terwijl GPI niets anders zou hebben gedaan dan het samen met vele anderen ondertekenen van een aan een aantal banken gerichte brief. GPI zou zich met de ondertekening van de brief in het publieke debat willen hebben mengen omtrent de bouw van de 'Dakota Access Pipeline' (**DAPL**). Met die procedure zou sprake zijn van een 'Strategic Lawsuit Against Public Participation' (**SLAPP**), aldus GPI.
- 1.4 Hoe anders is de werkelijkheid. Zonder in deze fase al te veel op de inhoud te willen vooruit te lopen, behoeft het door GPI geschetste beeld op basis van de feiten bijstelling. Allereerst organiseerde, financierde en ondersteunde Greenpeace namelijk onrechtmatige en soms ook strafbare acties gericht tegen de DAPL. Die acties betroffen onder meer het onrechtmatig betreden van de DAPL-bouwplaatsen, het vernielen van werkmaterieel en het gebruik van geweld tegen onder meer personeel en onderaannemers van Energy Transfer alsook tegen ordehandhavers. Daarnaast verspreide Greenpeace op grote schaal onjuiste mededelingen over de DAPL en Energy Transfer, terwijl zij wist dat deze onjuist waren. Die mededelingen hielden in dat de DAPL door land van de Standing Rock Sioux-stam (**SRS-stam**) loopt, bij de aanleg van de DAPL door Energy Transfer opzettelijk cultureel waardevolle plaatsen¹ zijn beschadigd en door Energy Transfer geweld tegen (zoals GPI ten onrechte stelt: vreedzame) actievoerders is gebruikt. Die lastercampagne had als doel om zo (i) de publieke opinie tegen de DAPL te keren, actievoerders te mobiliseren en geld in te zamelen voor de anti-DAPL-agenda en (ii) de banken onder druk te zetten om hun relatie met Energy Transfer te beëindigen teneinde de financiering van de DAPL stop te zetten om zo ook langs die weg de aanleg van de DAPL te voorkomen. Als gevolg van deze onrechtmatige daden heeft Energy Transfer een aanzienlijke (door schade-experts begrote) schade geleden, bestaande uit onder meer vertragingsschade in de oplevering van de DAPL en schade ter zake van de herfinanciering van de (miljarden dollars kostende) DAPL, omdat banken als gevolg van de acties hun handen van de DAPL aftrokken.
- 1.5 Het is om die redenen – dus omdat Energy Transfer door voornoemde onrechtmatige handelingen van Greenpeace schade heeft geleden – dat Energy Transfer Greenpeace in rechte heeft betrokken, in een procedure waarin de Amerikaanse rechter hoor en wederhoor toepast en die als een 'fair trial' kwalificeert. Het is ook in die procedure waarin een onafhankelijke jury op basis van het door Energy Transfer gepresenteerde bewijs kort gezegd heeft vastgesteld dat Greenpeace (dus ook GPI) onrechtmatig jegens Energy Transfer heeft gehandeld en dat Energy Transfer als gevolg daarvan schade

¹ Welke term Energy Transfer in deze conclusie zal gebruiken en waaronder korthedshalve ook steeds historisch waardevolle plaatsen en begraafplaatsen worden verstaan.

heeft geleden. Het is nu aan de Amerikaanse rechter om in deze zaak op basis van dit juryoordeel te beslissen.

- 1.6 Met het aanhangig maken van deze procedure probeert GPI deze zaak echter nog een keer over te doen, maar dan voor de Nederlandse rechter en met, net als zij in de VS heeft gedaan, het argument dat de Amerikaanse procedure een SLAPP is. In feite ligt daarmee (ook) bij de Nederlandse rechter de vraag voor of de Amerikaanse procedure een kennelijk ongegronde vordering betreft. Dat is dezelfde vraag die nu bij de Amerikaanse rechter ter beslechting voorligt. Een rechter die daartoe bij uitstek geoutilleerd is, niet in het minst omdat de DAPL daar werd gerealiseerd en omdat het Amerikaanse procesrecht voorziet in een op waarheidsvinding gebaseerd uitgebreid proces van bewijsvoering.
- 1.7 Energy Transfer toont in het onderhavige incident aan dat de Nederlandse rechter niet bevoegd is, omdat (zie hoofdstuk 7), kort gezegd, (i) door GPI (in Nederland) geen schade is geleden, (ii) Richtlijn 2024/1069 van 11 april 2024 (de **Richtlijn**) niet van toepassing is en niet in een ruimere basis voorziet voor de bevoegdheid van de Nederlandse rechter, (iii) de Amerikaanse procedures geen SLAPP betreffen, zodat ook om die reden de Richtlijn niet tot bevoegdheid leidt en (iv) artikel 10 EVRM evenmin bevoegdheid creëert. Subsidiar (zie hoofdstuk 8), verzoekt Energy Transfer de rechtbank de onderhavige procedure op grond van litispending aan te houden totdat in de Amerikaanse procedure een eindvonnis is gewezen dat in kracht van gewijsde is gegaan. Energy Transfer zal in dat verband onder meer naar voren brengen dat in zowel de Nederlandse als de Amerikaanse procedure dezelfde partijen – Energy Transfer en GPI – zijn betrokken en hetzelfde onderwerp centraal staat. Bovendien zal Energy Transfer aantonen dat GPI geen redelijk belang heeft bij voortzetting van de onderhavige procedure. In de hoofdstukken 2 t/m 6 presenteert Energy Transfer echter allereerst de feiten en het verloop van de Amerikaanse procedure tot nu toe.

2 Partijen

Energy Transfer

- 2.1 ET en ETO zijn de eigenaren van een van de grootste pijplijnsystemen voor het vervoer van vloeibare aardolie en aardgas in de Verenigde Staten, met een totale lengte van bijna 116.000 kilometer. Zij hebben de DAPL ontworpen en gebouwd. ET is de beursgenoteerde moedermaatschappij binnen het concern. ETO is een dochtervennootschap van ET en beheert de operationele activiteiten van het concern, zoals het transport en de opslag van aardgas, ruwe olie en andere energieproducten. Dakota Access betreft een joint venture, waarvan ET de belangrijkste partner is. Dakota Access is de eigenaar en exploitant van de DAPL. Bovendien heeft zij de eigendoms- en andere relevante rechten (ook wel 'easements' genaamd, een soort erfdienstbaarheid) ten aanzien van de gronden waardoor de DAPL loopt. Daarnaast was zij eigenaar van het aldaar aanwezige werkmateriaal.²

GPI en haar rol binnen het Greenpeace-netwerk

- 2.2 GPI is een in Amsterdam gevestigde stichting. Zij voert de coördinatie over het Greenpeace-netwerk bestaande uit tientallen nationale en regionale entiteiten (**NRO's**) verspreid over Europa, Amerika, Afrika, Azië en de Stille Oceaan.³ Het Greenpeace-netwerk is één van de meest kapitaalcrachtige en invloedrijke milieuorganisaties ter

² Zie voor het bovenstaande 'Second Amended Complaint' 6 maart 2024 (**SAC**), onder 11 – 14 (**GPI-productie 15**).

³ Zie Dagvaarding onder 15 en de door Greenpeace op haar eigen website gegeven omschrijving (**ET-productie 2**).

wereld. Het heeft wereldwijd duizenden werknemers⁴ en honderden miljoenen euro's aan jaarlijkse inkomsten⁵ en is eigenaar van meerdere schepen.⁶

- 2.3 De twee voor de onderhavige procedure relevante NRO's zijn de Amerikaanse entiteiten Greenpeace Inc. (**GP Inc**) en Greenpeace Fund Inc (**GP Fund**). GP Inc en GP Fund zijn met GPI gedaagden in een door Energy Transfer aanhangig gemaakte procedure in de VS. Greenpeace Inc, GP Fund en GPI worden hierna zoals gezegd gezamenlijk als **Greenpeace** aangeduid. GP Inc en GP Fund presenteren zich als één entiteit die bekend staat en aangeduid wordt als Greenpeace USA (**GP USA**). En die entiteit, GP USA, is nauw verwant aan en werkt nauw samen met GPI, zoals gezegd, de coördinerende instantie.⁷
- 2.4 Die vaststelling is van belang, omdat GPI het doet voorkomen alsof zij – ondanks haar coördinerende rol – op afstand staat van GP USA en niet bij haar activiteiten is betrokken. Die stelling is om meerdere redenen onjuist: (i) GPI heeft een belangrijke rol bij de benoeming van de directeur van GP USA, waaronder een vetorecht;⁸ (ii) De NRO's, waaronder GP USA, moeten maandelijks een financieel verslag met GPI delen en GPI bovendien een driejarig strategisch plan voorleggen, dat door GPI moet worden goedgekeurd;⁹ (iii) GPI controleert alle activiteiten van Greenpeace in de Verenigde Staten;¹⁰ (iv) GPI en GP USA zijn operationeel en financieel nauw verbonden. Er vloeien jaarlijks miljoenen dollars heen en weer tussen GPI, GP Inc en GP Fund;¹¹ (v) GPI verstrekt subsidies aan andere Greenpeace-kantoren binnen het netwerk, waaronder GP USA, om zo campagneprojecten mogelijk te maken (waaronder die ter zake van de DAPL);¹² en (vi) GPI ziet erop toe dat deze subsidies op juiste wijze worden besteed.¹³
- 2.5 Gelet op deze verwevenheid heeft de rechter in de Amerikaanse procedure in zijn 'memorandum opinion and order' van 13 februari 2020 geoordeeld:¹⁴
- "Concerning GPF, it and GPI also hold themselves out as Greenpeace USA. They share a common director. In published reports, Greenpeace USA GPF and GPI have admitted, in public filings, that they control all Greenpeace's operations in the United States. The Court concludes these entities are so interrelated that GPF knew or should have known about libelous statements made by GPI."*
- 2.6 Bovendien heeft de jury in de Amerikaanse procedure (zie hoofdstuk 6) op grond van het door Energy Transfer gepresenteerde bewijs vastgesteld dat sprake was van onrechtmatige samenspanning ('conspiracy') tussen GPI en GP Fund bij de acties die

⁴ In 2024 waren dat er 3.589; zie p. 49 van het jaarverslag van GPI van 2024, dat is te raadplegen via <https://www.greenpeace.org/international/publication/76453/annual-report-2024/>.

⁵ De geconsolideerde jaarrekening van GPI over 2023 vermeldt bijvoorbeeld dat GPI's inkomsten dat jaar ruim EUR 111 miljoen bedroegen (**ET-productie 3**), p. 32. Volgens een artikel van Associated Press uit 2014 bedroegen de totale jaarlijkse inkomsten van het Greenpeace-netwerk dat jaar zo'n EUR 300 miljoen (**ET-productie 4**), p. 2.

⁶ Zie Dagvaarding onder 143.

⁷ SAC onder 19.

⁸ Zie artikel 2.8.2 van de Stichting Greenpeace Council Rules of Procedure van 2016 (**ET-productie 5**).

⁹ Zie artikelen 2.8.3 en 2.8.6 van de Stichting Greenpeace Council Rules of Procedure van 2016 (**ET-productie 5**).

¹⁰ Zie Morton County District Court, 'Memorandum opinion and order' 13 februari 2020 (**ET-productie 6**), r.o. 7.

¹¹ Zie p. 12 e.v. van het jaarverslag van GP USA over 2017 (**ET-productie 7**).

¹² Zie bijvoorbeeld de volgende passage van het transcript van de 'deposition' van Christensen (Executive Director van GPI) van 13 februari 2024 (**ET-productie 8**), p. 3: "Q. Do you agree that Exhibit 1710 is discussing what looks to be a request for funds from Greenpeace US and Greenpeace Canada? A. Yes. Q. And the project is "pipelines and ETP"; correct? A. Yes."

¹³ Zie bijvoorbeeld de volgende passage van het transcript van de 'deposition' van Christensen (Executive Director van GPI) van 13 februari 2024 (**ET-productie 8**), p. 4: "(...) it is one of the key roles of Greenpeace International is to ensure that the money is spent well, so we have a number of procedures in place that ensures that the purpose of the grant is aligned with our objectives, and the usage is also aligned with how we want to spend our money. Q. So before the grant is awarded that would involve reviewing the grant application, for example? A. Correct. Q. And after the money is awarded, does Greenpeace International do anything to see how it was spent in actuality? A. Yes. There would be a report back on the grant spend."

¹⁴ Zie **ET-productie 6**, p. 2.

het voorwerp zijn van die procedure. Die samenspanning had als doel om de bouw van de DAPL te (ver)hinderen.

- 2.7 Gelet op voornoemde verwevenheid tussen de Greenpeace-entiteiten en vanwege de door de jury vastgestelde samenspanning zal Energy Transfer in het hiernavolgende kortheidshalve veelal spreken van Greenpeace, waaronder dus ook GPI wordt verstaan. Overigens doet dat er niet aan af dat Energy Transfer waar nodig ook specifiek zal ingaan op de rol van GPI.

Het gebruik van 'vreedzame, creatieve confrontatie'

- 2.8 GPI stelt dat het Greenpeace-netwerk vreedzame, creatieve confrontatie gebruikt om wereldwijde milieuproblemen aan de kaak te stellen. Verder benadrukt zij dat vreedzaamheid en geweldloosheid kernwaarden zijn en het hart vormen van al haar activiteiten.¹⁵
- 2.9 De realiteit laat echter (ook) een ander beeld zien. De aan het Greenpeace-netwerk verbonden organisaties en actievoerders zijn namelijk herhaaldelijk veroordeeld vanwege inbraak, vernieling, gevaarstelling en andere strafbare feiten en onrechtmatige gedragingen. Zo braken twee Greenpeace-actievoerders in bij een boerderij in de buurt van Canberra (Australië), waar zij een perceel genetisch gemodificeerde tarwe, dat werd ontwikkeld om diabetici te helpen, vernielden. Dit leidde tot een inval bij het kantoor van Greenpeace Australië,¹⁶ een boete voor Greenpeace Australië en een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de betrokken actievoerders.¹⁷ Een ander voorbeeld is dat acht Greenpeace-actievoerders zijn veroordeeld tot voorwaardelijke en onvoorwaardelijke gevangenisstraffen voor een inbraak en het afsteken van vuurwerk in een kerncentrale in het Franse Cattenom. Bovendien is Greenpeace Frankrijk voor deze actie beboet en veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding.¹⁸
- 2.10 De stelling van GPI dat het Greenpeace-netwerk per definitie vreedzame confrontatie gebruikt, contrasteert ook met de vaststelling van het voormalig hoofd klimaat en energie van het Greenpeace-netwerk, Faiza Oulahsen (**Ouhlahsen**). Zij merkt op:¹⁹

"(...) de milieubeweging radicaliseert, (...). Ik (...) zie in het klimaatdebat steeds meer woede en frustratie. En dat gaan we denk ik terugzien in meer gewelddadige acties."

- 2.11 De onderhavige protesten zijn daar een goed voorbeeld van (zie hierna hoofdstuk 4).

3 De DAPL

- 3.1 Op 25 juni 2014 kondigde Energy Transfer²⁰ de ontwikkeling en bouw van de DAPL aan. De DAPL is een bijna 1.900 km lange, geheel ondergrondse pijplijn en loopt van North Dakota, door South Dakota en Iowa, naar Patoka, Illinois, waar de DAPL is aangesloten op nationale en internationale olieraffinage- en distributienetwerken. Dankzij de DAPL kan de in de Bakken-regio geproduceerde olie rechtstreeks en zonder gebruik van landgebonden transport van North Dakota naar de Amerikaanse Golfkust worden vervoerd. Daardoor rijden zo'n 3.000 tankwagens minder op de Amerikaanse snelwegen

¹⁵ Zie bijvoorbeeld Dagvaarding onder 15 en haar website (<https://www.greenpeace.org/nl/algemeen/53679/vreedzaam-protest-om-de-wereld-te-veranderen/>).

¹⁶ Zie het als **ET-productie 9** overgelegde artikel.

¹⁷ Zie het als **ET-productie 10** overgelegde artikel.

¹⁸ Zie het als **ET-productie 11** overgelegde artikel.

¹⁹ Zie p. 2 van het als **ET-productie 12** overgelegde artikel.

²⁰ ETO speelde in dit kader geen rol. Niettemin zal Energy Transfer in dit hoofdstuk voor de leesbaarheid steeds van Energy Transfer spreken (welke definitie dus ook ETO omvat).

en zo'n 800 tankwagons minder op het Amerikaanse spoor, waarmee de aan die transportmiddelen verbonden risico's worden voorkomen althans verminderd. De pijplijn zou volgens planning per 1 januari 2017 operationeel zijn, maar is uiteindelijk, vanwege de hierna te bespreken acties van Greenpeace, pas sinds juni 2017, ongeveer vijf maanden later, operationeel.

- 3.2 In maart 2016 is Energy Transfer na een jarenlange voorbereiding begonnen met de aanleg van de DAPL. De bouw heeft gefaseerd plaatsgevonden, in die zin dat steeds alleen die delen werden gebouwd waarvoor de benodigde vergunningen en andere goedkeuringen waren verleend en 'easements' waren verkregen.²¹ Die goedkeuringen zijn verleend door de US Army Corps of Engineers²² (de **USACE**) en de relevante toezichthouders.
- 3.3 Energy Transfer heeft bij het plannen en bouwen van de DAPL de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Zo heeft Energy Transfer ervoor gekozen de DAPL te laten lopen langs de route van een al in de jaren '80 aangelegde pijplijn. Dat had als doel om zo een eventuele negatieve impact op het milieu of cultureel waardevolle plaatsen zoveel mogelijk te voorkomen.²³
- 3.4 Energy Transfer heeft de route van de DAPL bovendien gepland in nauwe samenwerking met en betrokkenheid van de USACE en de staat North Dakota. In dat verband heeft Energy Transfer met de relevante toezichthouders maar liefst 559 besprekingen gevoerd, om te verzekeren dat sprake was van volledige transparantie en naleving van alle (vergunnings-)voorschriften. Daarnaast heeft de USACE honderden keren contact gehad met tientallen verschillende inheemse stammen. Bovendien heeft de USACE meermaals archeologische en andere typen onderzoeken besproken met specifiek de voor de onderhavige zaak relevante SRS-stam.²⁴ De USACE concludeerde dat geen cultureel waardevolle locaties zouden worden aangetast door de aanleg van de DAPL, welke conclusie werd gedeeld door de North Dakota State Historic Preservation Office (**NDSHPO**).²⁵
- 3.5 Bij het plannen van de route is dan ook zwaar ingezet op het minimaliseren van de impact van de DAPL op het milieu en de lokale gemeenschappen. Daarbij is er door Energy Transfer in het bijzonder voor gewaakt dat de DAPL niet door land van de SRS-stam (of andere inheemse stammen) zou lopen (**Tribal Land**) en geen cultureel waardevolle plaatsen zou beschadigen.

²¹ Zie United States District Court for the District of North Dakota, 'Findings of fact, conclusions of law, and order for judgment' 23 april 2025, *State of North Dakota vs United States of America* (**ET-productie 13**), r.o. 13, onder 37: "Ultimately, Dakota Access received all necessary permits and easements to start construction of the 1,200 miles of DAPL, including the federal easement and approval for traversing under the Missouri River at Lake Oahe." Dit wordt door GPI in de Dagvaarding onder 28 miskend.

²² De USACE is de militair-bouwkundige tak van het Amerikaanse leger en behoort tot 's werelds grootste publieke ingenieurs- en bouworganisaties. Juist is dat de USACE aanvankelijk niet een 'easement' heeft verstrekt om onder het Oahemeer te boren, ook al had Energy Transfer voldaan aan alle daarvoor geldende vereisten. In de Staats Procedure (zoals in hoofdstuk 6 hieronder gedefinieerd) is gebleken dat de USACE door mededelingen gedaan door Greenpeace over onjuiste informatie beschikte en daarom de 'easement' niet heeft verstrekt. Door Greenpeace-medewerkers is verklaard dat zij achter de acties zaten die verantwoordelijk waren "for pressuring the Army Corps of Engineers to deny the permit to Dakota Access" (**ET-productie 14**), p. 3. In januari 2021 heeft de Amerikaanse overheid een 'executive order' gegeven aan de USACE om de vereiste 'easement' te verstrekken, zie United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 14 juni 2017, *Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers*, p. 16 (**ET-productie 15**). Die 'order' was deel van een reeks van 'executive orders' ter zake van infrastructurele projecten met een hoge prioriteit. De suggestie dat de 'easement' is verkregen vanwege donaties aan Trump door de topman van Energy Transfer en niet omdat aan de juridische vereisten is voldaan is daarom misplaatst.

²³ Zie United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 9 september 2016, *Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers*, p. 14-15 (**ET-productie 16**).

²⁴ *Ibidem*, p. 49 (**ET-productie 16**). De SRS-stam reageerde echter lang niet altijd op verzoeken tot overleg door de USACE (zie p. 33).

²⁵ *Ibidem*, p. 23, 28 en 48-49.

- 3.6 Ter zake van het niet doorlopen van Tribal Land geldt dat – anders dan GPI nu stelt²⁶ maar destijds wel tegen beter weten in²⁷ heeft verkondigd (zie hierna hoofdstuk 4) – de DAPL niet door of onder land of water loopt dat in eigendom is van de SRS-stam. De DAPL loopt voor 99,98% onder land dat privé-eigendom is. De resterende 0,02% loopt via een tunnel onder het Oahemeer (Lake Oahe) door, dat eigendom is van de federale overheid. De DAPL loopt niet onder land van de SRS-stam (of enig ander Tribal Land). Vanaf het dichtstbijzijnde punt ligt de DAPL nog altijd ongeveer een kilometer boven de noordgrens van het land van de SRS-stam.²⁸
- 3.7 Ter zake van het niet beschadigen of verstoren van cultureel waardevolle plaatsen geldt dat Energy Transfer bij de aanleg van de DAPL adviezen van archeologen (ook die van de SRS-stam), historici en cultuur- en milieudeskundigen heeft gevraagd en opgevolgd. Daarnaast heeft Energy Transfer de route laten beoordelen door onafhankelijke derden. Als gevolg daarvan is de route 140 keer aangepast om te waarborgen dat geen cultureel waardevolle plaatsen zouden worden beschadigd en de route de belangen van inheemse stammen zou respecteren. Hoe ver de inspanningen van Energy Transfer in dat verband gingen blijkt onder meer uit het feit dat werknemers van Energy Transfer het volledige, ruim 500 kilometer lange tracé van de DAPL in North Dakota fysiek hebben nagelopen.²⁹
- 3.8 Voor het geval Energy Transfer bij de bouw van de DAPL toch onverwachts een cultureel waardevolle plaats zou tegenkomen, had zij in samenwerking met 50 inheemse stammen en de NDSHPO – de onafhankelijke instantie die verantwoordelijk is voor de vaststelling of cultureel waardevolle plaatsen bewaard zijn gebleven – een plan ontwikkeld om beschadiging te voorkomen.³⁰
- 3.9 Eenzelfde zorgvuldig proces werd gevolgd voor de vermeende cultureel waardevolle plaatsen die door de heer Mentz (een door de SRS-stam ingeschakelde deskundige) werden geïdentificeerd (de **Mentz-sites**). Hoewel deze niet binnen een straal van honderd meter van de DAPL lagen, stopte Energy Transfer toch de bouw, stuurde archeologen naar de locatie en hervatte pas weer de bouw op het moment dat na onderzoek werd geconcludeerd dat hervatting niet tot beschadiging van cultureel waardevolle plaatsen zou leiden.³¹
- 3.10 Deze voorzorgsmaatregelen hebben gewerkt. Alle archeologen (ook die ingeschakeld door de SRS-stam), historici en opzichters die verantwoordelijk zijn voor het behoud van de cultureel waardevolle plaatsen van North Dakota waren het erover eens dat Energy Transfer zorgvuldig heeft gehandeld en de DAPL geen van die plaatsen heeft aangetast. Ook de NDSHPO kwam tot die conclusie,³² evenzeer ter zake van de Mentz-sites.³³ Het

²⁶ Zie Dagvaarding onder 22 en 24.

²⁷ Zie het als **ET-productie 17** overgelegde artikel van 27 september 2016 van Greenpeace-directeur Annie Leonard. Op p. 1 (eerste alinea) is te lezen: "(...) The pipeline, which would transfer crude oil to existing pipelines in Illinois, would come within a half-mile of the reservation and cross culturally significant ancestral sites. (...)"

²⁸ Zie United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 9 september 2016, *Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers*, p. 2 (**ET-productie 16**).

²⁹ *Ibidem*, p. 13-14 (**ET-productie 16**) en voetnoot 28 hierboven.

³⁰ *Ibidem*, p. 34 (**ET-productie 16**).

³¹ *Ibidem*, p. 36-37 (**ET-productie 16**).

³² *Ibidem*, p. 49 (**ET-productie 16**).

³³ Zie het als **ET-productie 18** overgelegde memo van de State Historical Society of North Dakota van 22 september 2016. Ook de archeoloog die speciaal was ingehuurd door de SRS-stam, Jason Kovacs, verklaarde dat zich op de door Mentz aangewezen locaties geen cultureel waardevolle plaatsen (althans, geen beschadigde cultureel waardevolle plaatsen) bevonden. Zie het als **ET-productie 19** overgelegde transcript van delen van de 'deposition' van Kovacs van 6 december 2023 onder 178:17-179:1, p. 8, waar is te lezen: "Q. And were there any burial grounds discovered during your investigation of the Mentz features? A. No."; en: "Q. Were there any human remains discovered -- A. No. Q. -- in connection with your investigation of the Mentz features? No." en onder 181:13-25, waar is te lezen: "Q. Is it true that Mr. Picka investigated the Mentz features? A. It is. Q. And is it true that Mr. Picka concurred with Gray & Pape's findings that no archaeological sites would be found -- were found or would be destroyed? A. That's correct. Q. Is it true that the SHPO also concurred in the conclusion that no archaeological sites would be found or disturbed in the area where the Mentz features were identified? A. That's correct."

is dan ook gelet op het voorgaande onjuist dat Energy Transfer cultureel waardevolle plaatsen zou hebben laten “wegvagen” met bulldozers, laat staan dat dit opzettelijk zou zijn gebeurd zoals Greenpeace ten onrechte en tegen beter weten in heeft gesteld.³⁴

- 3.11 De bij de aanleg en de bouw van de DAPL betrachte – en door GPI betwiste – zorgvuldigheid blijkt eveneens uit de reeds hiervoor genoemde uitspraak van de federale rechtbank in het District Columbia van 9 september 2016 in een procedure tussen de SRS-stam en de USACE.³⁵ Door de SRS-stam was gesteld dat de aanleg van de DAPL culturele en historische locaties bedreigde en dat de USACE haar plicht om in stamverband overleg te plegen krachtens de ‘National Historic Preservation Act’ niet was nagekomen. De rechtbank verwierp de vorderingen van de SRS-stam en gaat daarbij in op de in dat verband door Energy Transfer betrachte zorgvuldigheid (p. 13 e.v.):

“Using past cultural surveys, the company devised DAPL’s route to account for and avoid sites that had already been identified as potentially eligible for or listed on the National Register of Historic places. With that path in hand (...) the company purchased rights to (...) conduct extensive new cultural surveys of its own. These surveys eventually covered the entire length of the pipeline (...).”

Where this surveying revealed previously unidentified historic or cultural resources that might be affected, the company mostly chose to reroute. (...). By the time the company finally settled on a construction path, then, the pipeline route had been modified 140 times in North Dakota alone to avoid potential cultural resources. Plans had also been put in place to mitigate any effects on the other 9 sites through coordination with the North Dakota SHPO. All told, the company surveyed nearly twice as many miles in North Dakota as the 357 miles that would eventually be used for the pipeline. (...)

For example, in response to the Tribe’s concerns about burial sites at the James River crossing, the Corps verified that cultural resources indeed were present and instructed Dakota Access to move the site to avoid them. Dakota Access did so. Furthermore, the Corps took numerous trips to Lake Oahe with members of the Tribe to identify sites of cultural significance. Colonel Henderson (The USACE commander, toevoeging advocaat) also met with the Tribe no fewer than four times in the spring of 2016 to discuss their concerns with the pipeline. Ultimately, the Corps concluded that no sites would be affected by the DAPL construction at Lake Oahe, and the State Historic Preservation Officer who had visited that site concurred. The Corps’ effort to consult the Tribe on this site - the place that most clearly implicated the Standing Rock Sioux’s cultural interests - sufficed under the NHPA. (...) [T]his is not a case about empty gestures. (...) [T]he Corps and the Tribe engaged in meaningful exchanges that in some cases resulted in concrete changes to the pipeline’s route.”

- 3.12 Verder verwierp de rechtbank op 14 juni 2017 (ET-productie 15) in een andere zaak tussen wederom de SRS-stam en de USACE de vorderingen van de SRS-stam dat de USACE was tekortgeschoten in de beoordeling van de milieu-impact van de DAPL. Daarbij overwoog zij dat, anders dan GPI stelt, de USACE de betrouwbaarheid en veiligheid van de DAPL grondig heeft geanalyseerd en dat de USACE uitgebreid rekening heeft gehouden met de realistische alternatieven voor de uiteindelijke route van

³⁴ Zie Dagvaarding onder 32 en 33.

³⁵ Zie ET-productie 16, p. 13, 14, 48 en 49.

de DAPL, het risico op olielekken en de milieu-impact van een eventueel olielek.³⁶ Op al die punten had Energy Transfer dus haar huiswerk gedaan.

- 3.13 Bovendien heeft de rechtbank in een uitspraak van 7 maart 2017 (**ET-productie 20**) in een andere procedure tussen wederom de SRS-stam en de USACE geoordeeld dat de aanleg van de DAPL door Dakota Access en ET geen inbreuk maakt op de 'Religious Freedom Restoration Act'. De rechtbank deed dit naar aanleiding van de stelling dat de aanwezigheid van een oliepijpleiding onder het Oahameer de betreffende heilige wateren zou ontheiligen.³⁷
- 3.14 GPI stelt tot slot dat de DAPL nog altijd onderwerp is van een procedure tussen de SRS-stam en de USACE. Anders dan de SRS-stam in die procedure stelt, heeft Energy Transfer echter aan alle vereisten voldaan, heeft Energy Transfer geen cultureel waardevolle plaatsen vernietigd en is Energy Transfer evenmin uitgesloten van federale contracten.³⁸ Bovendien heeft de US District Court op 28 maart 2025 verschillende door de USACE opgeworpen 'motions to dismiss' toegewezen, waarmee de procedure in het voordeel van USACE is geëindigd.³⁹ Het tegen die beslissing door de SRS-stam ingestelde hoger beroep is momenteel nog aanhangig.

4 De tegen de DAPL gerichte acties van Greenpeace en de gevolgen daarvan

- 4.1 Rond augustus 2016 startte Greenpeace een gecoördineerde campagne om de verdere bouw van de DAPL te voorkomen. Een campagne die aansluit bij de doelstelling van Greenpeace om de aanleg van projecten ter zake van fossiele brandstoffen te voorkomen. Die campagne bestond uit twee, hierna nader te bespreken, pijlers. Allereerst organiseerde, financierde en ondersteunde Greenpeace onrechtmatige en soms strafbare activiteiten en nam daar zelf aan deel. Die acties betroffen onder meer het onrechtmatig betreden van de DAPL-bouwplaatsen, het vernielen van werkmaterieel en het gebruik van geweld tegen onder meer personeel en onderaannemers van Energy Transfer alsook tegen ordehandhavers. Daarnaast verspreidde Greenpeace doelbewust en op grote schaal onjuiste mededelingen over de DAPL en Energy Transfer, om zo (i) de publieke opinie tegen de DAPL te keren, actievoerders te mobiliseren en geld in te zamelen voor de anti-DAPL-agenda en (ii) de banken onder druk te zetten om hun relatie met Energy Transfer te ondermijnen teneinde de financiering en aanleg van de DAPL stop te zetten.
- 4.2 De rol van GPI was dus veel meer omvattend dan het ondertekenen van een open brief, zo zet Energy Transfer hierna uiteen.⁴⁰ Overigens maakt GPI er in de Dagvaarding een

³⁶ Zie United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 14 juni 2017, *Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers*, onderdeel III ('Analysis of Standing Rock's Claims') en dan in het bijzonder subonderdeel III.A ('Decision Not to Prepare EIS') (**ET-productie 15**), p. 21 e.v.

³⁷ United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 7 maart 2017, *Standing Rock Sioux Tribe v. U.S. Army Corps of Engineers (Standing Rock II)* (**ET-productie 20**), p. 6.

³⁸ Over dat laatste punt: in 2022 startte de Environmental Protective Agency (de EPA) een uitsluitingsprocedure ('debarment proceedings') tegen Energy Transfer in verband met incidenten met andere pijplijnen dan de DAPL, met als gevolg dat Energy Transfer tijdelijk (gedurende de procedure) was uitgesloten van federale contracten. GPI laat na te vermelden dat de EPA deze procedure in maart 2025 heeft beëindigd, juist omdat geen sprake is geweest van enige overtreding. Daarmee eindigde ook de tijdelijke uitsluiting.

³⁹ Zie United States District Court for the District of Columbia, 'Order' 28 maart 2025, *Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers* (**ET-productie 21**).

⁴⁰ GPI stelt (Dagvaarding onder 56) dat de twee in die brief opgenomen zinnen over de beweerdde gedragingen van Energy Transfer zouden zijn gebaseerd op een VN-rapport, dat zij in de Staats Procedure als bewijs heeft ingediend. In dat rapport wordt verwezen naar beweerdde bevindingen van een anoniem persoon die naar North Dakota zou zijn afgereisd en de aanleg van de DAPL zou hebben gemonitord. Greenpeace heeft echter nooit de identiteit van deze persoon genoemd en heeft evenmin aangetoond dat deze persoon daadwerkelijk bij de VN werkzaam was (of überhaupt bestaat), laat staan dat Greenpeace deze persoon in de Amerikaanse procedure heeft opgevoerd als getuige. Zoals Energy Transfer heeft betoogd tijdens de 'trial' is deze (beweerde) bron dus onbetrouwbaar (want niet-verifieerbaar), zodat de betreffende passages uit het door Greenpeace genoemde VN-rapport onvoldoende gewicht in de schaal leggen tegenover het door Energy Transfer overgelegde bewijs van de onjuistheid van de door Greenpeace gedane mededelingen en haar wetenschap ten aanzien van die onjuistheid. Getuige de later in deze conclusie besproken jurybeslissing was de jury dat kennelijk met Energy Transfer eens.

punt van dat Energy Transfer niet alle medeondertekenaars van de BankTrackbrief in rechte heeft aangesproken. Zoals uit het hiernavolgende blijkt ging de rol van GPI bij de anti-DAPL-protesten veel verder dan die van de andere medeondertekenaars. Dat Energy Transfer andere ondertekenaars niet heeft aangesproken toont wel aan dat het Energy Transfer niet om het uitsluitend ondertekenen van een brief ging.

(a) Greenpeace verrichtte onrechtmatige en strafbare activiteiten

- 4.3 Vanaf april 2016 vond een – toen nog – klein lokaal protest plaats tegen de bouw van de DAPL. Rond augustus 2016 startte Greenpeace een gecoördineerde campagne om de verdere bouw van de DAPL te voorkomen. Vanaf dat moment namen de aard en omvang van de protesten ook een duidelijk andere wending. In augustus 2016 zijn duizenden actievoerders uit de Verenigde Staten en de rest van de wereld afgereisd naar North Dakota. Naarmate meer en meer actievoerders samenkwamen vormden zij verschillende kampementen. Het overgrote deel van de actievoerders (inclusief die van Greenpeace) kwam van buiten de staat North Dakota.⁴¹ Met de vordering van de bouw van de DAPL, namen de activiteiten van de anti-DAPL-actievoerders steeds extremere vormen aan.
- 4.4 Het weinig vreedzame karakter van de protestacties is vastgesteld door de rechtbank North Dakota in een uitspraak van 23 april 2025.⁴² De rechtbank stelt in die zaak (waarbij de staat North Dakota de kosten van de protestacties op de federale overheid wilde verhalen) vast dat:
- (i) Onder de actievoerders bevonden zich extremistische groepen en actievoerders toonden vijandig gedrag (r.o. 13, onder 58);
 - (ii) In augustus 2016 zijn dertien actievoerders gearresteerd vanwege het belemmeren van bouwactiviteiten (r.o. 13, onder 66);
 - (iii) In augustus 2016 escaleerde het vernielzuchtige gedrag van de actievoerders doordat zij (a) een gat maakten in het hek dat de werknemers van Dakota Access afschermden van de actievoerders, (b) zich illegaal toegang verschafften tot de bouwplaats, (c) werkmaterieel vernielden (r.o. 13, onder 74);
 - (iv) Actievoerders te paard vielen ordehandhavers aan die de actievoerders scheidden van het bouwpersonnel van Dakota Access. Door die acties liepen ordehandhavers gevaar (r.o. 13, onder 75);
 - (v) Actievoerders brachten de openbare veiligheid in gevaar en vernielden andermans eigendommen (r.o. 13, onder 91);
 - (vi) Actievoerders betraden op 31 augustus 2016 illegaal de DAPL-werkplaats en hechtten zichzelf aan werkmaterieel vast met 'sleeping dragons'. De actievoerders konden alleen door middel van speciaal gereedschap worden verwijderd (r.o. 13, onder 109);
 - (vii) Op 3 september 2016 hebben meer dan 100 actievoerders (a) een hek naar beneden gehaald dat de DAPL-werkplaats van de actievoerders scheidde, (b) aannemers die ter plaatse aan het werk waren aangevallen en (c) werkmaterieel van Dakota Access beschadigd (r.o. 13, onder 113);

⁴¹ Zie United States District Court for the District of North Dakota, 'findings of fact, conclusions of law, and order for judgment' 23 april 2025, *State of North Dakota vs United States of America*, (ET-productie 13), r.o. 339.

⁴² *Ibidem*.

- (viii) Iets vergelijkbaars gebeurde op 6 september 2016 (r.o. 13, onder 116);
- (ix) Op 13 september 2016 werden 22 actievoerders gearresteerd voor het illegaal betreden van het werkterrein van Dakota Access (r.o. 13, onder 156). Opnieuw werd materieel van Dakota Access beschadigd (r.o. 13, onder 157);
- (x) Een dag later vond een vergelijkbare actie plaats waarbij actievoerders zich dit keer wederom aan werkmaterieel van Dakota Access vasthechtten (r.o. 13, onder 158);
- (xi) De acties waren in november 2016 inmiddels dusdanig gewelddadig dat een code rood door de lokale autoriteiten werd afgegeven, als gevolg waarvan alle beschikbare ordehandhavers werden opgeroepen om ter plaatse bescherming te bieden (r.o. 13, onder 281). Er vonden rellen plaats waarbij op meerdere locaties door actievoerders brand werd gesticht en barrières, die de bij de DAPL betrokken werknemers ter plaatse moesten beschermen, door actievoerders werden vernield (r.o. 13, onder 283 en 284);
- (xii) Actievoerders hebben ordehandhavers, die de werknemers tegen de actievoerders moesten beschermen, bestookt met stenen, flessen en Molotov-cocktails (r.o. 13, onder 286);
- (xiii) De acties waren dusdanig gewelddadig dat gevreesd werd voor de veiligheid van de ordehandhavers (r.o. 13, onder 287); en
- (xiv) In december 2016 en januari en februari 2017 vonden opnieuw *“disruptive, violent and, unlawful activities”* plaats waarbij door actievoerders barrières werden vernield, brand werd gesticht en beveiligingscamera's werden vernield (r.o. 13, onder 310); (xv) In februari 2017 betraden actievoerders land van Dakota Access, dit keer met een sneeuwschuiver (r.o. 13, onder 312).

4.5 Het is dan ook om die reden dat de rechtbank overweegt (r.o. 11):

“the Protestors residing on Corps-managed land included hostile extremist individuals engaging in violent, destructive, and unlawful activities. (...) For months, North Dakota dealt with Protest activity (...) and endangered the health and safety of North Dakota, its citizens, its property, and its law enforcement officers who kept the peace at the Protests.”

4.6 Bovendien blijkt het gewelddadige karakter van de acties uit de website die de staat North Dakota speciaal in het leven heeft geroepen om de grote hoeveelheid desinformatie (*“myths”*) die werd verspreid door (onder meer) Greenpeace, te bestrijden.⁴³

“Myth: *Law enforcement has used excessive or militarized force to combat protesters.”*

Fact: *Over the course of the protests, law enforcement personnel have shown great restraint against protesters. In the face of taunts, verbal abuse, threats, gun shots, use of IED, and thrown objects, law enforcement has used measures appropriate for the situation to ensure law enforcement remains safe. The real brutality is committed by violent protesters who use improvised explosive devices to attack police, use hacked information to threaten officers and their families, and*

⁴³ Zie <https://ndresponse.gov/2016/dakota-access-pipeline/myth-vs-fact>, onder 9.

use weapons to kill livestock, harming farmers and ranchers. "We will continue to enforce the law, and urge those lawful protesters to isolate those who are unlawful."

- 4.7 Onjuist is dus de stelling van Greenpeace (Dagvaarding onder 31) dat de acties "grotendeels vreedzaam" verliepen en gebedskampen betroffen.
- 4.8 Ook is onjuist dat GPI geen betrokkenheid had bij de acties en alleen GP Inc beperkte steun heeft geleverd. Energy Transfer zal hierna aangeven dat GPI wel degelijk betrokkenheid had, GPI Inc meer heeft gedaan dan alleen beperkte steun leveren en dat gelet op de hiervoor besproken verwevenheid tussen de drie Greenpeace-entiteiten en de door de jury vastgestelde 'conspiracy' aan het door GPI gemaakte onderscheid tussen de Greenpeace-entiteiten voorbij moet worden gegaan.
- 4.9 Vanaf het vroege begin van voormelde acties leverde Greenpeace ondersteuning aan de actievoerders, onder meer in de vorm van geld (inclusief subsidies verstrekt door GPI), materieel, voorraden en training. Zo leverde Greenpeace kampeerbenodigdheden, een zonnegenerator, busjes, kajaks, verkenningcamera's en verrekijkers (om informatie te verzamelen), toegang tot satellietinternet en vele andere spullen. Die steun was cruciaal voor de instandhouding van de kampementen en de van daaruit georganiseerde anti-DAPL-protesten.⁴⁴
- 4.10 Inmiddels was ook een 'GPI dream team' opgericht dat de "global priority project on ETP [Energy Transfer Partners]" ondersteunde.⁴⁵ Dat was een project opgericht door GP Inc en GPI met onder meer als doel "to confront and delay pipelines on the ground".⁴⁶
- 4.11 In september 2016 arriveerden Greenpeace-medewerkers in North Dakota om de activiteiten gericht op het stoppen van de bouw van de DAPL te coördineren en te ondersteunen. De steun die Greenpeace aan de actievoerders verstrekke bestond onder meer uit het deelnemen aan tegen de DAPL gerichte acties, het trainen van actievoerders in blokkadetechnieken en het verstrekken van daarvoor benodigd materiaal zoals 'lockboxes' en 'sleeping dragons' (waarmee actievoerders zich vastmaakten aan (onder meer) werkmaterieel).
- 4.12 Greenpeace heeft ook ter plaatse de pijpleidingroute verkend, waarbij zij zonder toestemming terrein van Energy Transfer heeft betreden en op basis van die verkenningen inlichtingen heeft verstrekt aan actievoerders, zodat deze op basis van die inlichtingen onrechtmatige acties tegen de DAPL konden ondernemen om de aanleg daarvan te stoppen.⁴⁷ Acties, waarin Greenpeace soms zelf direct deelnam. Een medewerker van Greenpeace gaf bijvoorbeeld toe betrokken te zijn in "shutting down construction on the easement".⁴⁸ Bij een andere actie maakte een Greenpeace-medewerker zich aan werkmateriaal van Energy Transfer vast met een 'lockbox' als gevolg waarvan bij het verwijderen daarvan (zoals te voorzien was) werkmaterieel van Energy Transfer beschadigd raakte.⁴⁹ Ook was Greenpeace betrokken bij een actie waar

⁴⁴ Zie bijvoorbeeld de als **ET-productie 22** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 28 oktober 2016, waarin onder meer is te lezen: "Hi all, We've been keeping it quiet but you will not be surprised to hear that Greenpeace US is very engaged in the Indigenous led protests at Standing Rock which are blockading the Dakota Access Pipeline. We have enabled training of over 400 people in NVDA, shared info with activists and supporters, initiated 'drives' for warm clothes and essential kit across the country and sent our Solar Panelled generator, "the Rolling Sunlight" to Standing Rock."

⁴⁵ Zie de eerste zin van de als **ET-productie 23** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 16 februari 2018.

⁴⁶ Zie slide 3 van de als **ET-productie 24** overgelegde interne presentatie van Greenpeace.

⁴⁷ Zo hield Greenpeace-medewerker Khoury zich bezig met wat hij zelf "awesome spy shit" noemde. Zie zijn e-mail van 20 oktober 2016 (7:58 AM) (**ET-productie 25**), waarin hij beschrijft waar Energy Transfer haar apparatuur had opgeslagen en waar medewerkers van Energy Transfer zich bevonden. Hij merkte daarbij op dat als de ingangen zouden worden geblokkeerd, het voor de medewerkers heel moeilijk zou worden om aan het werk te gaan. Ook legde hij uit hoe dat zou moeten gebeuren.

⁴⁸ Zie de opsomming onderaan p. 2 van de als **ET-productie 26** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 2 december 2016.

⁴⁹ En dat terwijl GPI zelf aangeeft (Dagvaarding onder 39) dat het een van haar principes is om beschadigingen van eigendommen te voorkomen.

een groep actievoerders een wegversperring opwierp, een tweede groep een andere weg blokkeerde en een derde groep naar de DAPL trok om aldaar ramen in te slaan en banden van werkvoertuigen van (onderaannemers van) Energy Transfer door te snijden, werknemers van Energy Transfer te dwingen de werkplaats te verlaten en stenen te gooien naar veiligheidsagenten. Die actie heeft geleid tot de arrestatie van een medewerker van Greenpeace.⁵⁰

- 4.13 GPI betaalde bovendien reiskosten- en dagvergoedingen aan actievoerders en financierde ook anderszins (via GP USA) de activiteiten van de actievoerders, hetgeen hen in staat stelde hun onrechtmatige acties uit te (blijven) voeren.⁵¹ Zo heeft Greenpeace onder meer het Indigenous Peoples Power Project (IP3) (financieel) ondersteund. IP3 is een organisatie bestaande uit duizenden actievoerders, waaronder zich ook medewerkers van Greenpeace bevinden. Greenpeace en IP3 hebben samen meer dan tienduizend actievoerders getraind in wat zij eufemistisch 'Non-Violent Direct Action' noemden maar in werkelijkheid neerkwam op gecoördineerde blokkades, inbraken en sabotage, waarbij gebruik werd gemaakt van onder meer 'lockboxes', staalkabels, kettingen en zware metalen pijpen.⁵² De aangeleerde – onrechtmatige – tactieken werden vervolgens maandenlang bijna dagelijks gebruikt op DAPL-bouwplaatsen, zoals blijkt uit de opsomming onder 4.4. Volgens IP3 is zij alleen dankzij de (financiële) steun van Greenpeace in staat geweest om actievoerders te trainen.⁵³ Verschillende van de door Greenpeace getrainde medewerkers zijn gearresteerd.⁵⁴ De stelling van GPI dat zij geen betrokkenheid had bij de acties en alleen GP Inc beperkte steun leverde is dus onjuist.
- 4.14 Interne berichten van Greenpeace die Energy Transfer als bewijs heeft overgelegd in de Amerikaanse procedure laten zien dat Greenpeace zich bewust was van het onrechtmatige karakter van haar acties.⁵⁵ Om die reden gaf Greenpeace instructies om, ter voorkoming van aansprakelijkheid, de activiteiten van Greenpeace zo veel mogelijk onder de radar te houden, belastende communicatie te vernietigen en zo min mogelijk op schrift te zetten, om zo een 'paper trail' te voorkomen.⁵⁶

⁵⁰ Zie het als **ET-productie 27** overgelegde 'case report' van 11 november 2016 inzake de arrestatie van Greenpeace-medewerker Christina Alexa Liakos.

⁵¹ Zie bijvoorbeeld de volgende passage van het transcript van de deposition van Christensen (Executive Director van GPI) op 13 februari 2024 (**ET-productie 8**), p. 3: "Q. So we were talking a little bit before about the financial arrangements between International and Greenpeace Inc. Do you agree that Exhibit 1710 is discussing what looks to be a request for funds from Greenpeace US and Greenpeace Canada? A. Yes. Q. And the project is "pipelines and ETP", correct? A. Yes." Zie bijvoorbeeld ook de als **ET-productie 28** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 26 maart 2018 over door GPI in verband met de anti-DAPL acties naar GP USA over te boeken fondsen.

⁵² Zie de als **ET-productie 29** overgelegde e-mail van Greenpeace van 10 november 2017, waarin een Greenpeace-medewerker opmerkt: "(...) Certainly IP3 trained thousands of people at Standing Rock (we've tried to figure this number out before and I think we landed somewhere around 10k), but I probably only helped train close to 1,000 of those people. (...)." Zie ook de als **ET-productie 30** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 2 februari 2017 waarin wordt verwezen naar verschillende documenten die gaan over de trainingen in 'Non-Violent Direct Action'. Zie tot slot het als **ET-productie 31** overgelegde interne document van Greenpeace, waarin is te lezen: "Greenpeace has had trainers and organizers on the ground at Standing Rock and we're committed to doing anything we can to support our Indigenous allies in stopping the pipeline. Some of the ways we've lent support include proving non-violent direct action trainings, sending supplies, and donating mobile solar energy installations. (...)." Zie de als **ET-productie 32** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 1 september 2016, waarin in de vierde alinea van de tekst onder de kop "IP3 Proposal for Training Support at Standing Rock" is te lezen: "(...) Our ability to provide this level of training support at Standing Rock will only be made possible by the requested financial assistance from Greenpeace."

⁵³ Zie de als **ET-productie 32** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 1 september 2016, waarin in de vierde alinea van de tekst onder de kop "IP3 Proposal for Training Support at Standing Rock" is te lezen: "(...) Our ability to provide this level of training support at Standing Rock will only be made possible by the requested financial assistance from Greenpeace."

⁵⁴ Gedurende de Amerikaanse procedure kreeg de jury bewijs te zien dat een van de actievoerders, Daniel T'seleie, op 14 september 2016 werd gearresteerd omdat hij zichzelf aan bouw materiaal had vastgeketend (zie de als **ET-productie 33** overgelegde foto van een vastgeketende T'seleie). Op het moment van zijn arrestatie ontving deze actievoerder een dagelijkse vergoeding van Greenpeace. Zie (**ET-productie 34**), p. 171, regelnummer 5 t/m p. 172, regelnummer 6.

⁵⁵ Zie bijvoorbeeld de als **ET-productie 35** overgelegde interne chatsessie van Greenpeace, waarin Greenpeace-werknemer Cy Wagoner opmerkt (zie om 7:43 PM) dat de dingen die bij de anti-DAPL protesten zijn gebeurd niet herhaald mogen worden: "and NVDA [Non-Violent Direct Action, advocaat] was more like DA [Direct Action, advocaat] trainings instead cause Standing Rock was a very unique situation on its own and it would not be ok to replicate things that happen there."

⁵⁶ Zie het als **ET-productie 36** overgelegde interne document van Greenpeace getiteld 'The Mass NVDA Mobilisation Guidebook', waarin op p. 2 (onder de kop 'Decentralized creative confrontations') is te lezen: "Big number of individual actions, sometimes anonymous or unbranded, organized simultaneously at various locations related to the target of the campaign." Zie verder bijvoorbeeld de als **ET-productie 37** overgelegde interne chatsessie van 31 maart 2018, waarin om 8:11 PM wordt opgemerkt:

- 4.15 Energy Transfer heeft om zich tegen de actievoerders en het daarmee gepaard gaande geweld en op materieel van Energy Transfer gerichte acties te beschermen een externe beveiligingsaannemer ingeschakeld (of beter gezegd moeten inschakelen): TigerSwan. Anders dan GPI stelt heeft TigerSwan zich niet van geweld bediend,⁵⁷ laat staan dat daarvoor door Energy Transfer opdracht zou zijn gegeven.
- 4.16 Met voornoemde acties heeft Greenpeace ruim USD 160 miljoen aan schade aan Energy Transfer toegebracht. Die schade bestaat uit onder meer opruimingskosten, het schadeloosstellen van haar onderaannemers en het inhuren van beveiliging om haar werknemers, werkmateriaal en de DAPL te beschermen.⁵⁸ Daarnaast leidden de acties tot een vertraging in de oplevering met ongeveer vijf maanden (zie onder 3.1) hetgeen heeft geresulteerd in aanzienlijke gemiste inkomsten afkomstig van olieverladers.⁵⁹
- 4.17 Tot slot en in zekere zin terzijde, niet alleen Energy Transfer maar ook de lokale bevolking heeft zwaar geleden onder de door Greenpeace georganiseerde, gesteunde en gefinancierde protestacties. Zij zijn maandenlang geteisterd door intimidaties en bedreigingen. Bovendien zijn privé-eigendommen vernield, is vee van veehouders afgeslacht en verminkt en zijn graven vernield (zie hiervoor onder 4.6). Daardoor hebben mensen zich maandenlang onveilig gevoeld in hun eigen huizen. Als gezegd gold hetzelfde voor het personeel van Energy Transfer. Zo heeft Michael Futch (Vice President of Construction and Engineers bij Energy Transfer) onder ede verklaard over de persoonlijke bedreigingen die medewerkers ontvingen. Wat Futch zelf betreft hield de politie (omdat Futch vanwege zijn rol binnen Energy Transfer een voor de hand liggend doelwit was) de wacht voor zijn huis en voelde hij zich genooddaakt om een waakhond en een uitgebreid beveiligingssysteem aan te schaffen.⁶⁰
- 4.18 De protestacties zijn in februari 2017 door de staat North Dakota beëindigd.⁶¹ De actievoerders hebben na hun vertrek een enorme ravage achtergelaten. Dat volgt uit de uitspraak van 23 april 2025 in *North Dakota vs United States of America* (ET-productie 13), waarin de rechtbank overwoog (r.o. 7):
- “The damage to state and private property in this case is unfathomable. Human excrement pits, shoddily constructed structures used for housing, makeshift roadways, burnt public vehicles, and violent clashes with law enforcement were common throughout the events of this case.”*
- 4.19 Nadat de actievoerders waren vertrokken, moesten hoge schoonmaak- en herstelkosten worden gemaakt om te voorkomen dat door de smeltende sneeuw de enorme hoeveelheden door de actievoerders geproduceerd afval in de Cannonball- en Missouri-rivieren terecht zou komen en zo die wateren, die de actievoerders (waaronder Greenpeace) nota bene beweerden te beschermen, zou vervuilen. Greenpeace heeft

“and i would not put all those details above in an email that might be requested in discovery, and I would delete it from this chat”, gevolgd door een knipoog.

⁵⁷ In de Amerikaanse procedure is geen bewijs gepresenteerd dat TigerSwan gewelddadige tactieken tegen actievoerders gebruikte. Wel verzamelde zij inlichtingen en rapporteerde zij aan Energy Transfer, zodat Energy Transfer haar eigen werknemers en aannemers kon beschermen.

⁵⁸ Deze schade is door Energy Transfer begroot op USD 83 miljoen; zie slide 47 van de als **ET-productie 38** overgelegde ‘Closing Argument’-presentatie van Energy Transfer.

⁵⁹ Energy Transfer had al voor de afronding van de DAPL-overeenkomsten gesloten met ‘long-term capacity transportation shippers’. Dit zijn bedrijven zoals oliemaatschappijen, handelaren of raffinaderijen die capaciteit reserveren om hun olie via de DAPL te vervoeren. Door de vertraging konden voornoemde overeenkomsten pas later worden uitgevoerd. De daarmee gemoeide schade is door Energy Transfer begroot op USD 80 miljoen; zie slide 53 van de als **ET-productie 38** overgelegde ‘Closing Argument’-presentatie van Energy Transfer.

⁶⁰ Zie het als **ET-productie 39** overgelegde deel van het ‘trial transcript’ van 27 februari 2025 (p. 242, regelnummers 9 – 25), waarin deze verklaring is te vinden.

⁶¹ Zie United States District Court for the District of North Dakota, ‘Findings of fact, conclusions of law, and order for judgment’ 23 April 2025, *State of North Dakota vs United States of America* (ET-productie 13), onder ‘XVIII. Final Closure and Clearing of Protest Camps’, p. 44.

echter geen enkele bereidheid getoond tot het leveren van enige financiële bijdrage. Energy Transfer heeft daarentegen wél een deel van die kosten gedragen, dit overigens naast de ruim twee miljoen dollar aan kosten die zij had gemaakt om de rotzooi op te ruimen die de actievoerders op haar terrein hadden achtergelaten.⁶²

(b) Greenpeace verspreidde doelbewust en op grote schaal onjuiste mededelingen

- 4.20 Daarnaast verspreidde Greenpeace via onder meer massa-e-mails, brieven, websites, persberichten en sociale media mededelingen over de DAPL, wetende dat deze onjuist zijn. Die onjuiste mededelingen hadden betrekking op de volgende drie onderwerpen:⁶³
- (a) Door Greenpeace is verklaard dat de DAPL onder Tribal Land zou lopen. Zoals hiervoor is aangegeven (onder 3.6) is die stelling echter onjuist.
 - (b) Greenpeace heeft daarnaast beweerd dat Energy Transfer opzettelijk cultureel waardevolle plaatsen heeft ontheiligd en vernietigd. Ook deze stelling is, zoals hiervoor is aangegeven (zie onder 3.3 – 3.11), onjuist. Energy Transfer heeft geen cultureel waardevolle plaatsen beschadigd, laat staan dat zij dit, zoals Greenpeace heeft gesteld, *opzettelijk* zou hebben gedaan. Saillant detail is overigens nog dat juist door het gedrag van de actievoerders de angst bestond dat archeologisch van belang zijnde plekken zouden worden beschadigd.⁶⁴
 - (c) Tot slot benadrukte Greenpeace herhaaldelijk dat Energy Transfer buitensporig geweld zou hebben gebruikt tegen de, zoals zij stelt, vreedzame, anti-DAPL-actievoerders. Zoals aangegeven (onder 4.15) is ook deze stelling onjuist.
- 4.21 Energy Transfer spreekt in deze conclusie (tot nu toe ook wel) van onjuiste mededelingen. Het is echter meer dan dat. Zoals uit hoofdstuk 6 blijkt zijn deze mededelingen door de jury namelijk als ‘defamation’ aangemerkt, mededelingen gedaan in de wetenschap dat zij onjuist zijn.⁶⁵ Vrij vertaald komt dat neer op lasterlijke uitspraken en Energy Transfer zal deze aanduiding hierna ook wel gebruiken.
- 4.22 Greenpeace richtte zich met deze lasterlijke mededelingen niet alleen tot haar achterban en het bredere publiek, om zo fondsen te werven om haar tegen de DAPL gerichte acties te financieren. Greenpeace heeft ook specifiek richting de banken van Energy Transfer op basis van dezelfde mededelingen een desinformatiecampagne gevoerd. Immers, om een pijplijn van deze omvang te financieren, moest Energy Transfer een bedrag van USD 2,5 miljard lenen.⁶⁶ De desinformatiecampagne van Greenpeace had als doel de banken ertoe te bewegen van financiering af te zien om zo, niet alleen door middel van de acties op de grond, maar ook langs deze weg de bouw van de DAPL te proberen te voorkomen.
- 4.23 Greenpeace hield daarbij voor ogen dat het voor de banken “*het engst*” zou zijn als die campagne “*vanuit alle hoeken op hen afkwam*” en Greenpeace gebruikte daartoe dan

⁶² Zie de getuigenverklaringen van Michael Futch en Christopher Sullivan, te vinden in de als **ET-productie 40** overgelegde delen van het ‘trial transcript’ van de Jury Trial op respectievelijk 27 februari 2025 en 4 maart 2025 (p. 66, regelnummers 2 – 9 en p. 218, regelnummer 6 – p. 219, regelnummer 10).

⁶³ Zie de onder 6.9 hierna genoemde ‘Jury Instructions’ voor een overzicht van alle gewraakte mededelingen.

⁶⁴ Zie United States District Court for the District of North Dakota, ‘Findings of fact, conclusions of law, and order for judgment’ 23 april 2025, *State of North Dakota vs United States of America* (ET-productie 13), r.o. 13, onder 81.

⁶⁵ Zie nader hierna onder 6.2 (b). Om tot ‘defamation’ te komen naar het recht van North Dakota sprake te zijn van: (i) ‘publication’, (ii) ‘falsity’, (iii) ‘defamatory’ en (iv) ‘actual malice’. Zie de pagina’s 23 t/m 26 van de Jury Instructions.

⁶⁶ Het plan was om die USD 2,5 miljard van DAPL te herfinancieren binnen een jaar na de ingebruikname van de pijpleiding (d.w.z. vóór 1 januari 2018, op basis van de oorspronkelijke ingebruiknamedatum van 1 januari 2017).

ook haar wereldwijde aanwezigheid.⁶⁷ Zoals blijkt uit interne communicatie binnen Greenpeace, speelde met name GPI een grote rol bij het onder druk zetten van de DAPL-financiers.⁶⁸

- 4.24 Deze campagne kwam neer op het verspreiden van lasterlijke mededelingen naar (potentiële) banken. Die mededelingen werden gedaan in brieven, tijdens persoonlijke ontmoetingen met banken en via de mediakanalen van Greenpeace. Deze desinformatiecampagne viel eveneens onder het door GPI opgerichte 'Global Pipelines/ETP Project' welk project dus niet alleen als doel had *"to confront and delay pipelines on the ground"* (zie hiervoor onder 4.10) maar ook om de DAPL tegen te houden door druk op de banken uit te oefenen.⁶⁹
- 4.25 De acties van Greenpeace slaagden. Banken begonnen Energy Transfer te mijden en in ontmoetingen met banken en kredietverstrekkers werd Energy Transfer ermee geconfronteerd dat de banken vanwege de lasterlijke mededelingen van Greenpeace over onjuiste informatie beschikten, eruit bestaande dat de DAPL onder Tribal Land liep, Energy Transfer opzettelijk cultureel waardevolle plaatsen heeft beschadigd bij de aanleg van de DAPL en geweld tegen, zoals zij stelt, 'vreedzame' actievoerders gebruikte.⁷⁰ Vier van de banken waarop Greenpeace haar pijlen richtte, hebben als gevolg van de lasterlijke mededelingen van Greenpeace hun deel in de DAPL-kredietfaciliteit verkocht. Om dezelfde reden weigerden acht van de twaalf (oorspronkelijke) financiers deel te nemen in de herfinanciering van die kredietfaciliteit. Greenpeace vierde deze *"overwinningen"* en beweerde dat de disaffiliaties kwamen na *"maanden werk van een aantal zeer toegewijde mensen binnen Greenpeace"*.⁷¹
- 4.26 Uiteindelijk kostte het Energy Transfer meer dan anderhalf jaar om de leningen te herfinancieren tegen slechtere voorwaarden (inclusief hogere couponrentes en extra verdragingskosten) dan wanneer Energy Transfer eerder had kunnen herfinancieren. Daarnaast zag Energy Transfer zich genoodzaakt om strategische communicatieadviseurs in te huren om de schadelijke gevolgen van de door Greenpeace verspreide desinformatie zoveel mogelijk te mitigeren. Die schadeposten bedragen tezamen ruim USD 100 miljoen.⁷²
- 4.27 Het is vanwege deze acties van Greenpeace en de daardoor door Energy Transfer geleden schade, dat Energy Transfer Greenpeace in rechte heeft betrokken.

⁶⁷ Zie de als **ET-productie 41** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 2 november 2016: *"We're scariest to corporations and create a lot of buzz when we're coming at them from all corners, like we can when many NRO's are involved, and several have asked how they can help, so a target with global presence is ideal."*

⁶⁸ Zie de als **ET-productie 42** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 10 oktober 2017: *"(...) I'm thinking about GPI's big role in putting pressure on financial institutions during the Standing Rock solidarity work."*

⁶⁹ Zie slide 3 van de als **ET-productie 24** overgelegde interne presentatie van Greenpeace over het *"Global Pipelines/ETP Project"*, waar ook als doel wordt genoemd: *"Create perception of public pressure / uncertainty / risk in financial actors to destabilize pipelines co's including ETP & projects"*.

⁷⁰ Zie de volgende verklaring (onder ede) van Ashton Hayes, Treasurer van Energy Transfer, tijdens de 'trial' van 5 maart 2025 (te vinden in het als **ET-productie 43** overgelegde deel van het 'trial transcript'): *"There's tremendous amount of misinformation, disinformation (...). Things like that the partnership was – had this intentional desecration of cultural sites that the pipeline was traversing tribal lands that we had mill tar eyed [military, advocaat] forces in North Dakota. It was a lot of the same themes repeated."* (onderstreping toegevoegd, advocaat).

⁷¹ Zie de als **ET-productie 44** overgelegde interne e-mail van Greenpeace van 27 maart 2017 over de desinvesteringen in de DAPL als gevolg van de acties van Greenpeace: *"This victory comes following months of work from some very dedicated people across Greenpeace and elsewhere. We have seen quite a landslide in divestments from DAPL in the Nordic region, unlike anything I have ever seen. (...) I believe that the NORDEA statement on Indigenous peoples rights that came after a great push by GP Sweden, was key to start the move by investors there."*

⁷² Deze schadepost en de andere schadeposten zijn de Amerikaanse procedure uitgebreid onderbouwd, onder meer door middel van deskundigenrapporten. Zie bijvoorbeeld slides 45, 47 en 113 van de als **ET-productie 38** overgelegde 'Closing Argument'-presentatie van Energy Transfer.

5 De Federale Procedure

- 5.1 De VS kent rechters op federaal niveau en op het niveau van de staten. In beginsel behandelen federale rechtbanken zaken met betrekking tot federaal recht, geschillen tussen burgers van verschillende staten (bij een bepaald financieel belang) en zaken waarbij de federale overheid een partij is. Staatsrechtbanken daarentegen hebben algemene rechtsbevoegdheid en kunnen de meeste civiele en strafzaken behandelen, inclusief zaken met betrekking tot het recht van de betreffende staat (en dus ook contracten en onrechtmatige daden).
- 5.2 In augustus 2017 is Energy Transfer een procedure bij de federale rechtbank in North Dakota gestart tegen Greenpeace en verschillende andere partijen die betrokken waren bij de protesten tegen de DAPL (de **Federale Procedure**).⁷³ De vorderingen van Energy Transfer waren gebaseerd op de federale 'RICO Act'⁷⁴ en op verschillende wetten van de staat North Dakota. Doel van die procedure was de schade die Greenpeace met het hiervoor omschreven handelen aan Energy Transfer had toegebracht op Greenpeace te verhalen.
- 5.3 De RICO Act is gericht op de aanpak van georganiseerde misdaad. Voor het kunnen aannemen van aansprakelijkheid op grond van die Act geldt onder meer dat sprake moet zijn van een structureel patroon van specifieke in de wet aangeduide onrechtmatige gedragingen ("*pattern of racketeering activity*") en een duidelijke link tussen de gedaagde en een onderneming ("*enterprise*") waarbinnen de onrechtmatige gedragingen plaatsvinden.⁷⁵ De drempel om tot een toewijzing onder de RICO Act te komen ligt over het algemeen dus redelijk hoog.
- 5.4 In zijn 'order' van 14 februari 2019 (GPI-productie 11) oordeelde de federale rechtbank dat (i) op grond van hetgeen door Energy Transfer werd gesteld en ervan uitgaande dat die feiten juist zijn, niet een aansprakelijkheid uit hoofde van de RICO Act kan worden aangenomen en (ii) nu de federale rechtbank de RICO-vordering had afgewezen, de federale rechtbank geen kennis zou nemen van de op de wetten van de staat North Dakota gebaseerde vorderingen van Energy Transfer. De federale rechtbank heeft zich dus niet inhoudelijk uitgelaten over de feiten én de onrechtmatigheid van de acties van Greenpeace naar het recht van North Dakota. Die vraag ligt nu bij de rechtbank in de staat North Dakota (de **Staatsrechter**) (zie hierna hoofdstuk 6).
- 5.5 Energy Transfer heeft besloten geen hoger beroep in te stellen tegen voornoemde 'order' van de federale rechtbank en zich te richten op de vorderingen gebaseerd op het recht van North Dakota. Om die reden heeft zij zich tot de Staatsrechter gewend.

⁷³ Juist is dat Dakota Access aanvankelijk het hoofd van de SRS-stam Dave Archambault in rechte heeft betrokken. De federale rechter achtte zich in de betreffende zaak echter onbevoegd, zodat hij zich niet over de inhoud heeft uitgelaten. In de door GPI in de Dagvaarding onder 30 aangehaalde overweging verwijst de federale rechter slechts naar het drempelbedrag van USD 75.000 aan geleden schade, dat moet worden bereikt om bevoegdheid aan te kunnen nemen. Overigens volgt uit United States District Court for the District of North Dakota, 'Findings of fact, conclusions of law, and order for judgment' 23 april 2025, *State of North Dakota vs United States of America* (ET-productie 13), r.o. 13, onder 68 dat Archambault op een later moment wel is gearresteerd voor 'disorderly conduct'.

⁷⁴ RICO staat voor Racketeering Influenced and Corrupt Organizations Act.

⁷⁵ Zie United States Code, Title 18, Section 1962.

6 De Staats Procedure

Inleiding

- 6.1 Eind februari 2019 startte Energy Transfer een nieuwe procedure tegen (onder meer)⁷⁶ Greenpeace bij de Staatsrechter van de Morton County District Court (de **Staats Procedure**; hierna tezamen met de Federale Procedure aangeduid als de **Amerikaanse Procedures**). Beide procedures worden ieder voor zich ook wel aangeduid met de **Amerikaanse Procedure**. De vorderingen van Energy Transfer in deze procedure zijn gebaseerd op het recht van de staat North Dakota en zijn bij de Staatsrechter aldaar aanhangig gemaakt omdat de onrechtmatige gedragingen (ook) in North Dakota hebben plaatsgevonden.

De vorderingen

- 6.2 Energy Transfer heeft de volgende vorderingen ('counts') ingediend:⁷⁷
- (a) 'Counts' I t/m VI betreffen de zogenaamde 'ground torts' en zien op (i) de onrechtmatige gedragingen van Greenpeace zoals die hebben plaatsgevonden op de locatie waar de DAPL werd gerealiseerd. Die onrechtmatige gedragingen bestaan zoals hiervoor is uiteengezet onder meer uit inbraak, het zonder toestemming betreden van andermans terrein (huisvredebreuk), hinder, vernielingen, bedreigingen en (andere vormen van) sabotage en (ii) de medepllichtigheid daaraan ('aiding and abetting').
 - (b) 'Counts' VII en VIII betreffen 'defamation' en 'tortious interference with business relations' en zien op de lastercampagne en de daaraan gerelateerde acties van Greenpeace om zo de (bestaande en potentiële) zakelijke relaties van Energy Transfer (waaronder de banken, maar bijvoorbeeld ook olievrachters (zie hiervoor onder 4.16) te ondermijnen. Een overzicht van de negen door Greenpeace gedane lasterlijke uitspraken is zoals gezegd in de hierna te bespreken Jurybeslissing terug te vinden.⁷⁸ De lasterlijke uitspraken zijn zoals hiervoor reeds is aangegeven (onder 4.23) onder te verdelen in drie categorieën, te weten (i) dat de DAPL is aangelegd over land van de SRS-stam, (ii) daarbij opzettelijk cultureel waardevolle plaatsen zijn beschadigd en (iii) Energy Transfer zich van geweld tegen vreedzame actievoerders heeft bediend. Van de negen uitspraken zijn er twee specifiek door GPI gedaan.⁷⁹ Om tot 'defamation' te komen moet (onder meer) 'actual malice' worden aangetoond. Dat betekent dat de gedaagde (in dit geval Greenpeace) serieus zou moeten hebben getwijfeld over de juistheid van de betreffende uitlating, te dier zake roekeloos was dan wel wist dat de uitlating onjuist is.⁸⁰
 - (c) 'Count' IX betreft 'civil conspiracy' en ziet op de rechtsgrond van onrechtmatige samenspanning tussen de Greenpeace gedaagden⁸¹ bij de acties die het voorwerp zijn van de Staats Procedure. Die 'conspiracy' had als doel om door middel van onderling gecoördineerde acties en het toebrengen van schade aan

⁷⁶ De andere gedaagden zijn: Cody Hall, Krystal Two Bulls, de Red Warrior Society en Charles Brown. Energy Transfer is er niet in geslaagd Cody Hall, Krystal Two Bulls en de Red Warrior Society op te roepen (onder meer omdat voor oproeping van personen woonachtig in een reservaat bijzondere regels gelden), zodat zij geen procespartij zijn.

⁷⁷ Zie SAC, p. 38 – 46.

⁷⁸ Zie p. 11 van de hierna onder 6.10 genoemde Jurybeslissing, waar een overzicht van de negen door Greenpeace gedane lasterlijke uitspraken is te vinden.

⁷⁹ Te weten de op p. 4 van de Jurybeslissing onder 5 en 9 genoemde uitspraken. Dit blijkt uit Appendix A bij de SAC (GPI-productie 15), waarin per uitspraak is weergegeven welke Greenpeace-entiteiten deze hebben gedaan.

⁸⁰ Zie de onder 6.9 hierna genoemde Jury Instructies, p. 20 en 26.

⁸¹ En de andere gedaagden.

Energy Transfer en haar zakelijke activiteiten de bouw van de DAPL te (ver)hinderen.

- 6.3 De onder 6.9 e.v. hierna te bespreken jury-instructies geven per 'count' aan welke elementen dienen te worden bewezen teneinde tot aansprakelijkheid te komen.

De aard en het verloop van de procedure op hoofdlijnen

- 6.4 De Staats Procedure is in het gegeven geval een 'jury trial'. Om tot de samenstelling van de jury te komen wordt een speciale procedure gevolgd waarbij de rechtbank een groot aantal potentiële juryleden oproept, waarna partijen de aspirant-juryleden ten overstaan van de rechter mogen ondervragen en de rechter kunnen verzoeken om aspirant-juryleden die een partij na ondervraging niet objectief acht van deelname aan het jury panel uit te sluiten. Greenpeace heeft van deze optie bij twee potentiële juryleden gebruikgemaakt, als gevolg waarvan één jurylid ook daadwerkelijk is uitgesloten. Elk van de resterende juryleden heeft expliciet bevestigd de zaak zonder vooringenomenheid te kunnen beoordelen.
- 6.5 De rolverdeling tussen de rechter en de jury is aldus dat de rechter over het recht beslist en de jury over de feiten. De rechter verstrekt aan de jury een 'jury form', waarin de jury kort gezegd wordt gevraagd aan te geven welke 'count' door de jury wordt bewezen geacht en tot welke schade dat leidt. In dat verband formuleert de rechter per 'count' de elementen die moeten worden bewezen. Ook verschaft de rechter de jury instructies die de jury helpen bij het beantwoorden van de vragen. De jury beoordeelt vervolgens het door partijen gepresenteerde bewijs. Dat leidt tot een 'jury verdict'. Het is dan aan de rechter om op basis van dit 'jury verdict' een vonnis te wijzen. De rechter heeft een discretionaire bevoegdheid om een door de jury toegewezen schadevergoeding te matigen. Bovendien kan de rechter het antwoord van de jury op één of meerdere vragen terzijde schuiven als dat antwoord niet op voldoende bewijs is gebaseerd.
- 6.6 Sinds de start in februari 2019 van de Staat Procedure zijn de volgende procedurele fasen doorlopen, met regelmatig enige overlap tussen de perioden waarin die fasen plaatsvonden:
- (a) Indienen (en aanpassen) van de vorderingen en bevoegdheidsgeschillen (februari 2019 – maart 2020): Energy Transfer heeft haar vorderingen ingediend door middel van een 'Complaint'. Het is gebruikelijk dat een dergelijke 'Complaint' in deze fase van de procedure wordt aangepast en dat is in dit geval ook gebeurd. Greenpeace heeft in deze fase geprobeerd om de zaak te laten behandelen door de federale rechtbank. Nadat de federale rechter de zaak op verzoek van Energy Transfer weer had terugverwezen naar de Morton County District Court,⁸² heeft Greenpeace alsnog inhoudelijk op de 'Complaint' gereageerd.
 - (b) 'Motions to dismiss' (juni 2019 – mei 2020): Greenpeace heeft verschillende 'motions to dismiss' ingediend. Een dergelijke 'motion' komt neer op een verzoek de vorderingen of een deel daarvan aanstonds af te wijzen, met het argument dat zelfs als alle ter onderbouwing van de vorderingen aangevoerde feiten waar zijn, de vorderingen juridisch gezien nog steeds niet toewijsbaar zijn. Met een dergelijke 'motion' kan een procedure in een vroeg stadium worden beëindigd, zodat de (vaak intensieve en langdurige) 'discovery'-fase kan worden voorkomen. In verschillende van die 'motions' is door GPI onder meer aangevoerd dat de zaak een SLAPP betreft en erop is gericht Greenpeace

⁸² Zie United States District Court for the District of North Dakota, 'Order for remand' 29 april 2019 (**ET-productie 45**).

monddood te maken (zie hierna onder 8.32). Al deze 'motions' zijn door de rechter afgewezen.⁸³

- (c) 'Discovery' en aanverwante 'motions' (september 2021 – september 2024): Partijen hebben in deze fase op basis van wederzijdse verzoeken informatie en bewijsstukken uitgewisseld. Ook is door beide partijen geprocedeerd over de reikwijdte van de 'discovery' (i.e. documenten en het horen van getuigen).⁸⁴ Bovendien zijn andere geschillen van meer procedurele aard beslecht. Zo heeft Greenpeace geprobeerd de zaak te doen verplaatsen naar een ander district, waarbij zij gedeeltelijk dezelfde bezwaren heeft aangevoerd tegen de behandeling van de zaak door de Morton County District Court als die genoemd onder 58 e.v. van de Dagvaarding. De betreffende 'motion' is afgewezen.⁸⁵
- (d) 'Summary judgment' (februari 2023 – februari 2025): Een 'summary judgment' is een procedureel middel voor de beslechting van een geschil ten gronde zonder 'trial'. Greenpeace heeft maar liefst negen 'motions for summary judgment' ingediend. Dergelijke 'motions' zijn gebaseerd op het gedurende de 'discovery' verkregen bewijs. Dus in tegenstelling tot 'motions to dismiss' (gebaseerd op de stellingen die de eiser inneemt) kijkt de rechter naar wat een partij kan bewijzen gedurende 'trial'. Greenpeace stelde dat Energy Transfer onvoldoende bewijs had om haar vorderingen richting de jury te onderbouwen, zodat een 'trial' niet nodig zou zijn. De rechtbank verwierp deze 'motions' en oordeelde dat Energy Transfer voldoende bewijs had gepresenteerd dat door een jury overtuigend kon worden geacht, zodat een 'trial' aangewezen was.⁸⁶ Verder hebben partijen hun vorderingen respectievelijk verweren verder aangepast naar aanleiding van de informatie die in de 'discovery'-fase beschikbaar is gekomen. Dit heeft geleid tot de hiervoor genoemde SAC.⁸⁷
- (e) 'Pre-trial' (juni 2024 – februari 2025): Hier zijn de laatste voorbereidingen voor de 'trial' getroffen, waarbij onder meer bewijsgeschillen zijn beslecht, de jury is geselecteerd en de rechter de vragen en instructie aan de jury heeft gefinaliseerd.
- (f) 'Trial' (februari 2025 – maart 2025): Tijdens de drie weken durende 'trial' is het toegelaten bewijsmateriaal gepresenteerd aan de jury en heeft de jury de hierna te bespreken jurybeslissing genomen. GPI heeft gedurende de 'trial' in haar 'closing argument' naar voren gebracht dat zij slechts gebruik heeft gemaakt van het recht op vrijheid van meningsuiting (zie hierna onder 8.26). Verder heeft Greenpeace tijdens de 'trial' 'motions for judgment as a matter of law' ingediend. Voor toewijzing van die 'motions' is nodig dat geen redelijke jury op basis van het beschikbare bewijs in het voordeel van Energy Transfer zou kunnen oordelen. De rechter heeft ook deze 'motions' tijdens 'trial' afgewezen.⁸⁸

⁸³ Zie de als ET-productie 6, ET-productie 46 en ET-productie 47 overgelegde 'orders', waarin de Amerikaanse rechter de betreffende 'motions' heeft afgewezen.

⁸⁴ Het klopt dat Energy Transfer zich heeft verzet tegen diverse 'discovery'-gerelateerde verzoeken, omdat die kort gezegd veel te breed waren en dus zouden leiden tot productie van enorme hoeveelheden documenten die niets zouden toevoegen. Ook is juist dat Energy Transfer zich heeft verzet tegen het horen van de CEO van Energy Transfer, de heer Kelsey Warren (**Warren**) als getuige. Warren was namelijk nagenoeg niet persoonlijk betrokken bij de gebeurtenissen rondom (de protesten tegen) de DAPL. Niettemin is Warren urenlang gehoord. Greenpeace heeft niettemin besloten slechts een zevental minuten van dat verhoor met de jury te delen.

⁸⁵ Zie Morton County District Court, 'Denial of motion for change of venue' 25 januari 2023 (ET-productie 48).

⁸⁶ Zie (i) de 'Memorandum opinion and order' 29 juni 2023, waarin de rechter onder meer de 'Motion for partial summary judgment' van Greenpeace heeft afgewezen (ET-productie 49) en (ii) de 'Opinion on motions for summary judgment' 14 februari 2025 (ET-productie 50). Deze afwijzingen omvatten onder meer de onder 67 van de Dagvaarding genoemde beslissing.

⁸⁷ Greenpeace maakt er een punt van (Dagvaarding onder 52) dat zij haar eisen heeft aangepast en verminderd. Daarmee miskent Greenpeace echter dat dit in de VS een normale gang van zaken is.

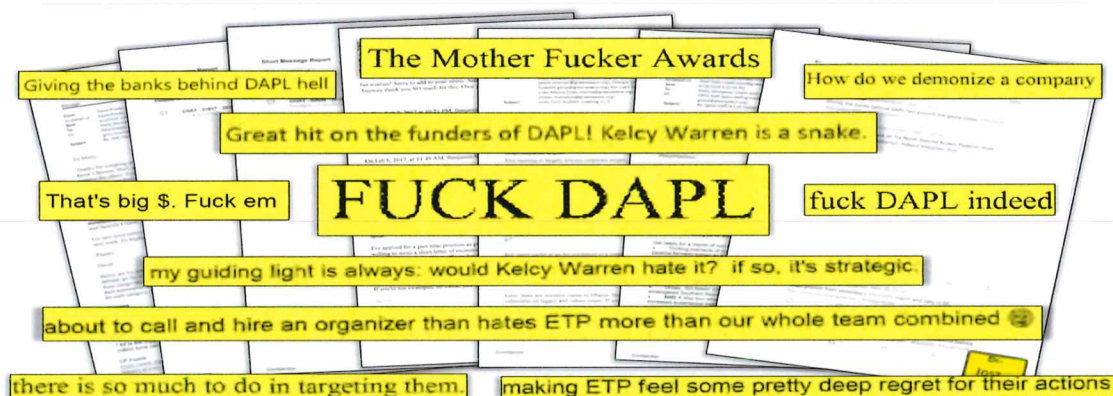
⁸⁸ Deze afwijzing is niet opgenomen in een separate schriftelijke beslissing.

- (g) 'Post-trial motions' (maart 2025 - nu): Na de 'trial' heeft Greenpeace verschillende hernieuwde ('renewed') 'motions for judgment as a matter of law' ingediend. In lijn met de oorspronkelijke, onder (f) hierboven genoemde 'motions', komen die 'motions' er in de kern op neer dat de rechter de voor Greenpeace ongunstige jurybeslissing (zie hierna) (geheel of gedeeltelijk) terzijde zou moeten schuiven, omdat de jury in het licht van het beschikbare bewijs in redelijkheid niet tot haar beslissing had kunnen komen. Energy Transfer heeft een 'motion for order for judgment' ingediend. Die 'motion' komt neer op een verzoek aan de rechter om vonnis te wijzen conform de jurybeslissing. Partijen zijn op dit moment in afwachting van de beslissing van de rechtbank op voornoemde 'motions'.

- 6.7 Bovenstaand overzicht bevat slechts een beschrijving op hoofdlijnen. De 'docket sheet' van de Staats Procedure (**ET-productie 51**) geeft een gedetailleerd overzicht van de vele honderdduizenden documenten, waaronder processtukken, bewijsstukken en beslissingen, die deel uitmaken van het procesdossier.

De Jurybeslissing en de betekenis daarvan

- 6.8 Op 26 februari 2025 begon de drie weken durende 'jury trial', waarbij Energy Transfer haar bewijs heeft gepresenteerd. Zo heeft Energy Transfer aangetoond dat Greenpeace de acties financierde, ondersteunde en coördineerde; dat Greenpeace niet alleen haar eigen medewerkers naar de plek van de acties stuurde, maar ook actievoerders betaalde om daar naartoe af te reizen met als doel de bouw van de DAPL te saboteren en mede-actievoerders te leren hoe ze hetzelfde konden doen; en dat Greenpeace wist van de onjuistheid van de mededelingen die zij richting de financiers van de DAPL heeft gedaan. Ook heeft Energy Transfer stilgestaan bij de opmerkelijke felheid waarmee door Greenpeace over Energy Transfer werd gesproken, zie onderstaande illustratie, met daarin uit de 'discovery' verkregen teksten.⁸⁹

- 6.9 Nadat Greenpeace tevergeefs de hiervoor onder 6.6 genoemde 'motions' opwierp heeft Greenpeace in contra haar bewijs gepresenteerd en getuigen gehoord. Alvorens uitspraak te doen kreeg de jury op 17 maart 2025 instructies van de rechtbank (**ET-productie 52**) (de **Jury Instructies**). Uit de Jury Instructies volgt (p. 3) dat de jury de 'counts' alleen kan toewijzen ingeval van een "*firm belief or conviction that the allegations are true.*" Ook volgt uit de Jury Instructies (p. 12-32) wat de jury per 'count' bewezen dient te achten. Verder stemde de rechter in met het verzoek van Greenpeace om ook expliciet in de Jury Instructies op te nemen dat (geparafraseerd) uitspraken die worden

⁸⁹ Zie de als ET-productie 38 overgelegde 'Closing Argument'-presentatie van Energy Transfer, slide 110.

beschermd door het recht op vrijheid van meningsuiting niet mogen leiden tot aansprakelijkheid (p. 29-30).⁹⁰

6.10 Op 19 maart 2025 deed de jury uitspraak (de **Jurybeslissing; ET-productie 53**). De (overigens – zoals te doen gebruikelijk is – niet nader toegelichte of gemotiveerde) Jurybeslissing is gunstig voor Energy Transfer. Uit de jurybeslissing volgt dat de jury:

- (a) GP Inc aansprakelijk acht voor alle 'counts' voor een totaalbedrag van USD 403.990.330, waarvan USD 143.990.330 aan 'compensatory damages' en USD 260.000.000 aan 'exemplary damages';⁹¹
- (b) GP Fund aansprakelijk acht voor de 'counts' 'defamation' en 'tortious interference with business' voor een totaalbedrag van USD 131.009.950, waarvan USD 71.000.000 aan 'compensatory damages' en USD 60.009.950 aan 'exemplary damages';⁹² en
- (c) GPI aansprakelijk acht voor de 'counts':
 - (i) 'Conspiracy'. De jury nam een 'conspiracy' aan tussen GPI en GP Inc (en de overige gedaagden) waardoor GPI uit dien hoofde ook hoofdelijk aansprakelijk is voor de door Energy Transfer geleden schade ter zake van de door GP Inc verrichte 'ground torts' (dus de nabij de DAPL gepleegde onrechtmatige daden die het onderwerp vormen van de 'counts' ('aiding and abetting') 'trespass to land and chattel', ('aiding and abetting') 'conversion' en ('aiding and abetting') 'nuisance') en, op grond van 'defamation', voor de niet door GPI maar door GP USA gedane uitspraken.⁹³
 - (ii) 'defamation' (ter zake van alle negen in Appendix A bij de SAC genoemde uitspraken);⁹⁴
 - (iii) 'tortious interference with business relations' (bestaande uit onder meer het onrechtmatig handelen van GPI ter zake van de banken waardoor deze de DAPL niet langer wilden (her)financieren).⁹⁵

GPI is aansprakelijk geacht voor een totaalbedrag van USD 131.889.740, waarvan USD 60.889.740 aan 'compensatory damages' en USD 71.000.000 aan 'exemplary damages'.⁹⁶

⁹⁰ "**Limiting Instruction - Bank Advocacy** Evidence was presented to show Greenpeace International and Greenpeace, Inc. engaged in advocacy and campaigning directed to banks and/or financial institutions. Engaging in advocacy and campaigning, by itself, is protected speech under the First Amendment to the United States Constitution. (...) **Limiting Instruction - Petitioning the Government** Evidence was presented tending to show Energy Transfer Partners, Dakota Access Pipeline, Greenpeace International and Greenpeace, Inc. engaged in acts of lobbying, advocacy or petitioning directed to government agencies. Such activities are protected under the First Amendment of the Constitution, and cannot be the basis of awarding, or declining to award, damages in this case."

⁹¹ Dit is de optelsom van de verschillende bedragen aan 'compensatory damages' en 'exemplary damages' waartoe GP Inc in verband met verschillende 'counts' is veroordeeld. Zie steeds de bedragen achter 'Greenpeace Inc.' in de Jurybeslissing.

⁹² Dit is de optelsom van de verschillende bedragen aan 'compensatory damages' en 'exemplary damages' waartoe GP Fund in verband met verschillende 'counts' is veroordeeld. Zie steeds de bedragen achter 'GP Fund' in de Jurybeslissing.

⁹³ Zie de Jurybeslissing, p. 10 en 26. Hoewel de andere gedaagden niet zijn opgeroepen en dus niet deelnamen aan de 'trial', heeft de rechter in de Jury Instructies opgenomen dat zij wel als medesamenzweerdere ('co-conspirators') konden worden beschouwd in de context van de op 'conspiracy' gebaseerde vordering van Energy Transfer. Zie de Jury Instructies, p. 31.

⁹⁴ Zie de Jurybeslissing, p. 11 – 13 en 27 – 29. Meer specifiek is GPI ter zake van alle negen uitspraken veroordeeld voor 'defamation' en met uitzondering van de uitspraken 3 en 7 ook voor 'defamation per se' (een gekwalificeerde vorm van 'defamation', waarbij de betreffende uitspraak zo ernstig is dat schade aanwezig wordt geacht; zie p. 27 van de Jury Instructies).

⁹⁵ Zie de Jurybeslissing, p. 11 – 13 en 27 – 29.

⁹⁶ Dit is een optelsom van de vele verschillende bedragen aan 'compensatory damages' en 'exemplary damages' waartoe GPI in verband met verschillende 'counts' is veroordeeld.

- 6.11 De toegewezen bedragen zijn hoog omdat de door Energy Transfer geleden schade hoog is. Dat die schade hoog is, is goed verklaarbaar. De kosten van het financieren, bouwen en exploiteren van een ultramoderne, bijna 2.000 kilometer lange pijplijn zijn immers enorm, waardoor hetzelfde geldt voor de schade als gevolg van een vertraging in die (her)financiering, bouw en exploitatie en verslechtingen van financieringsvoorwaarden. De schade is ook hoog vanwege de toegewezen 'exemplary damages' (een schadevergoeding met een bestraffend karakter, ook wel 'punitive damages' genoemd). Ter verduidelijking: de onder 6.10 hiervoor genoemde bedragen tellen op tot een totaalbedrag van USD 666.890.020. Laatstgenoemd bedrag bestaat voor USD 264.890.020 uit 'compensatory damages' en voor USD 402.000.000 uit 'exemplary damages'.⁹⁷ Dat bedrag aan 'compensatory damages' is slechts een fractie lager dan het door Energy Transfer begrote en gevorderde bedrag van USD 266.649.578, wat betekent dat de vorderingen van Energy Transfer nagenoeg volledig zijn toegewezen.
- 6.12 Uit de Jury Instructies volgt dat (p. 40) 'exemplary damages' alleen mogen worden toegewezen in geval van "*clear and convincing evidence*" van "*oppression, fraud, or actual malice*". De jury was het erover eens dat aan die strenge eis is voldaan.
- 6.13 Als gezegd heeft Greenpeace de rechtbank met hun ('renewed') 'motions for judgment as a matter of law' verzocht de Jurybeslissing terzijde te schuiven (zie hiervoor onder 6.6(g)). Partijen wachten nu op een uitspraak in die 'motion' procedure. Indien de rechtbank in North Dakota Greenpeace's 'motions' afwijst, zal de rechtbank overgaan tot het wijzen van een vonnis gebaseerd op de Jurybeslissing.
- 6.14 Een dergelijke uitspraak staat open voor hoger beroep. Naar het recht van North Dakota kan Energy Transfer een eventueel toewijzend vonnis in de Staats Procedure in beginsel niet executeren indien de partij die hoger beroep instelt daarbij zekerheid stelt. In dit geval is het bedrag waarvoor Greenpeace zekerheid moet stellen bepaald op een totaalbedrag van USD 25 miljoen. Greenpeace heeft de Amerikaanse rechter verzocht te bepalen dat zij geen zekerheid hoeft te stellen, daarbij betogende dat zij daartoe over onvoldoende middelen zou beschikken. De rechter heeft nog niet op dit verzoek beslist. Voor zover Energy Transfer kan nagaan zou Greenpeace de gevraagde zekerheidsstelling redelijk eenvoudig moeten kunnen opbrengen.⁹⁸
- 6.15 North Dakota kent geen tussenliggend hof van beroep. Een eventueel hoger beroep moet daarom rechtstreeks worden ingesteld bij de hoogste rechter van de staat, de 'North Dakota Supreme Court'. Een dergelijk hoger beroep duurt naar verwachting twee tot drie jaar. Deze in vergelijking met de procedure in eerste aanleg (verwachte) kortere duur is met name het gevolg van het feit dat in hoger beroep geen 'trial' en 'discovery' plaatsvinden. Tot slot is de kans dat de zaak na een eventueel hoger beroep bij de 'North Dakota Supreme Court' bij de federale 'Supreme Court' belandt minimaal. De 'Supreme Court' kiest namelijk welke zaken het wil behandelen en behandelt maar zo'n 75 zaken per jaar. Het feit dat de vorderingen van Energy Transfer niet zijn gebaseerd op federale wetgeving verkleint de kans dat deze zaak daar een van zou zijn.

⁹⁷ De jury heeft volledige discretie bij het vaststellen van de hoogte van eventuele 'exemplary damages' en Energy Transfer heeft niet een specifiek bedrag aan eventuele 'exemplary damages' gevorderd. De verhouding tussen het door de jury in de Staats Procedure toegewezen bedrag aan 'compensatory damages' enerzijds en het toegewezen bedrag aan 'exemplary damages' anderzijds (van ongeveer 1 op 1.5) is niet ongebruikelijk.

⁹⁸ Zo suggereert haar laatst gepubliceerde jaarrekening (die over 2023) (**ET-productie 54**) dat bijvoorbeeld alleen GP Fund al over voldoende middelen beschikt. Zie bijvoorbeeld p. 4, waar een bedrag van USD 39.239.354 aan 'total net assets' (dus 'assets' minus 'liabilities') en een bedrag van USD 31.759.686 aan 'cash and cash equivalents' worden genoemd. Verder noemt p. 3 van de jaarrekening van GP Inc over 2023 (**ET-productie 55**) een bedrag van USD 4.756.167 aan 'total net assets' en p. 31 van de jaarrekening van GPI over 2023 (**ET-productie 3**) een bedrag van USD 50.028.000 aan 'cash and cash equivalents', een bedrag van USD 88.567.000 aan 'total assets' en een bedrag van USD 69.735.000 aan 'fund balance' (lees: eigen vermogen).

7 De Nederlandse rechter is niet bevoegd

Inleiding

- 7.1 GPI stelt in de Dagvaarding dat de Nederlandse rechter bevoegd is om van deze zaak kennis te nemen, omdat Nederland de plaats zou zijn waar de beweerdelijk door haar geleden schade als gevolg van de door Energy Transfer geëntameerde Amerikaanse Procedures en de beweerdelijk ernstige beschuldigingen die Energy Transfer aan het adres van GPI heeft gedaan is ingetreden. Die schade zou volgens GPI bestaan uit zowel tijd en kosten die GPI heeft moeten spenderen om zich in de Amerikaanse Procedures te verweren (Dagvaarding onder 163 sub a – c) als immateriële schade, bestaande uit schade die GPI zou hebben geleden omdat Energy Transfer met het oogmerk om GPI immateriële schade toe te brengen, opzettelijk de verwezenlijking van GPI's ideële doel zou hebben gefrustreerd en reputatieschade (Dagvaarding onder 163 sub d en e).
- 7.2 GPI beroept op de 'Erfolgsort'-doctrine zoals die voortvloeit uit artikel 6 onder e Rv en die door de Nederlandse rechter wordt toegepast in lijn met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (**HvJEU**) ter zake van het grotendeels gelijklopende artikel 7 lid 2 van de Brussel I bis-verordening (**Brussel I bis**). GPI doet voorts een beroep op de Richtlijn. De Richtlijn bepaalt kort gezegd dat lidstaten ervoor dienen te zorgen dat, wanneer een buiten de EU wonende of gevestigde eiser ten overstaan van een buiten de EU gevestigde rechter een SLAPP-zaak aanhangig maakt tegen een in een lidstaat wonende natuurlijke persoon of gevestigde rechtspersoon, die persoon voor de gerechten van zijn of haar woon- of vestigingsplaats vergoeding kan vorderen van de schade en de kosten die in verband met die SLAPP-zaak zijn geleden.
- 7.3 Energy Transfer licht hierna toe dat het standpunt van GPI onjuist is en de rechtbank niet bevoegd is, omdat: (i) door GPI geen (voor vergoeding in aanmerking komende) schade is geleden, althans, niet in Nederland; (ii) de Richtlijn niet van toepassing is en ook overigens niet voorziet in een ruimere basis voor de bevoegdheid van de Nederlandse rechter dan artikel 6 onder e Rv; (iii) de Amerikaanse Procedures geen SLAPP betreffen, zodat de Richtlijn ook om die reden geen bevoegdheid creëert; en (iv) artikel 10 EVRM evenmin tot bevoegdheid leidt.

Ad (a): Artikel 6 onder e Rv

Juridisch kader

- 7.4 De bevoegdheid van de rechtbank moet worden beoordeeld op grond van de bestaande regels van Nederlands nationaal recht. Het juridische kader wordt onder nationaal recht geboden door artikel 6 onder e Rv, dat bepaalt dat de Nederlandse rechter bevoegd is in zaken betreffende verbintenissen uit onrechtmatige daad, indien het schadebrengende feit zich in Nederland heeft voorgedaan of zich kan voordoen. Volgens vaste rechtspraak kan de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan (i) zowel de plaats zijn waar de schade is ingetreden (het 'Erfolgsort') als (ii) de plaats waar de gebeurtenis die met de schade in oorzakelijk verband staat heeft plaatsgevonden (het 'Handlungsort').
- 7.5 Voor wat betreft het 'Handlungsort' staat tussen partijen niet ter discussie dat de onrechtmatige handelingen die GPI aan Energy Transfer verwijt allen in de Verenigde Staten hebben plaatsgevonden, zodat de Nederlandse rechter op die grond niet bevoegd is. De vraag is dan ook of de Nederlandse rechter bevoegd is op grond van de 'Erfolgsort'-doctrine en dus of de door GPI gestelde schade inderdaad kan worden geacht in Nederland te zijn ingetreden.

- 7.6 Het is vaste rechtspraak dat voor de uitleg van artikel 6 onder e Rv en in het bijzonder de vraag welke plaats als ‘Erfolgsort’ heeft te gelden, aansluiting moet worden gezocht bij de rechtspraak van het HvJEU aangaande artikel 7, aanhef en lid 2 Brussel I bis.⁹⁹
- 7.7 In het *Universal Music*-arrest¹⁰⁰ oordeelde het HvJEU met betrekking tot de reikwijdte van het ‘Erfolgsort’ dat het begrip “*plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan*” niet zo ruim wordt uitgelegd, dat het iedere plaats omvat waar de schadelijke gevolgen voelbaar zijn van een feit dat al eerder en elders daadwerkelijk ingetreden schade heeft veroorzaakt. Het omvat niet ook de plaats waar de verzoeker woont of waar zich het centrum van zijn vermogen bevindt, op de enkele grond dat hij aldaar financiële schade heeft geleden die voortvloeit uit een in een andere lidstaat ingetreden en door hem geleden verlies van onderdelen van zijn vermogen. Daarvoor is nodig dat de andere bijzonderheden van de zaak ertoe bijdragen dat het gerechtvaardigd is dat de zaak bij een ander gerecht dan het gerecht van de woonplaats van de gedaagde wordt aangebracht en die een nauwe band met die lidstaat aantonen.¹⁰¹ In het bijzonder is het enkele feit dat een partij in een bepaalde lidstaat op haar bankrekening aldaar kosten te verwerken krijgt voor het voeren van een verweer in een procedure die in een andere Staat wordt gevoerd, of vanaf diezelfde bankrekening bij een negatieve uitkomst van de procedure bijvoorbeeld een schadevergoeding moet betalen, dus onvoldoende om die lidstaat aan te merken als ‘Erfolgsort’ in de zin van artikel 7 lid 2 Brussel I bis. Dit laatste werd in brede zin bevestigd door het HvJEU in het *Tibor-Trans*-arrest, waarin het HvJEU nog eens benadrukte dat het begrip “*plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan*” niet zo ruim kan worden uitgelegd dat het iedere plaats omvat waar de schadelijke gevolgen voelbaar zijn van een feit dat reeds elders daadwerkelijk ingetreden schade heeft veroorzaakt.¹⁰² Het HvJEU verwees daarbij ook nog naar zijn uitspraak in *flyLAL-Lithuanian Airlines*, waar het HvJEU heeft verklaard dat dit begrip niet aldus kan worden uitgelegd dat het ook ziet op de plaats waar de gelaedeerde stelt vermogensschade te hebben geleden als gevolg van door hem geleden, in een andere staat ingetreden, aanvankelijke schade.¹⁰³
- 7.8 Op basis van voornoemde rechtspraak is de uitleg van het ‘Erfolgsort’ in de zin van artikel 6 onder e Rv niet anders: in een geval als het onderhavige, waarin slechts sprake is van (beweerdelijk) zuivere vermogensschade (lees: schade die geen verband houdt met een materieel goed)¹⁰⁴ als gevolg van schade die zich initieel in de Verenigde Staten heeft voorgedaan, kwalificeert Nederland niet als ‘Erfolgsort’ en is de Nederlandse rechter dus niet bevoegd om van deze zaak kennis te nemen.
- 7.9 Tot slot is nog van belang dat hoewel de Nederlandse rechter voor het bepalen van zijn bevoegdheid *prima facie* uitgaat van de door de eiser aangevoerde stellingen en de grondslag van diens vorderingen,¹⁰⁵ de rechter ook acht dient te slaan op de eventuele betwistingen en stellingen van de verweerder,¹⁰⁶ overigens zonder dat dit hoeft te leiden

⁹⁹ Volgens die bepaling kan een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat ten aanzien verbintenissen uit onrechtmatige daad in een andere lidstaat worden opgeroepen voor “het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen”.

¹⁰⁰ HvJEU 16 juni 2016, C-12/15, ECLI:EU:C:2016:449 (*Universal Music*).

¹⁰¹ Zie ook HvJ EG 27 september 1988, C-189/87 (*Kalfelis*), r.o. 19.

¹⁰² HvJEU 29 juli 2019, C-451/18, ECLI:EU:C:2019:635, NJ 2019/342 (*Tibor-Trans*), r.o. 28.

¹⁰³ HvJEU 5 juli 2018, C-27/17, ECLI:EU:C:2018:533, NJ 2019/1 (*flyLAL-Lithuanian Airlines*), r.o. 32.

¹⁰⁴ Zie de conclusie van A-G Vlas voor HR 24 januari 2025, ECLI:NL:HR:2025:122, punt 2.17.

¹⁰⁵ Zie nr. 10 van de noot van Strikwerda bij het arrest van het HvJEU 28 januari 2015, C-375/13, ECLI:EU:C:2015:37 (*Kolassa/Barclays Bank*).

¹⁰⁶ De rechter die onderzoekt of hem rechtsmacht toekomt, moet zich bij dit onderzoek niet beperken tot de stellingen van de eiser, maar moet acht slaan op alle hem ter beschikking staande gegevens over de tussen partijen bestaande rechtsverhouding, waaronder de stellingen van de gedaagde. Het onderzoek naar de rechtsmacht mag dus niet plaatsvinden op basis van enkel door de eisende partij gekozen grondslag van haar vordering. Zie rechtbank Rotterdam, 21 september 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:7549, JBPr 2022/83 (*Braskem*), ro. 6.5; zie ook HvJEU 28 januari 2015, C-375/13, ECLI:EU:C:2015:37 (*Kolassa/Barclays Bank*), r.o. 58 – 65. Het HvJEU overweegt in r.o. 64: “Wanneer de verweerder de beweringen van de verzoeker betwist, hoeft de nationale rechter dus weliswaar niet in het stadium van de bepaling van de bevoegdheid over te gaan tot een bewijsprocedure, maar zowel het doel van een goede rechtsbedeling – dat aan verordening nr. 44/2001 ten grondslag ligt – als

tot een gedetailleerde bewijsvoering.¹⁰⁷ In dat licht voert Energy Transfer hierna niet alleen verweren die erop neerkomen dat eventuele schade van GPI niet in Nederland is geleden, maar ook verweren die erop neerkomen dat GPI überhaupt geen (voor vergoeding in aanmerking komende) schade heeft geleden.

Artikel 6 onder e Rv: GPI lijdt geen schade die bevoegdheid creëert

- 7.10 Volgens GPI is de Nederlandse rechter bevoegd, omdat zij in Nederland schade zou hebben geleden. In het bijzonder stelt GPI dat die beweerdte schade bestaat uit: (a) vermogensschade (kosten); (b) immateriële schade als gevolg van de belemmering van GPI bij het bereiken van haar doelstellingen; en (c) reputatieschade. Zoals hierna wordt toegelicht, is echter (i) geen sprake van (voor vergoeding in aanmerking komende) schade nu GPI de door haar gestelde schadeposten niet aannemelijk maakt, althans, (ii) is de door GPI gestelde schade niet in Nederland geleden, zodat de Nederlandse rechter niet bevoegd is.

De door GPI gestelde vermogensschade (kosten)

- 7.11 GPI stelt dat zij de volgende vormen van vermogensschade zou hebben geleden: (i) kosten in verband met juridische bijstand in de Amerikaanse Procedures (Dagvaarding onder 163 sub a); (ii) de tijd die GPI's medewerkers zouden besteden aan de behandeling van de Amerikaanse Procedures (Dagvaarding onder 163 sub b); en (iii) overige kosten in verband met de Amerikaanse Procedures, waaronder reis- en verblijfskosten, campagnekosten, kosten in verband met het inschakelen van deskundigen en kosten in verband met het voeren van de onderhavige procedure (Dagvaarding onder 163 sub c). Volgens GPI zouden de onder 163 sub a – c gestelde kosten leiden tot bevoegdheid van de Nederlandse rechter. Dat is onjuist.
- 7.12 Ten eerste is het zoals gezegd aan GPI om de (vergoedbaarheid van de) beweerdelijk door haar gemaakte kosten aannemelijk te maken, wil zij op die grond bevoegdheid van de Nederlandse rechter creëren. Dat laat zij echter na:
- (a) Kosten in verband met juridische bijstand in de Amerikaanse Procedures (Dagvaarding onder 163 sub a): Aangenomen mag worden dat het Greenpeacenetwerk en dus ook GPI in het bijzonder via haar rechtsbijstand- of aansprakelijkheidsverzekering voor dit soort kosten is verzekerd, aangezien zij wereldwijd voortdurend is betrokken bij allerlei rechtszaken (zie hierna onder 7.58). Het is aan GPI hierover opheldering te verschaffen (artikel 21 Rv). De door een verzekering gedekte kosten vormen geen schade voor GPI.
 - (b) Tijd die GPI's medewerkers zouden besteden aan de behandeling van de Amerikaanse Procedures (Dagvaarding onder 163 sub b): GPI maakt deze schadepost wederom onvoldoende aannemelijk, althans, er is geen sprake van civielrechtelijk relevante schade, zodat deze reeds om die reden geen bevoegdheid creëert. Energy Transfer kan deze gestelde schadepost voorts lastig thuisbrengen. De gestelde schade laat zich wellicht nog het beste duiden als een claim tot vergoeding van opportunitetskosten. Het argument bij

de geboden eerbiediging van de autonomie van de rechter in de uitoefening van zijn functies vereisen dat het aangezochte gerecht zijn internationale bevoegdheid kan toetsen aan alle te zijner beschikking staande gegevens, daaronder begrepen, in voorkomend geval, de betwistingen van de verweerder."

¹⁰⁷ Indien de gedaagde de stellingen van de eiser betwist, hoeft de rechter in het kader van de bepaling van zijn bevoegdheid geen gelegenheid te geven voor bewijslevering met betrekking tot de zowel voor de bevoegdheid als voor de gegrondheid relevante feiten, omdat daarmee op het onderzoek naar de gegrondheid van de vorderingen zou worden vooruitgelopen. Hieruit volgt dat de rechter zich bij beantwoording van deze vraag in beginsel beperkt tot een prima facie oordeel. Zie rechtbank Rotterdam, 21 september 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:7549, JBPv 2022/83 (*Braskem*), r.o. 6.6; zie ook HvJEU 28 januari 2015, C-375/13, ECLI:EU:C:2015:37 (*Kolassa/Barclays Bank*), r.o. 63 - 64; HvJEU 16 juni 2016, C-12/15, ECLI:EU:C:2016:449 (*Universal Music*), r.o. 45; conclusie van A-G Vlas bij HR 29 maart 2019, ECLI:NL:HR:2019:443 (*Moldavië*), onder 3.9.

opportuniteitskosten is dat, omdat er tijd en kosten aan de verweten gedragingen moesten worden besteed, de gedupeerde partij daardoor de kans – en keuze – om elders een beter rendement te boeken is misgelopen. Met andere woorden: het gaat dan om het mislopen van *economische* winst.¹⁰⁸ Echter, iedere investering die GPI als ideëel gedreven non-profitorganisatie maakt is per definitie een atypische, zodat van gemiste economische winst sowieso geen sprake kan zijn. Voor zover deze schadepost aldus gelezen moet worden dat het Energy Transfer verweten wordt dat zij met de Amerikaanse Procedures GPI 'opzettelijk' zouden frustreren in het 'verwezenlijken van haar ideële doel', is dat hetzelfde argument als het argument dat GPI onder 163 sub d van de Dagvaarding lijkt te maken. Energy Transfer zal daar onder 7.17 e.v. hierna apart op ingaan.

- (c) Overige gestelde kosten in verband met de Amerikaanse Procedures (Dagvaarding onder 163 sub c): De door GPI vermelde reis- en verblijfskosten, advieskosten en kosten voor het inschakelen van deskundigen die met de Amerikaanse Procedures zijn gemoeid vallen onder de kosten voor juridische bijstand, waarvan moet worden aangenomen dat deze zijn gedekt door een verzekering (zie hiervoor onder (a)).

Over de kosten van deze procedure kan Energy Transfer kort zijn: die komen sowieso niet als schadepost in aanmerking. Blijkens artikel 241 Rv voorzien de artikelen 237 t/m 240 Rv in een vergoeding van de kosten die met deze procedure zijn gemoeid, één en ander voor zover GPI in het gelijk zou worden gesteld. GPI kan dus niet via de achterdeur van een vordering tot schadevergoeding proberen die kosten alsnog apart te claimen. Voor zover GPI meent dat zij voor de Nederlandse procedure recht heeft op een volledige proceskostenvergoeding, zal zij dat apart aannemelijk moeten maken op grond van de hoge drempel die daarvoor in de bestaande Nederlandse rechtspraak geldt. GPI maakt in de Dagvaarding onvoldoende aannemelijk dat voormelde proceskosten voor volledige vergoeding in aanmerking (gaan) komen. Zoals hierna (onder 7.56 en 8.13(b)(i)) wordt uiteengezet zijn Energy Transfer's vorderingen gefundeerd (althans, niet dusdanig ongefundeerd dat zij nooit hadden mogen worden ingesteld) en is geen sprake van misbruik van recht.

- 7.13 Ten tweede is de door GPI gestelde schade niet in Nederland geleden, zodat ook om die reden geen bevoegdheid is aan te nemen. Het gaat het bij ieder van voornoemde posten om zuivere vermogensschade, namelijk (beweerde) kosten, in verband met de deelname door GPI aan de Amerikaanse Procedures. Dat die kosten (mogelijk) voelbaar zijn op een bankrekening in Nederland is echter een toevallige omstandigheden en biedt geen grond voor rechtsmacht. Volgens het HvJEU kan zuivere vermogensschade alleen leiden tot bevoegdheid van het gerecht waar de zuivere vermogensschade is ingetreden als "*de andere bijzondere omstandigheden van de zaak*" dat rechtvaardigen.¹⁰⁹ Dergelijke "*andere bijzondere omstandigheden*" zijn hier niet gesteld door GPI. Bovendien zijn de relevante omstandigheden van deze zaak juist niet verbonden met Nederland. De tegen de DAPL-financiers gerichte acties van Greenpeace vonden wereldwijd plaats¹¹⁰ en hadden gevolgen in de Verenigde Staten, aangezien zij leidden tot een belemmering van de herfinanciering van een Amerikaans project van een Amerikaans bedrijf. Wat betreft de zogenaamde 'ground torts' is bovendien naar voren

¹⁰⁸ Nu zijn dat soort schades sowieso al erg lastig te kwantificeren. Immers moeten dergelijke schades door deskundigen op basis van allerlei hypothesen en waarschijnlijkheidsscenario's worden vastgesteld.

¹⁰⁹ Zie HvJEU 16 juni 2016, C-12/15, ECLI:EU:C:2016:449 (*Universal Music*), r.o. 39.

¹¹⁰ Zie hiervoor onder 4.23 e.v.

gebracht dat deze in de Verenigde Staten hebben plaatsgevonden. Tot slot vindt de Amerikaanse Procedure (de beweerde SLAPP) aldaar plaats.

- 7.14 Het voorgaande wordt in de Nederlandse context ook nog eens expliciet bevestigd door een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 20 december 2024¹¹¹ ter zake van kosten die door de in Nederland gevestigde onderneming LHN3 in Rusland en Kazachstan werden gemaakt in verband met rechtszaken die door het in de Russische Federatie gevestigde RCA in Rusland en Kazachstan waren aangespannen. LHN3 stelde dat RCA onrechtmatig had gehandeld door (i) LHN3 als medegedaagde te betrekken in een procedure in Rusland, terwijl LHN3 op geen enkele wijze betrokken was bij het geschil dat aan die procedure ten grondslag lag en (ii) een erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure te starten in Kazachstan ter zake van een door de Russische rechtbank opgelegde ‘freezing order’ in verband met RCA’s vorderingen jegens LHN3. De Rotterdamse Voorzieningenrechter oordeelde dat zij op basis van artikel 6 onder e Rv en artikel 7 lid 2 Brussel I bis geen rechtsmacht had in deze zaak:

“De Nederlandse rechter kan in deze zaak evenmin internationale bevoegdheid ontlenen aan de plaats waar de schade is ingetreden (het ‘Erfolgsort’). Hierbij is van belang dat uit de rechtspraak van het HvJEU volgt dat het gaat om de plaats waar de gestelde schade zich concreet voordoet en dat hieronder niet wordt begrepen de plaats waar het door eiser gestelde nadeel in haar vermogen optreedt.

De door LHN3 gestelde schade bestaande uit de kosten die zij heeft moeten maken in de Russische Federatie en Kazachstan in verband met daar tegen haar gevoerde procedures, betreft schade die zich niet in Nederland maar daar voordoet. Dat deze kosten worden gefinancierd vanuit het vermogen van LHN3 in Nederland maakt niet dat zij schade in Nederland lijdt en op die grond internationale bevoegdheid aan de Nederlandse rechter toekomt.”

- 7.15 Met andere woorden: zuivere vermogensschade in de vorm van kosten die verband houden met een buitenlandse procedure (de kosten dus hiervoor genoemd onder 7.11) treedt niet in in Nederland en leidt dan ook niet tot bevoegdheid van de Nederlandse rechter op grond van artikel 6 onder e Rv.
- 7.16 Ten derde: als de Nederlandse rechter bevoegdheid zou aannemen enkel op basis van de (beweerde) financiering van proceskosten vanaf een bankrekening in Nederland, zou dat in strijd zijn met het Unierechtelijke rechtszekerheidsbeginsel en met het doel van artikel 7 lid 2 Brussel I Bis om (zie overweging 16) te “*vermijden dat de verweerder wordt opgeroepen voor een gerecht van een lidstaat dat door hem redelijkerwijs niet voorzienbaar was.*” Als de Nederlandse rechter in het onderhavige geval toch bevoegdheid zou aannemen, dan zou dat leiden tot een onvoorspelbare en ontoelaatbare vorm van ‘forum shopping’, aangezien dan simpelweg met het openen van een Nederlandse bankrekening en het vanaf die bankrekening betalen van kosten bevoegdheid van de Nederlandse rechter kan worden gecreëerd.

De door GPI gestelde immateriële schade als gevolg van de beweerde frustratie van haar werkzaamheden

- 7.17 Onder 163 sub d van de Dagvaarding voert GPI aan dat zij ook immateriële schade zou leiden, omdat Energy Transfer met de Amerikaanse Procedures op allerlei manieren het werk van GPI – en dus de verwezenlijking van haar ideële doelstellingen – frustreert en doorkruist. Daarbij gaat het, zo begrijpt Energy Transfer, vooral om de tijd die GPI in de

¹¹¹ Rechtbank Rotterdam 20 december 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:13042 (LHN3/RCA), r.o. 5.10.

Amerikaanse Procedures moet steken en de nadelen die GPI daardoor zou ondervinden. Als voorbeeld van dergelijke nadelen verwijst GPI naar de consequenties van een eventueel faillissement van GP Inc.

- 7.18 De stelling dat de Amerikaanse Procedures tijd kosten heeft Energy Transfer hiervoor al geadresseerd. Verder maakt GPI niet duidelijk waarom er voor GP Inc een faillissementsscenario zou dreigen en zo ja, hoe dit GPI zelf affecteert. Het blijft dus bij loze stellingen. Mocht GPI bedoelen dat GP Inc failliet zou kunnen gaan vanwege een veroordeling in de Staats Procedure: bij een dergelijke veroordeling kan geen sprake zijn van schade van GP Inc, of GPI, althans niet van schade als gevolg van enige onrechtmatige daad van Energy Transfer. De vorderingen van Energy Transfer zijn dan immers, anders dan GPI stelt, kennelijk niet ongegrond.
- 7.19 Onder de 'Erfolgsort'-doctrine geldt overigens dat bij een faillissement van GP Inc de plaats waar de schade zich materialiseert primair de Verenigde Staten is. De 'Erfolgsort'-doctrine kan niet dusdanig breed worden gelezen dat iedere plaats waar zich – volgend op de schade die in de Verenigde Staten is opgetreden – mogelijkerwijs ook schade kan voordoen tot rechterlijke bevoegdheid van de gerechten van die plaats leidt.¹¹²
- 7.20 Voor het overige doet GPI een beroep op artikel 6:106 lid 1 sub a BW. Gezien het op grond van laatstgenoemde bepaling vereiste van dubbele opzet,¹¹³ moet GPI voor aansprakelijkheid van Energy Transfer ten minste aannemelijk maken dat Energy Transfer (i) de Amerikaanse Procedures is gestart om Greenpeace schade toe te brengen en (ii) specifiek immateriële schade aan Greenpeace wilde toebrengen. Dat heeft GPI echter niet gedaan.
- 7.21 Ten eerste heeft GPI op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt dat en hoe haar werk zou worden gefrustreerd of doorkruist door de Amerikaanse Procedures. Zij stelt (Dagvaarding onder 163 d) slechts dat *“disproportioneel veel aandacht [uitgaat] naar (...) de Staatsrechtzaak, waardoor minder ruimte resteert voor het vervullen van de doelstellingen van GPI in andere delen van de wereld”* maar weet alleen te verwijzen naar overleg dat zij in het kader van de Staats Procedure moet voeren met GP USA.
- 7.22 Deze stelling van GPI snijdt geen hout. Dat GPI tijd besteedt aan de Amerikaanse Procedures, betekent geenszins dat haar (overige) werk niet of in verminderde mate doorgang kan vinden. GPI weet ook geen enkel kwantificeerbaar of anderszins meetbaar effect (bijvoorbeeld in de vorm van een project of bepaalde acties die geen doorgang konden vinden) te noemen, laat staan dat aannemelijk te maken.
- 7.23 Greenpeace beschikt bovendien over een gespecialiseerde Legal Unit die wereldwijd proactief juridische procedures voert, waardoor zij naar eigen zeggen een *“key player”* is in *“proactive litigation”*.¹¹⁴ Dat suggereert dat Greenpeace is toegerust op het voeren van procedures, zodat ook daarom geen sprake is geweest van een situatie waarbij GPI vanwege de Amerikaanse Procedures haar doelstellingen niet meer kan verwezenlijken.
- 7.24 GPI's stelling is temeer ongeloofwaardig omdat slechts twee medewerkers van GPI bij wijze van 'deposition' een getuigenverklaring hebben afgelegd in de Staats Procedure.¹¹⁵ Bovendien wordt GPI in die procedure vertegenwoordigd door dezelfde advocaat als GP USA, waardoor het des te minder aannemelijk is dat de Staats Procedure in dusdanige mate beslag legt op haar (financiële en andere) middelen dat haar werk erdoor wordt gefrustreerd. In dat verband is tevens van belang dat er vele duizenden mensen werken

¹¹² Zie de hiervoor onder 7.7 genoemde rechtspraak.

¹¹³ Zie de conclusie van A-G Hartevelt van 10 maart 2020, ECLI:NL:PHR:2020:188, punt 3.10.

¹¹⁴ Zie <https://www.greenpeace.org/international/about/legal/>.

¹¹⁵ Namelijk Mads Christensen en Daniel Mittler.

bij het Greenpeace-netwerk en honderden mensen bij specifiek GPI en dat het Greenpeace-netwerk jaarlijkse inkomsten van honderden miljoenen euro's heeft (zie hiervoor onder 2.2), zodat ook gelet op deze slagkracht niet valt in te zien hoe de Amerikaanse Procedures aan de verwezenlijking van GPI's doestellingen in de weg staan.

- 7.25 Ten tweede slaagt een beroep op artikel 6:106 lid 1 sub a BW *“zelden of nooit”*, omdat het vereiste dubbele bewijs van opzet *“bijna nooit te leveren zal zijn”*.¹¹⁶ GPI stelt dienaangaande niets. De in de hoofdstukken 3 t/m 6 beschreven feiten spreken duidelijk tegen dat Energy Transfer de Amerikaanse Procedures is gestart om de werkzaamheden van GPI te frustreren. Energy Transfer wenst simpelweg haar legitieme vorderingen toegewezen te krijgen.
- 7.26 De voor artikel 6:106 lid 1 sub a BW benodigde opzet blijkt evenmin uit de door GPI geciteerde uittalingen van Warren. Warren maakt alleen duidelijk dat Energy Transfer Greenpeace niet zou laten weggkomen met de valse beschuldigingen van het (opzettelijk) plegen van wandaden, de doelbewuste ondermijning van haar zakelijke relaties, de (gewelddadige) frustratie van haar zakelijke activiteiten, de intimidatie en bedreiging van en aanvallen op, haar werknemers en de vernieling van haar eigendommen. Uit geen van Warren's uittalingen (die niet meer bevatten dan zijn visie op het handelen van Greenpeace) blijkt van enige opzet om de verwezenlijking van de ideële doelen van Greenpeace te frustreren of om haar immateriële schade toe te brengen. Bovendien blijkt uit de Jurybeslissing dat Energy Transfer de Amerikaanse Procedures is gestart met het oogmerk om een legitieme vordering te gelde te maken. Dat gegeven maakt al dat Energy Transfer reeds daarom niet aansprakelijk kan worden gehouden op grond van artikel 6:106 lid 1 sub a BW.

De door GPI gestelde reputatieschade

- 7.27 Onder 163 sub e van de Dagvaarding stelt GPI als gevolg van de Amerikaanse Procedures reputatieschade te hebben geleden in Nederland.
- 7.28 Ten eerste licht GPI niet toe waar die reputatieschade uit bestaat, hoe die zou zijn ontstaan en of die schade zich in Nederland heeft voorgedaan. Het blijft bij een blote stelling. Dat is zoals gezegd onvoldoende om aan te nemen dat hier in Nederland het 'Erfolgsort' ligt. GPI voldoet op dit punt dus niet aan haar stelplicht.
- 7.29 Publieke verklaringen van Greenpeace laten het tegenovergestelde beeld zien van één van reputatieschade, namelijk van een organisatie die – juist vanwege de Amerikaanse Procedures en de publiciteitscampagne die Greenpeace daarop heeft gebaseerd – succes boekt in de verwezenlijking van haar ideële doelen en die wereldwijd grote steun geniet. In een interview merkt de General Counsel van Greenpeace, Kristin Carter, op:¹¹⁷
- “The absurd US\$ 660 million jury verdict against Greenpeace entities in North Dakota made news, but this fight is bigger than the Greenpeace network. With the overwhelming support of allies all around the world, the defence against Energy Transfer's bullying tactics will continue (...)!”* (onderstreping toegevoegd, advocaat)
- 7.30 Carter verklaarde in hetzelfde interview bovendien:

¹¹⁶ Dit laatste punt wordt ook gemaakt in de conclusie van A-G Harteveld van 10 maart 2020, ECLI:NL:PHR:2020:188, onder 3.10.

¹¹⁷ Zie <https://www.greenpeace.org/international/story/73887/greenpeace-trial-verdict-appeal-slapp-legal-process/>.

"(...) Greenpeace International is built to withstand this pressure: our campaigns are as big and bold and impactful as ever before."

- 7.31 Verder vermeldt Greenpeace op haar eigen website dat zij feitelijk met de Amerikaanse Procedures helemaal in haar element is:

"This isn't just a fight for Greenpeace defendants: it's a fight about the protection of fundamental rights for everyone. We are committed to our values, such as nonviolence, independence, and promotion of solutions. We won't back down from them. This is the kind of fight that we were made for."¹¹⁸ (onderstrepings toegevoegd, advocaat)

- 7.32 Dat GPI de Amerikaanse Procedures, net als de onderhavige procedure, juist als een publiciteitskans ziet blijkt ook uit het feit dat Greenpeace in de Staats Procedure de Amerikaanse rechter verzocht een 'livestream' van de 'trial' toe te laten. De rechter wees dat verzoek af en overwoog daarbij dat "[t]he court expects this case to be tried in the courtroom, not on social media."¹¹⁹ In lijn daarmee is dat Greenpeace niet alleen ter zake van de Amerikaanse Procedures, maar ook ter zake van deze procedure volop de pers zoekt.¹²⁰ Daarbij deinst Greenpeace er niet voor terug een volstrekt verkeerd beeld te schetsen, namelijk dat van een organisatie die wordt afgestraft enkel omdat zij haar mening zou hebben gegeven, een beeld overigens dat door gerespecteerde media vervolgens regelmatig zonder meer wordt overgenomen.¹²¹ Zouden de Amerikaanse Procedures inderdaad de reputatie van GPI aantasten, zoals zij stelt, dan had het voor de hand gelegen dat zij deze zoveel mogelijk onder de radar zou hebben gehouden, in plaats van – zoals zo zij nu doet – deze volop in de schijnwerpers te plaatsen.
- 7.33 Dat van reputatieschade van GPI geen sprake kan zijn blijkt bovendien uit het feit dat Greenpeace de Amerikaanse Procedures inzet om geld op te halen bij donateurs.¹²² Indien de Amerikaanse Procedures inderdaad GPI's reputatie zouden schaden, dan zou zij deze niet, althans niet met succes, op deze manier kunnen inzetten.
- 7.34 Ten tweede: voor zover GPI al reputatieschade of andersoortige immateriële schade zou hebben geleden, heeft zij deze geleden in de Verenigde Staten. Wat betreft de plaats waar de directe schade is ingetreden in geval van immateriële, psychische schade volgt uit een arrest van de Hoge Raad¹²³ namelijk dat dit de plaats betreft waar de fysieke en psychische integriteit van het slachtoffer werd aangetast, ook al ontstonden de psychische symptomen eerst in de woonplaats van het slachtoffer in Nederland. Bij een gestelde SLAPP-zaak zal de beweerdelijke reputatieaantasting plaatsvinden in de plaats waar de eiser de gerechtelijke procedure initieert, de Verenigde Staten dus in dit geval.¹²⁴

¹¹⁸ *Ibidem*.

¹¹⁹ Zie Morton County District Court, 'Opinion and order denying Greenpeace defendants motion to permit livestreaming of proceedings' 18 december 2024, r.o. 8 (**ET-productie 56**).

¹²⁰ Zie bijvoorbeeld het persbericht van Greenpeace van 2 juli 2025 (**ET-productie 57**).

¹²¹ Zie bijvoorbeeld het als **ET-productie 58** overgelegde artikel dat op 2 juli 2025 is gepubliceerd op nos.nl, waarin de NOS het standpunt van Greenpeace, dat Energy Transfer haar alleen in rechte zou hebben betrokken vanwege het uiten van een mening, als feit presenteert en volledig voorbijgaat aan de daadwerkelijke reden waarom Energy Transfer Greenpeace in de Staats Procedure heeft betrokken.

¹²² Energy Transfer verwijst bijvoorbeeld ook naar de wereldwijde fondsenwervingscampagnes waarin de Staats Procedure centraal staat (**ET-productie 59**) (<https://greenpeaceontl.org/>).

¹²³ HR 7 december 2001, ECLI:NL:HR:2001:AD3965, r.o. 3.3.

¹²⁴ In de MvT bij het wetsvoorstel wordt opgemerkt (p. 17): "Voor immateriële schade ligt het nog meer voor de hand om aan te nemen dat deze zich voordoet in de woonplaats van de persoon tegen wie de SLAPP zich richt." Die opmerking miskent echter voornoemd arrest van de Hoge Raad. Zie in dat verband ook de reactie van Van Houtert naar aanleiding van de internetconsultatieronde met betrekking tot de implementatie van de Richtlijn, waarin zij toelicht waarom deze opmerking van de wetgever onjuist is (**ET-productie 60**). Zij schrijft op p. 2: "Wat betreft de lokalisatie van 'de plaats waar de directe schade is ingetreden' in geval van immateriële, psychische schade heeft de Hoge Raad beslist dat dit de plaats betreft waar de fysieke en psychische integriteit van het slachtoffer werd aangetast, ook al ontstonden de psychische symptomen eerst in de woonplaats van het slachtoffer in Nederland (zie Hoge Raad 7 december 2001, ECLI:NL:HR:2001:AD3965, r.o. 3.3). In geval van een SLAPP zaak zal de mogelijke aantasting van de fysieke en psychische integriteit van het SLAPP-slachtoffer plaatsvinden in de plaats

Daarmee is, ook indien GPI reputatieschade aannemelijk zou weten te maken, de Nederlandse rechter dus niet bevoegd op basis van artikel 6 onder e Rv.

- 7.35 Ten derde maakt al het voorgaande ook dat GPI's betoog dat de Nederlandse rechter rechtsmacht zou toekomen in deze zaak omdat GPI's voornaamste centrum van belangen in Nederland is gelegen, geen effect kan hebben op de bevoegdheidsgrondslag in deze zaak. Volgens GPI bevindt haar centrum van belangen zich in Nederland, omdat: (i) zij statutair is gevestigd en kantoor houdt in Amsterdam en daar ook een significant deel van haar personeel werkt, (ii) haar in Nederland werkzame werknemers van GPI een arbeidsovereenkomst zouden hebben waarop Nederlandse recht van toepassing zou zijn, (iii) zij de ANBI-status¹²⁵ zou hebben, (iv) zij bankrekeningen zou aanhouden in Nederland, (v) zij de houder van de handelsmerken van het Greenpeace-netwerk zou zijn en op de licentieovereenkomsten tussen haar en de NRO's Nederlands recht van toepassing zou zijn en (vi) zij een schip zou hebben dat onder Nederlandse vlag zou varen.
- 7.36 Daarmee impliceert GPI ten onrechte dat haar gewone verblijfplaats bepalend is bij de vaststelling van haar centrum van belangen. Dat centrum komt weliswaar in de regel overeen met de gewone verblijfplaats, maar kan zich ook bevinden in een andere lidstaat, namelijk indien andere factoren aantonen dat er een bijzonder nauwe band met die staat bestaat.¹²⁶ In het bijzonder is het zo dat wanneer de betrokken rechtspersoon het grootste deel van zijn activiteiten verricht in een andere lidstaat dan die waar hij zijn statutaire zetel heeft, aangenomen moet worden dat de gerechten van die lidstaat in de beste positie zijn om te beoordelen of er sprake is van de gestelde aantasting van de reputatie en wat de mogelijke omvang ervan is.¹²⁷
- 7.37 Kan het centrum van de belangen van een rechtspersoon echter niet worden vastgesteld, bijvoorbeeld omdat uit de relevante omstandigheden niet blijkt dat het merendeel van de economische activiteiten in een bepaalde lidstaat plaatsvindt, dan vervalt bovendien de mogelijkheid om op grond van artikel 7 lid 2 Brussel I bis in een bepaalde lidstaat een volledige schadevergoeding te vorderen met een beroep op de plaats waar de schade is ingetreden.¹²⁸
- 7.38 Dat laatste is bij GPI het geval. Het merendeel van haar activiteiten vindt namelijk aantoonbaar buiten Nederland plaats zonder dat direct aanwijsbaar is waar dan het zwaartepunt van die activiteiten zou liggen. Zo bestaat de Greenpeace-organisatie naar eigen zeggen uit 25 onafhankelijke nationale en regionale entiteiten. Deze bestrijken 55 landen in Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Azië en de Stille Oceaan. GPI is naar eigen zeggen 'het coördinerend orgaan' van die organisaties, zodat haar belangencentrum zich niet in Nederland bevindt, maar mondiaal is.¹²⁹
- 7.39 Uit GPI's statuten volgt bovendien dat GPI haar doel, het bevorderen van natuurbehoud, beoogt te bereiken door *"haar nationale organisaties te coördineren bij de uitvoering van hun doelstellingen"* en *"hen waar nodig bijstand te verlenen"*.¹³⁰ De anti-DAPL protesten

waar de eiser de gerechtelijke procedure initieert. In geval laatstgenoemde plaats gelegen is in een derde land zal de Nederlandse rechter dus niet bevoegd zijn op basis van artikel 6 sub e Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Uit het voorgaande volgt dat - in tegenstelling tot hetgeen wordt beweerd in de MvT (p. 14) - de Nederlandse wetgever een voorziening dient te treffen voor de implementatie van artikel 17 lid 1 anti-SLAPP richtlijn."

¹²⁵ Een ANBI is een 'algemeen nut beogende instelling'. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich nagenoeg geheel inzet voor het algemeen belang. De ANBI-status brengt onder meer bepaalde belastingvoordelen voor de ANBI zelf en ook voor haar donateurs met zich.

¹²⁶ HvJEU 25 oktober 2011, C-509/09, ECLI:EU:C:2011:685 (*eDate Advertising GmbH e.a./X en Société MGN LIMITED*), r.o. 49.

¹²⁷ HvJEU 17 oktober 2017, ECLI:EU:C:2017:766 (zaak C-194/16) (*Bolagsupplysingen*), r.o. 42.

¹²⁸ *Ibidem*, r.o. 43.

¹²⁹ Zie <https://www.greenpeace.org/nl/over-greenpeace/wereldwijd/>. Zie ook hiervoor onder 2.1 e.v.

¹³⁰ Zie artikel 3 lid 2 sub a van de actuele statuten van GPI (van 22 december 2022), overgelegd als **ET-productie 61** en online raadpleegbaar via: <https://www.greenpeace.org/static/planet4-international-stateless/2023/02/b147cadd-2022-sgc-articles-of-association-statuten-dutch.pdf>.

vormen daar een goed voorbeeld van, aangezien GPI in het kader van die protesten de activiteiten van GP Inc en GP Fund (wier centrum van belangen zich in de Verenigde Staten bevinden) coördineerde en hun vergaande steun bood.¹³¹ Ook dit laat zien dat GPI's werk voor het grootste deel buiten Nederland plaatsvindt. Verder is van belang dat het werk van Greenpeace in Nederland wordt uitgevoerd door een andere entiteit – 'Greenpeace Nederland' – en niet door GPI.¹³² Ook het feit dat verreweg de meeste werknemers van GPI's buiten Nederland werkzaam zijn (228 om 131)¹³³ toont aan dat GPI haar centrum van belangen niet in Nederland heeft. Daarmee vervalt dus de mogelijkheid voor GPI om op grond van de 'Erfolgsort'-doctrine in Nederland een volledige schadevergoeding te vorderen als zijnde de plaats waar de beweerdelijke schade is ingetreden.

- 7.40 Bij dat alles is nog van belang dat, zoals het HvJEU in het arrest *eDate Advertising GmbH e.a./X en Société MGN LIMITED* heeft benadrukt, de bevoegdheid van het gerecht van het centrum van de belangen van de gelaedeerde moet worden uitgelegd in het licht van de doelstelling van voorspelbaarheid van de bevoegdheidsregels.¹³⁴ Daarbij gaat het erom of de gedaagde redelijkerwijs kan voorzien voor welke rechter hij of zij kan worden gedaagd.¹³⁵ Voor Energy Transfer was redelijkerwijs niet voorzienbaar dat zij voor een zaak als de onderhavige, met vorderingen gericht tegen een Amerikaanse entiteit in verband met procedures in de Verenigde Staten, waarbij nagenoeg uitsluitend Amerikaanse partijen zijn betrokken en waarin de vorderingen zijn gebaseerd op het recht van North Dakota en verband houden met feiten die zich hoofdzakelijk in de Verenigde Staten (en in ieder geval niet in Nederland) hebben voorgedaan, voor een Nederlandse rechter zou worden gedaagd. Dat is temeer zo omdat de Richtlijn (nog lang) niet gepubliceerd (laat staan geïmplementeerd) was toen de Amerikaanse Procedures begonnen (in respectievelijk 2017 en 2019). Sterker nog, er bestond toen zelfs nog geen ontwerp-tekst van de Richtlijn. Bovendien was de Richtlijn zelfs in februari 2025, toen GPI de Dagvaarding uitbracht, nog niet (net als nu) geïmplementeerd.
- 7.41 Overigens kan, voor zover GPI dat standpunt zou innemen, ingevolge het arrest *Shevill e.a.* evenmin bevoegdheid worden aangenomen ter zake van GPI's vorderingen die zien op de reputatieschade die zij stelt te hebben geleden vanwege Energy Transfers' uitlatingen.¹³⁶ In dat arrest oordeelde het HvJEU dat bevoegdheid kan worden gebaseerd op basis van de volgende aanknopingspunten:
- (a) de plaats waar de uitgever van de lasterlijke publicatie is gevestigd, in welk geval de rechtbank bevoegd is om schadevergoeding toe te kennen voor alle schade die door de smaad is veroorzaakt; of
 - (b) de plaats waar de publicatie toegankelijk is geweest en waar het slachtoffer stelt reputatieschade te hebben geleden, in welk geval de rechtbank uitsluitend bevoegd is om uitspraak te doen over de schade die is veroorzaakt in de staat van het aangezochte gerecht.
- 7.42 In het eerste geval is het juiste forum de Verenigde Staten. In het tweede geval is bevoegdheid van de Nederlandse rechter beperkt tot vorderingen gericht op vergoeding

¹³¹ Zie onder 4.10 e.v.

¹³² Zie <https://www.greenpeace.org/nl/over-greenpeace/>. De meest recente statuten van Stichting Greenpeace Nederland zijn raadpleegbaar via: <https://www.greenpeace.org/static/planet4-netherlands-stateless/2025/03/ae98072c-afschrift-akte-statutenwijziging-stichting-greenpeace-nederland-28-februari-2025-met-statuten.pdf>.

¹³³ Dagvaarding onder 141.

¹³⁴ Zie HvJEU 25 oktober 2011, C-509/09, ECLI:EU:C:2011:685 (*eDate Advertising GmbH e.a./X en Société MGN LIMITED*), r.o. 50. Zie ook HvJEU 12 mei 2011, C-144/10, ECLI:EU:C:2011:300 (*BVG*), r.o. 33.

¹³⁵ Zie HvJEU 25 oktober 2011, C-509/09, ECLI:EU:C:2011:685 (*eDate Advertising GmbH e.a. tegen X en Société MGN LIMITED*), r.o. 50. Zie ook HvJEU 23 april 2009 C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257 (*Falco Privatstiftung en Rabitsch*), r.o. 22.

¹³⁶ Zie HvJEU 7 maart 1995, C-68/93, ECLI:EU:C:1995:61 (*Shevill e.a.*), r.o. 33.

van in Nederland veroorzaakte reputatieschade. Zoals hiervoor onder 7.28 e.v. toegelicht heeft GPI echter op geen enkele manier haar beweerd reputatieschade onderbouwd (ook niet ter zake van de gewraakte uitingen), laat staan dat zij aannemelijk heeft gemaakt dat die schade in Nederland is geleden.

Conclusie ten aanzien van de door GPI gestelde schade en rechterlijke bevoegdheid

- 7.43 Hoewel de Nederlandse rechter voor het bepalen van zijn bevoegdheid zoals gezegd *prima facie* uitgaat van de door de eiser aangevoerde stellingen en de grondslag van diens vorderingen, dient de rechter ook acht te slaan op de eventuele betwistingen en stellingen van de verweerder. Hiervoor is aangegeven dat GPI geen van haar beweerdelijke schadeposten aannemelijk heeft weten te maken. Uit het voorgaande is bovendien aanstonds duidelijk dat, voor zover de door GPI gestelde schade al aannemelijk zou zijn, het niet om schade gaat die voor de Nederlandse rechter in de onderhavige zaak op grond van artikel 6 onder e Rv bevoegdheid kan creëren. Het gaat immers om zuivere vermogensschade die in de Verenigde Staten is of wordt geleden. De stellingen van GPI over haar beweerd schade kunnen gezien worden voor wat zij zijn: een poging om alsnog een haakje voor rechterlijke bevoegdheid te creëren waar die niet aanwezig is.

Ad (b): De Richtlijn

- 7.44 Zich kennelijk realiserend dat naar het huidige Nederlandse recht geen rechtsmacht bestaat, doet GPI ook een beroep op de Richtlijn. Volgens GPI moet worden aangenomen dat de schade van een SLAPP-slachtoffer altijd is geleden in het land van zijn woonplaats, zodat in deze zaak de Nederlandse rechter bevoegd is.¹³⁷ Dit is echter onjuist. Artikel 17 lid 1 Richtlijn verandert niets aan de bovenstaande analyse op grond van artikel 6 sub e Rv. Energy Transfer zal dit hieronder nader toelichten.

De Richtlijn is niet van toepassing: geen terugwerkende kracht

- 7.45 Voorop moet worden gesteld dat de Amerikaanse Procedures reeds een aanvang hebben genomen ruim voordat de Richtlijn überhaupt in werking trad. De Federale Procedure is al in augustus 2017 aanhangig gemaakt, terwijl de Staat Procedure al sinds februari 2019 aanhangig is. De Richtlijn zelf is echter pas op 6 mei 2024 in werking getreden. Uit de Richtlijn blijkt echter niet dat daarin terugwerkende kracht wordt beoogd ten aanzien van beweerd SLAPP's die vóór de inwerkingtreding van de Richtlijn aanhangig zijn gemaakt. Een dergelijke terugwerkende kracht zou in strijd zijn met het (Europeesrechtelijke) rechtszekerheidsbeginsel.¹³⁸ Dat terugwerkende kracht niet is beoogd blijkt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de Richtlijn, waarbij een door de Commissie gedaan voorstel om de Richtlijn ook van toepassing te laten zijn op reeds lopende SLAPP-procedures de eindtekst juist niet heeft gehaald.¹³⁹ Nu die terugwerkende kracht ontbreekt, heeft GPI niet aangetoond dat de Richtlijn van

¹³⁸ S. Prechal, *Directives in EC Law*, Oxford 2005, p. 213. Zie verder HvJEU 19 maart 2009, C-256/07, ECLI:EU:C:2009:167 (*Mitsui & Co*), r.o. 32; HvJEU 19 juli 2012, C-522/10, ECLI:EU:C:2012:475, NJ 2012/651 (*Reichel-Albert*), r.o. 25. Zie ook: HvJEU 11 december 2007, C-161/06, ECLI:EU:C:2007:773, NJ 2008/138, m.nt. M.R. Mok (*Skoma-Lux*), r.o. 37 – 38.

¹³⁹ Zie Report on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on protecting persons who engage in public participation from manifestly unfounded or abusive court proceedings ("Strategic lawsuits against public participation") | A9-0223/2023 | European Parliament (29 juni 2023 – (COM (2022)/017); zie https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0223_EN.html. Door de Commissie werden (tevergeefs) de volgende amendementen voorgesteld: "(34b) The provisions and safeguards of this Directive should apply to all pending abusive court proceeding against public participation before a national court at the time of entry into force of the national rules transposing this Directive and thereafter." Alsook: "Article 19a. Application in time. The provisions of this Directive shall apply to all abusive court proceedings against public participation, as defined in Article 3(3), initiated or continued at the time of the entry into force of the national law implementing this Directive and thereafter."

toepassing is in het onderhavige geval, zodat GPI hier geen beroep op kan doen. Reeds om die reden faalt het betoog van GPI.

Geen horizontale werking, wetgevingsproces over implementatie loopt nog

- 7.46 Bovendien is een EU-richtlijn ingevolge artikel 288 VWEU alleen bindend jegens lidstaten. Een EU-richtlijn heeft dus geen horizontale rechtstreekse werking en kan daarom niet rechtstreeks worden ingeroepen door een private partij tegen een andere private partij. Dat betekent dat artikel 17 lid 1 Richtlijn geen zelfstandige grondslag voor de bevoegdheid van de rechtbank vormt.
- 7.47 GPI stelt niettemin dat de Richtlijn reeds “*direct afdwingbaar is*”, omdat in de Memorie van Toelichting (MvT) staat dat geen aanpassing van het Nederlandse recht nodig is voor de implementatie van de Richtlijn.¹⁴⁰ Deze stelling faalt. Het enkele feit dat de MvT dit vermeldt (welk standpunt door de wetgever gedurende het wetgevingsproces kan worden bijgesteld), houdt op zichzelf geen implementatie van de Richtlijn in. Daarvoor is nog steeds de afronding van het wetgevingsproces nodig dat met de publicatie van het Wetsvoorstel is ingezet. Dit betekent dat de inhoud van de Richtlijn pas kan worden toegepast op het moment dat diens implementatie in de nationale wetgeving is afgerond en die nationale wetgeving met inachtneming van het alsdan geldende overgangsrecht ook van kracht is geworden. Daarvan is geen sprake, zodat reeds om die reden de stelling van GPI moet worden afgewezen. Bovendien, als de propositie van GPI zou worden gevolgd, namelijk dat het nationale wetgevingsproces overgeslagen kan worden omdat de wetgever blijkens het Wetsvoorstel geen substantiële wetswijzigingen beoogt, dan zou dat tot rechtsonzekerheid leiden. Immers, dan is niet meer met zekerheid te voorspellen wanneer een bepaalde door een richtlijn voorgeschreven regel van toepassing wordt, in welke vorm, op wie, of tussen welke partijen.
- 7.48 GPI stelt verder nog (Dagvaarding onder 136) dat de wetgever in de MvT heeft opgemerkt dat bij SLAPP's in een derde land gericht tegen een in Nederland woonachtig persoon “*aangenomen mag worden*” dat de directe schade geleden door deze persoon zich ook in Nederland voordoet. GPI miskent daarmee echter dat dit een citaat is uit de Transponeringstabel. Dat betreft echter niet een (adequate) samenvatting van hetgeen in de MvT zelf staat. In de MvT zelf schrijft de wetgever namelijk dat het HvJEU in geval van financiële schade voor het aannemen van bevoegdheid bijzondere omstandigheden vereist.¹⁴¹ In geval van een beweerdelijke SLAPP in een derde land gericht tegen een in Nederland woonachtig persoon is de Nederlandse rechter dus niet zonder meer bevoegd: bijzondere omstandigheden zijn in geval van financiële schade vereist, aldus de wetgever. Van Houtert merkt eveneens op dat de opmerking in de Transponeringstabel onjuist is en schrijft (in navolging dus van hetgeen de wetgever in de MvT zelf schrijft)¹⁴² dat het feit dat een slachtoffer financieel verlies lijdt op zijn bankrekening in zijn woonplaats in Nederland op zichzelf beschouwd geen bevoegdheid van de Nederlandse rechter creëert. De Nederlandse rechter is dus niet steeds bevoegd om te oordelen over een vordering tot vergoeding van schade die een SLAPP-slachtoffer heeft geleden in verband met een procedure voor het gerecht in een land buiten de EU ingesteld door een eiser woonachtig buiten de EU, aldus Van Houtert.¹⁴³ Zoals hiervoor is uiteengezet is door GPI geen schade (in Nederland) geleden, laat staan schade die bevoegdheid van de Nederlandse rechter creëert.

¹⁴⁰ Dagvaarding onder 146.

¹⁴¹ Zie de als **ET-productie 62** overgelegde MvT, p. 17.

¹⁴² Dit lijkt overigens door Van Houtert te worden miskend, aangezien zij zoals gezegd uitsluitend acht slaat op de opmerking in de Transponeringstabel.

¹⁴³ Zie Van Houtert's reactie op de internetconsultatieronde met betrekking tot de implementatiewet van de Richtlijn (ET-productie 60).

Geen richtlijnconforme interpretatie van artikel 6 Rv

- 7.49 Voor richtlijnconforme interpretatie van artikel 6 sub e Rv is geen ruimte. De verplichting tot toepassing van een richtlijnconforme interpretatie ontstaat immers eerst na ommekomst van de implementatietermijn die in de Richtlijn is neergelegd.¹⁴⁴ Daarvan is hier geen sprake.
- 7.50 Hoe dan ook mag richtlijnconforme interpretatie niet *contra legem* zijn.¹⁴⁵ GPI vraagt de rechtbank in wezen echter wel om daartoe over te gaan, aangezien (zoals gezegd) uit bestaand Nederlands (en Europees) recht juist volgt dat geen sprake is van rechtsmacht. Energy Transfer benadrukt in dit verband dat uit overweging 44 van de Richtlijn volgt dat artikel 17 lid 1 Richtlijn voorziet in “een nieuwe bijzondere bevoegdheidsgrond” (onderstreping toegevoegd, advocaat). Bovendien geeft GPI in de Dagvaarding (onder 146) toe dat er geen precedent is om in zaken als deze bevoegdheid aan te nemen.
- 7.51 Daarnaast zou, mede gelet op het voorgaande, de door GPI bepleite richtlijnconforme interpretatie afbreuk doen aan het in overweging 16 van Brussel I bis geformuleerde doel van rechtszekerheid (zie hiervoor onder 7.16 en 7.40). Een dergelijke interpretatie zou er bovendien in wezen op neerkomen dat de rechtbank als wetgever optreedt, aangezien er – zoals gezegd – geen bestaande wetgeving is die in deze zaak bevoegdheid creëert.
- 7.52 Kortom, GPI kan geen beroep doen op artikel 17 lid 1 Richtlijn, aangezien deze niet van toepassing is, geen horizontale werking heeft en richtlijnconforme interpretatie bovendien ontoelaatbaar is gelet op het verbod op *contra legem* uitleg, de rechtszekerheid en het feit dat de implementatietermijn nog niet is verstreken.
- 7.53 Voor het geval de rechtbank niettemin zou menen dat artikel 17 lid 1 Richtlijn op enige wijze relevant zou (kunnen) zijn voor het bepalen van haar bevoegdheid, verzoekt Energy Transfer de rechtbank om gebruik te maken van de door artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) geboden mogelijkheid om prejudiciële vragen te stellen aan het HvJEU. Meer in het bijzonder zou de rechtbank het HvJEU kunnen vragen of (i) een private partij zich voorafgaand aan de implementatie van de Richtlijn op de kennelijk door GPI gewenste manier op artikel 17 lid 1 Richtlijn kan beroepen in een civiele procedure voor de Nederlandse civiele procedure tegen een andere private partij en (ii) of artikel 17 lid 1 Richtlijn een nieuwe en op zichzelf staande bevoegdheidsgrond beoogt te creëren die verder gaat dan artikel 7 lid 2 Brussel I bis.

Ad (c): De Amerikaanse Procedures zijn geen SLAPP's ex artikel 17 lid 1 Richtlijn

- 7.54 In de tweede plaats geldt dat de Amerikaanse Procedures geen SLAPP vormen, zodat artikel 17 lid 1 Richtlijn ook om die reden geen bevoegdheid creëert. Energy Transfer zal daar in het onderstaande, uitsluitend in dat kader, kort op ingaan. Voor het geval de rechtbank zich onverhoopt bevoegd mocht achten wenst Energy Transfer bij conclusie van antwoord nader aan te geven waarom in dit geval geen sprake is van een SLAPP en in te gaan op alle in dat kader door GPI naar voren gebrachte stellingen.
- 7.55 Artikel 17 lid 1 Richtlijn beoogt een bevoegdheidsgrondslag te creëren voor gevallen van “*misbruik van procesrecht gericht tegen publieke participatie*”. Dat begrip wordt door artikel 4 lid 3 Richtlijn gedefinieerd als “*gerechtelijke procedures die niet worden ingeleid om daadwerkelijk een recht te doen gelden of uit te oefenen, maar die als voornaamste doel het voorkomen, beperken of bestraffen van publieke participatie hebben, waarbij*

¹⁴⁴ Zie HvJ EG 4 juli 2006, C-212/04, ECLI:EU:C:2006:443, *Jur.* 2006, p. I-6057, NJ 2006/593, m.nt. M.R. Mok (*Adeneler*), r.o. 115.

¹⁴⁵ HvJEU 15 juli 2025, gevoegde zaken C-777/22 P en C-789/22 P, ECLI:EU:C:2025:580 (*Europese Centrale Bank en Europese Commissie tegen Francesca Cornelli*), r.o. 138.

vaak misbruik wordt gemaakt van ongelijke machtsverhoudingen tussen de partijen en ongegronde vorderingen worden ingesteld.” Deze definitie bevat een hoge drempel. Tenzij kan worden aangetoond dat het “voornaamste” doel (dus niet: ‘een’ doel of een ‘voornaam’ doel) van de vermeende SLAPP-procedure bestaat uit het “voorkomen, beperken of bestraffen van publieke participatie”, is geen sprake van voornoemd misbruik en bestaat evenmin bevoegdheid op grond van artikel 17 lid 1 Richtlijn.

- 7.56 Bovendien volgt uit het eerste deel van de definitie dat geen sprake is van “misbruik van procesrecht gericht tegen publieke participatie” als de vorderingen die centraal staan in de beweerde SLAPP zijn ingesteld “om daadwerkelijk een recht te doen gelden of uit te oefenen”. Uit de vorige hoofdstukken volgt dat Energy Transfer haar vorderingen tegen Greenpeace ingesteld met dat doel, te weten het verhalen van de door haar geleden (aanzienlijke) schade op Greenpeace, vanwege de door Greenpeace gepleegde onrechtmatige daden. De jury heeft de vorderingen van Energy Transfer (unaniem) toegewezen. Daaruit blijkt wel dat Energy Transfer de Amerikaanse Procedures is gestart om daadwerkelijk een recht te doen gelden en haar voornaamste doel dus niet was om publieke participatie te voorkomen beperken of bestraffen.
- 7.57 Evenmin is in de Amerikaanse Procedures sprake van “ongelijke machtsverhoudingen tussen de partijen”, laat staan dat Energy Transfer daar misbruik van recht zou hebben gemaakt. Het Greenpeace-netwerk is één van de meest kapitaalkrachtige en invloedrijke milieuorganisaties ter wereld. Energy Transfer verwijst naar hetgeen hiervoor is uiteengezet.¹⁴⁶ Om aan te tonen dat sprake zou zijn van ongelijke machtsverhoudingen presenteert GPI zich in de Dagvaarding echter als een weerloos slachtoffer, maar dat is compleet onterecht. Greenpeace wordt bovendien vertegenwoordigd door Davis Wright en Tremaine, een kantoor dat behoort tot de top 100 van de grootste advocatenkantoren in de Verenigde Staten op basis van omzet.¹⁴⁷ Greenpeace is ook een ervaren gebruiker van strategische rechtszaken om haar doelstellingen te bereiken.¹⁴⁸ Illustratief in dat verband is dat Oulahsen, in 2023 heeft verklaard dat meer en meer overheden, bedrijven en bestuurders die zich niet naar de wensen van het Greenpeace-netwerk voegen voor de rechter zullen worden ‘gesleept’.¹⁴⁹ Het Greenpeace-netwerk heeft ook de daad bij het woord gevoegd, getuige het feit dat zij de afgelopen jaren tientallen procedures in binnen- en buitenland aanhangig heeft gemaakt. Zo heeft het Greenpeace-netwerk in Nederland rechtszaken aangespannen tegen Shell¹⁵⁰ en de Nederlandse Staat,¹⁵¹ allen grote partijen, zodat ook in dat licht bezien moeilijk valt in te zien waarom vervolgens in de Amerikaanse Procedures tegen Energy Transfer ineens sprake zou zijn van ‘ongelijke machtsverhoudingen’.
- 7.58 Het Greenpeace-netwerk heeft bovendien zoals gezegd een eigen International Legal Unit van gespecialiseerde advocaten, dat haar wereldwijde netwerk gebruikt om wereldwijd proactief te procederen,¹⁵² hetgeen ook wel aangeeft dat geen sprake is van ongelijke machtsverhoudingen. Ter zake van meer specifiek vermeende SLAPP-zaken werkt het Greenpeace-netwerk samen met belangengroepen uit heel Europa, naar eigen zeggen “to build the resilience of activists and other public watchdogs to SLAPPs and legal intimidation in Europe”.¹⁵³ Die weerbaarheid volgt ook uit de hiervoor weergegeven reactie van Greenpeace op de Jurybeslissing in de Staats Procedure waarin zij aangaf

¹⁴⁶ Zie hiervoor onder 2.2 en in het bijzonder voetnoot 5.

¹⁴⁷ Zie <https://www.law.com/compass/firm/LF00000295/Davis-Wright-Tremaine/overview>.

¹⁴⁸ Zie hiervoor onder 7.23.

¹⁴⁹ Zie: <https://www.change.inc/future-leadership/milieuorganisaties-starten-de-ene-rechtszaak-na-de-andere-waarom-39633>.

¹⁵⁰ Zie het in die zaak gewezen arrest van het gerechtshof Den Haag van 12 november 2024 (ECLI:NL:GHDHA:2024:2099).

¹⁵¹ Zie het in die zaak gewezen vonnis van de rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 (ECLI:NL:RBDHA:2025:578).

¹⁵² Zie hiervoor onder 7.23.

¹⁵³ Zie <https://www.greenpeace.org/international/about/legal/>.

dat “[t]his is the kind of fight that we were made for” en dat zij is gebouwd om deze druk te weerstaan.¹⁵⁴

- 7.59 Er is dus geen sprake van ongelijke machtsverhoudingen, laat staan van misbruik daarvan. Zoals gezegd, Energy Transfer heeft niet meer gedaan dan het instellen van gegronde vorderingen voor een wettige staatsrechtbank van de VS (een rechtsstaat), die Greenpeace een eerlijk proces biedt (zie hierna onder 8.13).
- 7.60 Bovendien bestaat geen enkel bewijs van enig “*misbruik van economische machtspositie of politieke invloed*” als bedoeld in overweging 15 van de Richtlijn. In de Dagvaarding (onder 154 sub v) probeert GPI een verband te leggen tussen donaties van Warren aan de presidentiële campagne van president Trump en de relevante norm onder de Richtlijn, echter zonder aan te geven hoe dit zou leiden tot een situatie waarbij “*misbruik wordt gemaakt van ongelijke machtsverhoudingen*”. GPI stelt evenmin dat de donaties invloed hebben gehad op de Amerikaanse Procedures. Een dergelijke stelling zou ook tamelijk onzinnig zijn.
- 7.61 Kortom, er is geen sprake van een David-tegen-Goliath-situatie. Het feit dat het Greenpeace-netwerk een NGO is betekent niet dat om die reden sprake is van ongelijke machtsverhoudingen en zelfs als toch sprake zou zijn van een ongelijke machtsverhouding, dan zou dat niet relevant zijn, omdat die zogenaamde ongelijkheid niet is misbruikt door Energy Transfer.
- 7.62 Evenmin is, in tegenstelling tot wat GPI beweert, sprake van de in artikel 4 lid 3 sub a – d Richtlijn opgenomen ‘aanwijzingen’ dat sprake is van “*misbruik van procesrecht gericht tegen publieke participatie*”. De vorderingen in de Amerikaanse Procedures zijn niet onevenredig, buitensporig of onredelijk van aard.¹⁵⁵ Zoals toegelicht (zie hiervoor onder 6.6 en hierna onder 8.13(b)(i)) blijkt uit de Jurybeslissing en de beslissingen van de Amerikaanse rechter ter zake van de ‘motions’ in de Staats Procedure dat de vorderingen van Energy Transfer kennelijk gegrond zijn (en hoe dan ook niet kennelijk ongegrond) en blijkt uit de Jurybeslissing dat het door Energy Transfer gevorderde bedrag niet excessief is. Dat dat bedrag hoog is, zegt op zichzelf beschouwd niets en maakt – anders dan GPI stelt – de vorderingen van Energy Transfer niet buitensporig. Het gevorderde bedrag komt immers overeen met de door Greenpeace toegebrachte en door Energy Transfer onderbouwde schade, zoals door de Jurybeslissing is bevestigd. GPI kan Energy Transfer bovendien niet verwijten dat de schade die zij zelf heeft toegebracht omvangrijk is. De vorderingen van Energy Transfer zijn evenmin onverenigbaar met het Eerste Amendement van de Amerikaanse Grondwet. Dat blijkt allereerst uit het feit dat in de Jury Instructies expliciet is opgenomen dat (geparafraseerd) uitspraken die worden beschermd door het recht op vrijheid van meningsuiting niet mogen leiden tot aansprakelijkheid. De jury heeft met inachtneming daarvan in het voordeel van Energy Transfer beslist, omdat de onrechtmatigheid van het handelen van Greenpeace niet is gelegen in het uiten van haar mening. Het volgt ook uit de beslissingen van de Staatsrechter op de door Greenpeace ingediende ‘motions’, waarin Greenpeace stevast naar voren heeft gebracht dat het Eerste Amendement aan de toewijzing van de vorderingen van Energy Transfer in de weg zou staan (zie hiervoor onder 6.6 en hierna onder 8.26).
- 7.63 Evenmin is sprake van het “*bestaan van meerdere procedures die door de eiser of met hem of haar gelieerde partijen aanhangig zijn gemaakt in verband met soortgelijke aangelegenheden*”.¹⁵⁶ Daarmee zal zijn bedoeld op situaties waarin meerdere procedures tegelijk worden gevoerd of waarin meerdere procedures aanhangig worden

¹⁵⁴ Zie hiervoor onder 7.30 en 7.35.

¹⁵⁵ *Ibidem*.

¹⁵⁶ Zie artikel 4 lid 3 sub b Richtlijn, waar GPI in de Dagvaarding onder 154 sub vi naar verwijst.

gemaakt over onderwerpen waarover al definitief is beslist. Beide situaties zijn niet aan de orde. Energy Transfer is de Staats Procedure begonnen na de Federale Procedure. In de Federale Procedure werd niet beslist over Energy Transfer's vorderingen gebaseerd op het recht van North Dakota, zodat daarover alsnog de bevoegde Staatsrechter diende te beslissen (zie hiervoor onder 5.3).

- 7.64 Er is geen sprake van *"intimidatie, pesterijen of bedreigingen"* of *"gelijksoortige gedragingen"* als genoemd in artikel 4 lid 3 sub c Richtlijn.¹⁵⁷ Op de uitingen van Warren is hiervoor onder 7.26 al ingegaan. GPI maakt het voorts wel heel erg bont met haar suggestie dat Energy Transfer een geschiedenis kent van het met rechtszaken intimideren van iedereen die een mening heeft die haar niet aanstaat. Zij weet welgeteld één zaak – die tegen de toenmalige Democratische gouverneurs kandidaat Beto O'Rourke – te noemen. Die procedure werd echter niet eens gestart door Energy Transfer, maar door Warren als privépersoon en had met intimidatie niets van doen. Hoe dat ook zij, Warren meende dat O'Rourke hem (ten onrechte) had beschuldigd van omkoping, terwijl omkoping een serieus strafbaar feit is en kan leiden tot een jarenlange gevangenisstraf. Dat de door Warren in dat kader tegen O'Rourke ingestelde vorderingen zijn afgewezen omdat het Amerikaanse recht voorziet in een vergaande bescherming tegen aansprakelijkheid voor gedane uitspraken, betekent geenszins dat die vorderingen niet om legitieme redenen zijn ingesteld, laat staan dat daaruit de conclusie kan worden getrokken dat sprake is *"intimidatie, pesterijen of bedreigingen"*.
- 7.65 Evenmin is sprake van het *"te kwader trouw gebruiken van procedurele tactieken"*.¹⁵⁸ Energy Transfer heeft hiervoor (onder 6.7(d)) aangegeven dat een eisenwijziging (zoals die in de SAC) na de 'discovery'-fase gebruikelijk is. Er is ook geen sprake van 'forum shopping', laat staan van *"forumshopen door middel van fraude of misbruik van procesrecht"* als genoemd in artikel 4 lid 3 sub d Richtlijn. Zoals Energy Transfer in 8.13(a) toelicht wezen de toepasselijke bevoegdheidsregels de Staatsrechter aan als bevoegde rechter op grond van internationaal erkende bevoegdheidsregels. De Amerikaanse Procedures zijn bovendien gevoerd met inachtneming van de beginselen van een behoorlijke procesgang.¹⁵⁹
- 7.66 Tot slot: dat de Amerikaanse Procedures gaan gepaard met significante kosten voor de betrokken procespartijen,¹⁶⁰ zegt op zichzelf beschouwd niets. Aangenomen mag worden dat GPI voor die kosten is verzekerd. Dat de procedures omvangrijk zijn, is het gevolg van het feit dat de relevante feiten rondom de anti-DAPL protesten, waar de vorderingen van Energy Transfer op zijn gebaseerd, omvangrijk en complex zijn, niet omdat Energy Transfer de Staats Procedure onnodig omvangrijk of complex heeft gemaakt. GPI miskent bovendien dat zij Energy Transfer juist met haar acties op de grond en haar lastercampagne aanzienlijke schade heeft toegebracht. Het is dan volstrekt misplaatst om zich vervolgens te beklagen over de kosten indien Energy Transfer probeert haar schade op de veroorzakers te verhalen. Sterker nog, het is GPI die Energy Transfer vanwege haar onrechtmatige acties op kosten heeft gejaagd. Daar waar GPI zich beklagt over de kosten van procederen in de VS, miskent zij dat zij met haar acties in de VS en het toebrengen van schade aan een Amerikaans bedrijf ter zake van een Amerikaans Project heeft bewerkstelligd dat de Amerikaanse rechter bevoegd is (zie hierna onder 8.13(a)). Dat de Amerikaanse rechter in een geval als dit bevoegd zou zijn, was GPI gelet op de juridische kennis waar zij over beschikt, als geen ander duidelijk.

¹⁵⁷ Artikel 4 lid 3 sub c Richtlijn, waar GPI in de Dagvaarding onder 154 sub ix en xii naar verwijst.

¹⁵⁸ Zie artikel 4 lid 3 sub d Richtlijn, waar GPI in de Dagvaarding onder 154 sub vii en xi naar verwijst.

¹⁵⁹ Zie hierna onder 8.13.

¹⁶⁰ Zie Dagvaarding onder 154 sub viii.

- 7.67 Uit het bovenstaande volgt dat de feiten van de onderhavige zaak niet in de buurt komen van het in artikel 4 lid 3 Richtlijn gedefinieerde ‘misbruik van procesrecht tegen publieke participatie’ en de in dat kader genoemde ‘aanwijzingen’. Artikel 17 lid 1 Richtlijn biedt dus ook om die reden geen bevoegdheidsgrondslag.

Ad (d): Artikel 10 EVRM creëert geen bevoegdheid van de rechtbank

- 7.68 GPI meent een derde grondslag voor bevoegdheid te vinden in, zo begrijpt Energy Transfer althans het betoog van GPI, de “*grondrechtelijke normen*” die voortvloeien uit de jurisprudentie van het EHRM inzake artikel 10 EVRM (vrijheid van meningsuiting).¹⁶¹ Hoewel GPI haar stellingen dienaangaande niet tot nauwelijks toelicht en daarmee niet aan haar stelplicht voldoet, merkt Energy Transfer volledigheidshalve het volgende op.
- 7.69 In overweging 4 van de Richtlijn staat weliswaar dat de Richtlijn is geformuleerd op basis van de jurisprudentie van het EHRM inzake artikel 10 EVRM, maar dit helpt GPI niet bij haar pogingen de rechtbank bevoegd te laten zijn nu (nogmaals) onder de toepasselijke regels van het Nederlandse recht de rechtbank geen bevoegdheid toekomt.
- 7.70 Allereerst volgt niet uit de jurisprudentie van het EHRM inzake artikel 10 EVRM dat lidstaten van de Raad van Europa – waaronder Nederland – verplicht zijn bevoegdheid aan te nemen ter zake van vermeende SLAPP-procedures in derde landen tussen private partijen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat GPI niet verwijst naar uitspraken onder het EVRM die haar standpunt zouden ondersteunen.
- 7.71 Voor alle duidelijkheid: het arrest in *OOO Memo v Rusland* waarnaar GPI verwijst, is niet relevant voor de onderhavige procedure. Die zaak betrof een vordering wegens smaad die was aangespannen door een overheidsorgaan, niet door een private partij. Het EHRM oordeelde in die zaak dat een civielrechtelijke procedure wegens smaad die door het overheidsorgaan tegen de private partij was ingesteld, geen van de in artikel 10 lid 2 EVRM opgesomde legitieme doelstellingen nastreefde. De feiten in de onderhavige zaak zijn echter volledig anders. Het gaat hier immers om een Amerikaanse procedure waarin Energy Transfer – een private entiteit – legitiem en gerechtvaardigd een civiele procedure tegen Greenpeace heeft aangespannen om haar rechten te beschermen.
- 7.72 De door GPI genoemde aanbeveling van het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 11 april 2024 is evenmin relevant, aangezien deze de bestaande EHRM-rechtspraak niet wijzigt. De aanbeveling is een niet-bindende soft law-verklaring en dus geen bindende wettelijke norm. In de aanbeveling wordt eenvoudigweg verwezen naar artikel 17 lid 1 Richtlijn, waarvan de inhoud hierboven al is besproken. De aanbeveling ondersteunt het standpunt van GPI dan ook niet.
- 7.73 GPI verwijst verder nog naar de bevindingen van het EHRM in de zaken *Independent Newspapers v. Ierland* en *Steel & Morris*.¹⁶² Die arresten zijn echter niet relevant in deze zaak, omdat het hier gaat om een procedure aanhangig gemaakt voor een rechterlijke instantie in een derde land, de VS, dat geen lidstaat is bij het EVRM. De arresten kunnen dus niet worden gelezen als een verplichting voor een nationale rechtbank om de bevoegdheidsregels uit te breiden tot vermeende SLAPP-rechtszaken in de VS, een land dat niet is onderworpen aan verdragsverplichtingen ten aanzien waarvan het EHRM rechtsmacht heeft.

¹⁶¹ Zie Dagvaarding onder 93-95, 130 en 146.

¹⁶² Zie Dagvaarding onder 98 en 100.

- 7.74 Uit het bovenstaande volgt dat uit niets blijkt dat de tekst, de structuur of het doel van artikel 10 EVRM, zoals uitgelegd en toegepast door het EHRM, tot uitbreiding van de bevoegdheidsregels verplicht ter zake van civiele procedures zoals de onderhavige.

Conclusie

- 7.75 Zoals uit het voorgaande blijkt, is de door GPI gestelde schade uiteindelijk zuivere vermogensschade die primair al in de Verenigde Staten is geleden, terwijl voor de bevoegdheid van de Nederlandse rechter de benodigde bijkomende omstandigheden niet aanwezig zijn en ter zake van de geleden immateriële schade onvoldoende is gesteld. Daarnaast kan GPI in het kader van de bevoegdheid geen beroep doen op de Richtlijn. Bovendien geldt dat de Amerikaanse Procedures geen SLAPP vormen, zodat Artikel 17 lid 1 Richtlijn ook daarom geen bevoegdheid creëert. Artikel 10 EVRM leidt evenmin tot bevoegdheid van de rechtbank.

8 Litispending

Inleiding

- 8.1 Indien het ervoor moet worden gehouden dat de Nederlandse rechter op grond van de 'Erfolgsort'-doctrine wél rechtsmacht toekomt, dan geldt subsidiair dat vanwege litispending de Nederlandse rechter gebruik moet maken van zijn in artikel 12 Rv toegekende discretionaire bevoegdheid om de onderhavige zaak aan te houden totdat in de Staats Procedure¹⁶³ een in kracht van gewijsde gegane eindbeslissing is gewezen. Indien die beslissing alsdan voor erkenning en, in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar blijkt te zijn, verklaart de Nederlandse rechter zich onbevoegd, aldus artikel 12 Rv.
- 8.2 Zoals Energy Transfer in dit hoofdstuk zal aantonen is sprake van litispending als bedoeld in artikel 12 Rv. Immers zijn in de Staats Procedure dezelfde partijen – Energy Transfer en GPI – betrokken als in deze nadien aanhangig gemaakte procedure (de **Nederlandse Procedure**). Ook staat in de Nederlandse Procedure en in de Staats Procedure hetzelfde onderwerp centraal. In de Nederlandse Procedure gaat het immers om de vraag of de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure kennelijk ongegrond zijn dan wel misbruik van recht opleveren.¹⁶⁴ In de Staats Procedure gaat het om de vraag of Energy Transfer een deugdelijke grondslag heeft voor haar vorderingen richting (onder meer) GPI. In beide procedures komt dus de vraag aan de orde of – kort gezegd – Energy Transfer een gegronde vordering heeft. In de Nederlandse Procedure is dat relevant om vast te stellen of sprake is van een SLAPP¹⁶⁵ dan wel misbruik van recht en in de Staats Procedure is dat relevant om vast te stellen of de vordering van Energy Transfer toewijsbaar is. Daarmee bestaat het risico dat de Amerikaanse en de Nederlandse rechter tot tegenstrijdige beslissingen komen. Een beslissing in de Nederlandse Procedure dat de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure een SLAPP behelzen is immers tegenstrijdig met de beslissing in de Staats Procedure dat de vorderingen van Energy Transfer toewijsbaar zijn. Een dergelijke tegenstrijdige beslissing kan worden voorkomen door de Nederlandse Procedure aan te houden.
- 8.3 Zoals Energy Transfer zal toelichten, bevordert aanhouding ook de andere doelstellingen die artikel 12 Rv voorstaat, namelijk een efficiënte rechtsbedeling en de proceseconomie. De Amerikaanse rechter is beter toegerust om tot een inhoudelijke

¹⁶³ Waaronder in dit hoofdstuk ook het daaropvolgend hoger beroep moet worden verstaan.

¹⁶⁴ Zie Dagvaarding onder 157.

¹⁶⁵ Zie artikel 1 Richtlijn. Overigens, ook als de vorderingen van Energy Transfer zouden worden afgewezen is daarmee nog geen sprake van een SLAPP. Voor dat laatste moet er immers sprake van zijn dat Energy Transfer's vorderingen in de Staats Procedure kennelijk ongegrond zijn.

beslissing te komen over de gegrondheid van de vorderingen van Energy Transfer dan de Nederlandse rechter. Die vorderingen van Energy Transfer worden immers beheerst door het recht van North Dakota en zijn onderwerp van een inmiddels zes jaar lopende procedure waarin uitgebreide bewijslevering heeft plaatsgevonden. Niet in te zien valt waarom net als de Amerikaanse rechter óók de Nederlandse rechter de gegrondheid van de vorderingen van Energy Transfer zou moeten toetsen, laat staan dat de Nederlandse rechter dat in de gegeven omstandigheden beter zou kunnen dan de Amerikaanse rechter.

- 8.4 Energy Transfer zal hierna eerst het juridisch kader van artikel 12 Rv schetsen. Vervolgens zal Energy Transfer aantonen dat aan de vereisten voor toepassing van Artikel 12 Rv is voldaan.

Juridisch kader van artikel 12 Rv

- 8.5 Artikel 12 Rv strekt ertoe in Nederland tegenstrijdige beslissingen tussen dezelfde partijen over hetzelfde onderwerp te voorkomen.¹⁶⁶ Het artikel vindt toepassing in alle gevallen van litispendentie, ook wanneer – zoals hier – tussen Nederland en de andere betrokken Staat géén verdrag of verordening inzake rechtsmacht en/of erkenning en tenuitvoerlegging van kracht is. Artikel 12 Rv is in belangrijke mate ontleend aan de litispendentieregeling vervat in artikel 21 EEX-verdrag, thans artikel 29 Brussel I bis. Dit betekent dat de rechtspraak van het HvJEU over deze bepalingen van belang kan zijn voor de uitleg van artikel 12 Rv.¹⁶⁷
- 8.6 Blijkens artikel 12 Rv is sprake van litispendentie wanneer (i) een zaak aanhangig is gemaakt voor een rechter in een vreemde staat, (ii) er in die zaak een beslissing kan worden gegeven die voor erkenning en in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar is, terwijl (iii) nadien in Nederland een zaak is aangebracht tussen dezelfde partijen, die (iv) over hetzelfde onderwerp gaat als de zaak die voor de rechter in de vreemde staat aanhangig is.
- 8.7 Zoals Energy Transfer hierna zal betogen, is in het gegeven geval aan alle hiervoor besproken vereisten van artikel 12 Rv voldaan. Indien aan deze vereisten is voldaan, 'kan' de Nederlandse rechter de behandeling van de Nederlandse Procedure aanhouden totdat de rechter in de vreemde Staat in de buitenlandse procedure heeft beslist. Een dergelijke aanhouding betreft een discretionaire bevoegdheid van de Nederlandse rechter.¹⁶⁸ Bij de beslissing of hij van zijn discretionaire bevoegdheid tot aanhouding gebruik maakt, spelen onder meer de volgende omstandigheden een rol:
- (a) Aanhouding sluit aan bij de doelstelling van artikel 12 Rv, namelijk een efficiënte rechtsbedeling, het in dat kader beperken van parallelle procedures en het voorkomen van tegenstrijdige beslissingen. Dit zijn zwaarwegende belangen.¹⁶⁹
 - (b) Evenzeer kunnen voor het aanhouden van een zaak ook zuiver proceseconomische redenen een rol spelen.¹⁷⁰ Van gewicht is voor dat laatste ook de vraag of de buitenlandse rechter een belangrijke rol speelt in beide zaken en dus beter toegerust is om te beslissen. Indien de buitenlandse procedure zich al in een vergevorderd stadium bevindt en voorzien is van uitgebreide documentatie – zoals hier – ligt het voor de hand dat de buitenlandse rechter

¹⁶⁶ HR 29 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1266, NJ 2023/350, m.nt. L. Strikwerda, r.o. 3.2.3.

¹⁶⁷ Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 2.

¹⁶⁸ Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 9b.

¹⁶⁹ Rechtbank Rotterdam 2 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:5600, r.o. 4.10.

¹⁷⁰ Rechtbank Rotterdam 18 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4599, r.o. 2.32.

beter in staat is om tot een inhoudelijke beslissing te komen dan de Nederlandse rechter, die de zaak vanaf het begin zou moeten beoordelen.

- (c) Ook overige omstandigheden van het geval kunnen aanhouding geëigend maken.¹⁷¹
- (d) De goede procesorde kan in het gegeven geval dicteren dat de zaak wordt aangehouden. Dat kan zelfs het geval zijn indien de zaak die voor de buitenlandse rechter aanhangig is niet strikt voldoet aan de vereisten van artikel 12 Rv, maar wel relevant is voor de (uitkomst van de) Nederlandse Procedure.¹⁷²

8.8 Ten slotte kunnen de belangen van partijen een rol spelen bij de beslissing om een zaak al dan niet aan te houden. Zo is de rechter tot aanhouding niet verplicht indien de eiser of verzoeker een redelijk belang heeft om zijn zaak, die reeds bij een buitenlandse rechter aanhangig is, óók bij de Nederlandse rechter aan te brengen.¹⁷³

8.9 De beslissing om de behandeling van de zaak al dan niet aan te houden is een voorlopige beslissing. Vanaf het moment dat er een onherroepelijke beslissing van de buitenlandse rechter ligt die voor erkenning of tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar is, heeft de Nederlandse rechter gelet op de bewoordingen van artikel 12 Rv geen discretionaire bevoegdheid meer en zal hij zich onbevoegd moeten verklaren.¹⁷⁴

8.10 Energy Transfer geeft in het onderstaande aan dat aan de hiervoor vermelde cumulatieve vereisten (i) t/m (iv) voor de toepasselijkheid van artikel 12 Rv is voldaan. Bovendien is op grond van een goede procesorde aanhouding van de Nederlandse Procedure hoe dan ook geëigend. Energy Transfer licht dat hierna toe.

Aan de vereisten van artikel 12 Rv is voldaan

(i) Een zaak die aanhangig is voor een rechter in een vreemde Staat

8.11 Onder het begrip 'rechter van een vreemde staat' in de eerste volzin valt in beginsel iedere niet-Nederlandse rechter.¹⁷⁵ Het is niet in dispuut dat de rechter in de Staats Procedure als zodanig kwalificeert. Verder blijkt uit de redactie van artikel 12 Rv dat de zaak voor de rechter van de vreemde Staat 'aanhangig' moet zijn gemaakt vóórdat de Nederlandse zaak aanhangig is.¹⁷⁶ Aan dat vereiste is voldaan. De Dagvaarding aan Energy Transfer is betekend op 11 februari 2025, terwijl de Staats Procedure sinds 21 februari 2019 aanhangig is.

(ii) De beslissing van de rechter in de vreemde Staat komt voor erkenning en tenuitvoerlegging in Nederland in aanmerking

8.12 Of en in hoeverre de uitspraak van de rechter in de Staats Procedure voor erkenning en/of tenuitvoerlegging in Nederland in aanmerking komt, wordt, bij gebreke van een tussen Nederland en de Verenigde Staten geldend verdrag, bepaald door het beoordelingskader van artikel 431 lid 2 Rv. In dat kader heeft de Hoge Raad in het *Gazprombank/Bensadon*-arrest bepaald dat de Nederlandse rechter bij de hernieuwde

¹⁷¹ Rechtbank Rotterdam 2 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:5600, r.o. 4.6.

¹⁷² Zie bijvoorbeeld rechtbank Rotterdam 2 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4240 (*Ontario Limited/Volkswagen*), r.o. 9.12 en 9.13; rechtbank Rotterdam 18 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4599 (*Klaus Böcker/Colima Processors*), r.o. 2.32, Gerechtshof Amsterdam 26 oktober 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:3248 (*X/Nurol Yatirim Bankasi*), r.o. 4.5 e.v.; rechtbank Amsterdam 8 november 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:6357 (*PT Ventures*), r.o. 2.8.

¹⁷³ HR 3 juli 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1786, *NJ* 1997/54, m.nt. Th.M. de Boer.

¹⁷⁴ HR 29 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1266, *NJ* 2023/350, m.nt. L. Strikwerda.

¹⁷⁵ Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 5.

¹⁷⁶ Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 5 en aant. 6(b).

behandeling van de zaak aan een buitenlands vonnis gezag kan toekennen en dit (ook) voor het te wijzen Nederlandse vonnis tot uitgangspunt kan nemen – en aldus praktisch gezien kan ‘erkennen’ – indien aan een aantal cumulatieve voorwaarden is voldaan.¹⁷⁷

- (a) De rechtsmacht van de buitenlandse rechter is gebaseerd op een naar internationale maatstaven aanvaardbare rechtsmachtgrond;
- (b) De buitenlandse procedure is gevoerd met inachtneming van de beginselen van een behoorlijke procesgang (‘fair trial’), met name waar het betreft de oproeping van de verweerder en diens recht op tegenspraak;
- (c) De buitenlandse uitspraak is niet strijdig met de Nederlandse openbare orde; en
- (d) De buitenlandse beslissing is niet onverenigbaar met een tussen dezelfde partijen gegeven beslissing van de Nederlandse rechter, dan wel met een eerdere beslissing van een buitenlandse rechter die tussen dezelfde partijen is gegeven in een geschil dat hetzelfde onderwerp betreft en op dezelfde oorzaak berust, mits die eerdere beslissing voor erkenning in Nederland vatbaar is.

8.13 In de gegeven omstandigheden is aan voormelde cumulatieve voorwaarden van de *Gazprombank/Bensadon*-test voldaan:

- (a) De rechtsmacht van de rechter in de Staats Procedure is gebaseerd op een naar internationale maatstaven aanvaardbare rechtsmachtgrond. Immers is niet in dispuut dat de aan Greenpeace verweten gedragingen die het voorwerp vormen van de Staats Procedure, namelijk de acties die zij (ter plaatse) heeft verricht om de realisatie van de DAPL te vertragen dan wel te stoppen, (ook) in North Dakota hebben plaatsgevonden. North Dakota heeft dus als ‘Handlungsort’ te gelden in de zin van artikel 7 lid 2 Brussel I bis, wat voor de rechter in de Staats Procedure naar internationale maatstaven gemeten een aanvaardbare rechtsgrond voor bevoegdheid schept.
- (b) Zoals hiervoor uit Hoofdstuk 6 van deze incidentele conclusie blijkt, is de Staats Procedure gevoerd met inachtneming van de beginselen van een behoorlijke procesgang (‘fair trial’), ook waar het de oproeping van GPI en GP USA als verweerders en hun recht op tegenspraak betreft. Greenpeace is op de wettelijk voorgeschreven wijze in de Staats Procedure opgeroepen, tijdig verschenen en heeft vervolgens uitvoerig verweer gevoerd, zowel met procesrechtelijke als inhoudelijke argumenten.

Greenpeace heeft wat dat betreft niet aannemelijk weten te maken dat de Staats Procedure niet eerlijk en volgens de principes van een ‘fair trial’ zou zijn verlopen. GPI heeft in de Dagvaarding aangevoerd dat de Staats Procedure ‘een aantal problemen’ zou kennen,¹⁷⁸ maar die kunnen haar argument dat geen sprake zou zijn van een ‘fair trial’ niet schragen:

- (i) Volgens GPI is North Dakota een voor haar ongunstige jurisdictie omdat die Staat geen specifieke anti-SLAPP-wetgeving heeft.¹⁷⁹ GPI’s suggestie dat zij daardoor onvoldoende rechtsbescherming zou genieten is echter onjuist. De Staats Procedure kent onder het recht van de staat North Dakota namelijk allerlei procedurele waarborgen die per saldo een

¹⁷⁷ HR 26 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2838, NJ 2015/478 (*Gazprombank/Bensadon*), m.nt. Th.M. de Boer.

¹⁷⁸ Zie Dagvaarding onder 58 e.v.

¹⁷⁹ Zie Dagvaarding onder 59.

effectieve bescherming bieden tegen eventuele SLAPP's, zodat aan het ontbreken van dergelijke specifieke wetgeving geen betekenis toekomt.

Zo zijn er verscheidene procedurele instrumenten (in de vorm van zogeheten 'motions') die GPI kan invoeren en die bij toewijzing kunnen leiden tot een vroegtijdige afwijzing van de vorderingen Energy Transfer en diens veroordeling in de proceskosten. Van toewijzing van dergelijke 'motions' zou sprake zijn geweest indien de Staats Procedure inderdaad, zoals GPI stelt, een SLAPP zou zijn.

GPI heeft van voornoemde procedurele instrumenten ook daadwerkelijk gebruik gemaakt.¹⁸⁰

- (A) Zoals onder 6.6(b) hiervoor is omschreven, heeft Greenpeace verschillende 'motions to dismiss' in de Staats Procedure ingediend, met het verzoek de vorderingen van Energy Transfer aanstonds af te wijzen. Het argument van Greenpeace was dat, zelfs als alle ter onderbouwing van de vorderingen door Energy Transfer aangevoerde feiten waar zouden zijn, die vorderingen nog steeds niet toewijsbaar zouden zijn.
- (B) Zoals onder 6.6(d) hiervoor is omschreven, heeft Greenpeace gedurende de 'trial' fase van de Staats Procedure ook verschillende 'motions for judgment as a matter of law' ingediend, op basis van het argument dat uit de 'discovery' naar voren zou zijn gekomen dat Energy Transfer onvoldoende bewijs heeft om haar vorderingen richting de jury te onderbouwen. Aldus zou er volgens Greenpeace geen basis zijn om door te gaan met een 'trial'.
- (C) Zoals onder 6.6(g) hiervoor is omschreven, heeft Greenpeace na de afronding van de 'trial' verschillende 'motions for renewed judgment as a matter of law' ingediend. Zoals het geval was bij Greenpeace's initieel ingediende 'motions for judgment as a matter of law', komen die verzoeken er in de kern op neer dat de rechter de voor Greenpeace ongunstige jurybeslissing terzijde zou moeten leggen, omdat de jury in het licht van het beschikbare bewijs in redelijkheid niet tot haar beslissing zou hebben kunnen komen.

De rechter in de Staats Procedure heeft de 'motions' genoemd onder A en B behandeld en gemotiveerd van de hand gewezen, hetgeen de rechter gelet op het hiervoor genoemde beoordelingskader niet zou hebben gedaan indien de vorderingen van Energy Transfer kennelijk ongegrond zouden zijn.¹⁸¹ Over de 'motion' genoemd onder C dient de rechter in de Staats Procedure nog een beslissing te nemen.¹⁸²

¹⁸⁰ Zie ook Dagvaarding onder 64 t/m 67.

¹⁸¹ De juridische standaard voor de vaststelling van een SLAPP, namelijk dat de vorderingen van Energy Transfer kennelijk ongegrond zijn, is een hogere standaard dan de juridische standaard voor toewijzing van een 'motion for judgment as a matter of law' of een 'motion to dismiss', waarbij een vordering wegens een duidelijk gebrek aan voldoende bewijs respectievelijk een duidelijk gebrek aan feitelijke grondslag aanstonds als ongegrond kan worden beschouwd. Wordt in het gegeven geval aan de hogere standaard van 'kennelijke ongegrondheid' voor een SLAPP voldaan, dan zal in de regel zonder meer ook aan de lagere standaard voor toewijzing van een 'motion for judgment as a matter of law' of een 'motion to dismiss' zijn voldaan. Omgekeerd geldt echter dat als aan de lagere standaard van de 'motion for judgment as a matter of law' of een 'motion to dismiss' is voldaan, daarmee nog niet gegeven is dat aan de hogere standaard van 'kennelijke ongegrondheid' voor een SLAPP is voldaan. Voor dat laatste is immers nodig dat Energy Transfer's vorderingen aanstonds dusdanig evident ongegrond zijn, dat Energy Transfer in redelijkheid niet tot het instellen van die vorderingen had kunnen komen.

¹⁸² Zie hiervoor onder 6.6(g).

GPI heeft in de onderhavige procedure niet gesteld – laat staan toegelicht of aangetoond – dat de reeds gegeven oordelen van de rechter in de Staats Procedure met betrekking tot de verschillende door Greenpeace ingediende ‘motions’ onjuist zijn.¹⁸³

Een ander argument van GPI om te suggereren dat in de Staats Procedure geen sprake zou zijn van een ‘fair trial’, is dat het vinden van een rechter in North Dakota moeilijk zou zijn.¹⁸⁴ Zo zouden alle tien rechters in het district waar de Staats Procedure aanhangig is – namelijk het South Central Judicial District – zich “om voor GPI niet kenbare redenen” van behandeling van de zaak hebben verschoond. Daardoor was de North Dakota Supreme Court genoodzaakt om een rechter uit een ander district aan te wijzen om de zaak te behandelen.

Anders dan GPI wil suggereren, toont dit echter juist aan dat wel van een ‘fair trial’ sprake is. Het South Central Judicial District heeft als belangrijkste bevolkingscentra de steden Bismarck (met circa 80.000 inwoners) en Mandan (met circa 20.000 inwoners). Samen zijn die steden goed voor 80% van de bevolking in het South Central Judicial District. De gemeenschap waarin de rechters van het South Central Judicial District moeten opereren is dus relatief klein. Het is voor de rechters juist dan van belang iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden door zich van behandeling van de zaak te verschonen. Dat de North Dakota Supreme Court vervolgens een rechter uit een ander, niet-gerelateerd district aanwijst om de zaak te behandelen is dus juist een teken dat rechterlijke onafhankelijkheid en het voorkomen van (iedere schijn van) belangenverstrengeling zeer serieus worden genomen.

- (ii) GPI klaagt verder dat Energy Transfer de zaak aanhangig zou hebben gemaakt bij de Morton County District Court omdat het een klein werkgebied is met een kleine rechtbank met beperkte middelen.¹⁸⁵ Voor zover GPI daarmee suggereert dat Energy Transfer dat forum bewust gekozen heeft, dit om de Staats Procedure vanwege het capaciteitsgebrek aldaar voor Greenpeace extra slepend – en dus extra vexatoir – te maken, is die suggestie onjuist. De forumregels van de staat North Dakota (ook wel ‘venue’-regels genoemd) schrijven nu eenmaal voor dat de Morton County District Court relatieve bevoegdheid heeft, omdat daar de aanleg van de DAPL alsook de protesten tegen die aanleg hebben plaatsgevonden. Aangezien het forum door de ‘venue’-regels van de staat North Dakota wordt bepaald, is evenmin sprake van ‘abusive forum shopping’ in de zin van artikel 4 lid 3 sub d Richtlijn.¹⁸⁶ Overigens heeft Energy Transfer anders dan GPI stelt in de Staats Procedure juist belang bij een voortvarende procedure.

Daarnaast betekent het feit dat de Morton County District Court geen grote rechtbank is en de werklast van haar rechters bijgevolg hoog, niet dat de Staats Procedure niet effectief of efficiënt door die rechtbank behandeld wordt. GPI heeft dat laatste ook niet gesteld en Greenpeace heeft daar in de Staats Procedure evenmin over geklaagd. Integendeel: de Morton

¹⁸³ Daarenboven geldt dat, voor zover de argumenten die GPI ter zake van de ‘motions’ naar voren heeft gebracht wel enige grondslag zouden hebben, zij die in de Staats Procedure in hoger beroep bij de North Dakota Supreme Court opnieuw ter beoordeling kan voorleggen.

¹⁸⁴ Zie Dagvaarding onder 60.

¹⁸⁵ Zie Dagvaarding onder 61.

¹⁸⁶ Zie Dagvaarding onder 154 sub vii, waar Energy Transfer hiervoor ook al op heeft gereageerd onder 7.65.

County District Court is erin geslaagd om probleemloos en op efficiënte wijze een drie weken durende 'trial' te houden, terwijl daar aanvankelijk vijf weken voor waren uitgetrokken.

- (iii) Om dezelfde reden is er ook geen grond voor GPI's bezwaar dat de jury in de Staats Procedure uit inwoners van Morton County bestaat, daarmee suggererend dat zij niet neutraal kunnen zijn omdat zij allemaal door de aanleg van DAPL en daarmee gemoeide protesten werden geaffecteerd.¹⁸⁷ De procedurele regels van North Dakota schrijven voor dat de bij een rechtbank te selecteren juryleden afkomstig moeten zijn uit het district waar die rechtbank gevestigd is. Partijen hebben bij het proces van juryselectie de kans om aspirant-juryleden te ondervragen en hen bij vermeende vooringenomenheid van de selectie te laten uitsluiten. Van die mogelijkheid heeft GPI ook gebruik gemaakt, zie hiervoor onder 6.4.¹⁸⁸
- (iv) GPI's klacht dat voorafgaand aan de Staats Procedure een tijdrovend proces van 'discovery' plaatsvond, waarbij partijen ten overstaan van de rechter hebben gesteggeld over de vraag welke documentatie wel en welke niet aan de andere partij overgelegd moest worden, is eveneens zonder grond.¹⁸⁹ Een dergelijk proces is standaard in vrijwel iedere Amerikaanse procedure, aangezien in die procedures het principe van waarheidsvinding leidend is. Het proces van 'discovery' is daarbij per definitie belastend, omdat partijen door grote hoeveelheden documenten moeten gaan, moeten beoordelen of die documenten betrekking hebben op de zaak en zo ja, of die documenten dan onder 'legal privilege' vallen of bedrijfsgevoelige informatie bevatten. Bij laatstgenoemde categorieën documenten zal de onderzoeksrechter zich vaak op basis van de inhoud alsook de stellingen van partijen een oordeel moeten vormen of die documenten inderdaad niet aan de andere partij 'gedisclosed' hoeven te worden of juist wel.

Gedurende het proces van 'discovery' heeft Greenpeace volop gebruik gemaakt van de mogelijkheden die dit proces voor haar bood. Greenpeace deed zelfs ruim twee keer zoveel 'discovery'-gerelateerde verzoeken als Energy Transfer,¹⁹⁰ waaronder uitgebreide verzoeken tot overlegging van allerlei informatie die hetzij niet rechtstreeks betrekking had op de aanleg van DAPL, dan wel voor Energy Transfer bedrijfsgevoelige informatie betrof. Naar aanleiding van die verzoeken heeft Energy Transfer bijna 400.000 documenten aan Greenpeace verstrekt (vier keer zoveel als de 100.000 door Greenpeace aan Energy Transfer verstrekte documenten) en 29 personen ('fact' en 'expert witnesses') voor 'depositions' opgeroepen (tegenover 35 door Energy Transfer). Gezien voornoemde irrelevantie dan wel bedrijfsgevoeligheid van de door Greenpeace verzochte documenten, heeft Energy Transfer in de 'discovery' bij de onderzoeksrechter aangevoerd dat zij niet gehouden was om die informatie te 'disclosen', althans niet ongeclausuleerd. Het is typerend voor het soort stemmingmakerij waarvan GPI zich in deze procedure bedient om dat soort legitieme verweren van Energy Transfer af te doen als zou Energy Transfer *"keer op keer haar hakken in het zand hebben gezet"* en dat met geen

¹⁸⁷ Zie Dagvaarding onder 62.

¹⁸⁸ Ook hier geldt overigens dat, voor zover GPI's argumenten ten aanzien van de vermeende vooringenomenheid van bepaalde kandidaat-juryleden en de weigering van de rechter in eerste aanleg om die kandidaat-juryleden te diskwalificeren hout zouden snijden, die argumenten in hoger beroep bij de North Dakota Supreme Court opnieuw kunnen worden voorgelegd indien Greenpeace zich daartoe het recht heeft voorbehouden.

¹⁸⁹ Zie Dagvaarding onder 63.

¹⁹⁰ Greenpeace deed 380 verzoeken, tegenover 186 verzoeken van Energy Transfer.

ander doel dan om “opzettelijk” de procedure te rekken en Greenpeace daarmee op kosten te jagen.¹⁹¹ Die verwijten van GPI zijn zonder grond.

- (v) Greenpeace heeft in de Staats Procedure uitgebreid verweer gevoerd op grond van het inhoudelijke argument dat sprake zou zijn van een SLAPP.¹⁹² Dat verweer is door de rechter in zijn beslissing op de door GPI ingediende ‘motions’¹⁹³ en de jury verworpen, in die zin dat zij heeft geoordeeld dat Energy Transfer voor haar vorderingen overtuigend bewijs heeft gepresenteerd. Het juryoordeel kwam daarbij niet uit de lucht vallen, maar was gebaseerd op vele duizenden pagina’s aan uitgewisselde argumentatie en miljoenen pagina’s aan bewijsstukken en getuigenverklaringen. Het op basis daarvan gewogen onafhankelijk oordeel van de jury, dat volgde op een ‘trial’ van drie weken, ligt thans ter toetsing voor aan de rechter in de Staats Procedure. Zoals hiervoor onder 6.6(g) toegelicht, heeft Greenpeace daarbij aan de rechter onder meer verzocht om het juryoordeel terzijde te stellen.
- (c) Er is in de processuele gang van zaken dus geen enkele aanwijzing te vinden dat bij de Staats Procedure sprake zou zijn van iets ongebruikelijks of van een oneerlijke procesvoering. Greenpeace’s stellingen zijn zoals gezegd gemotiveerd door de rechter respectievelijk de jury verworpen.
- (d) Er is dan ook geen aanwijzing dat het juryoordeel in de Staats Procedure en het op basis daarvan te wijzen vonnis strijdig is met de Nederlandse openbare orde. Weliswaar heeft de jury een substantieel bedrag aan ‘punitive damages’ tegen de Greenpeace-entiteiten toegewezen, echter dat maakt een eventueel rechterlijk vonnis in de Staats Procedure – waarin die ‘punitive damages’ nog kunnen worden gematigd – niet zonder meer in strijd met de Nederlandse openbare orde. Er is immers binnen de Nederlandse rechtssfeer geen sprake van een absoluut verbod op de erkenning van buitenlandse vonnissen waarin punitieve schadevergoeding is toegewezen.¹⁹⁴ Bovendien bestaat volgens de rechtspraak ruimte om een vonnis gedeeltelijk te erkennen, namelijk voor dat gedeelte dat niet de ‘punitive damages’ aangaat, dan wel kan de Nederlandse rechter de ‘punitive damages’ matigen tot een naar Nederlandse maatstaven redelijk bedrag.¹⁹⁵ Dat ‘punitive damages’ zijn toegewezen is daarom hoe dan ook geen grond voor de weigering van de erkenning of tenuitvoerlegging van het (gehele) eindvonnis in de Staats Procedure.
- (e) Deze procedure daargelaten, zal voor zover Energy Transfer bekend de beslissing in de Staats Procedure niet onverenigbaar zijn met een tussen dezelfde partijen gegeven beslissing van de Nederlandse rechter, dan wel met een eerdere beslissing van een buitenlandse rechter die tussen dezelfde partijen is gegeven in een geschil dat hetzelfde onderwerp betreft en op dezelfde oorzaak berust, mits die eerdere beslissing voor erkenning in Nederland vatbaar is.

8.14 Uit het voorgaande blijkt dat voor wat betreft de rechterlijke beslissing in de Staats Procedure voldaan wordt, althans voldaan kan worden, aan de *Gazprombank/Bensadon*-criteria. De rechterlijke beslissing in de Staats Procedure komt

¹⁹¹ Zie Dagvaarding onder 63.

¹⁹² Zie hiervoor onder par. 6.7 e.v.

¹⁹³ Zie hiervoor onder 6.6(b), 6.6(d) en 6.6(f).

¹⁹⁴ PHR 12 november 2021, ECLI:NL:PHR:2021:1060, punt 4.40.

¹⁹⁵ Zie bijvoorbeeld rechtbank Midden-Nederland 11 september 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:4310, *NJF* 2019/598; gerechtshof 's-Hertogenbosch 31 augustus 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:2699, *JBP* 2022/30 m.nt. S.L. Boersen en J. Wind.

naar verwachting dan ook voor erkenning en in het gegeven geval voor tenuitvoerlegging, in aanmerking.

(iii) De zaak is aangebracht tussen dezelfde partijen

- 8.15 Artikel 12 Rv stelt ook het vereiste dat de beide zaken waar het om gaat tussen dezelfde partijen aanhangig moeten zijn. Het is niet noodzakelijk is dat partijen steeds processueel dezelfde rol moeten vervullen. Wie in de ene procedure eiser is, kan in de andere procedure gedaagde zijn. Het begrip 'dezelfde partijen' van artikel 12 eerste volzin wordt ook gehanteerd in onder andere artikel 29 Brussel I bis-Verordening. Het HvJEU heeft beslist dat het begrip 'dezelfde partijen' in artikel 21 EEX-Verdrag – thans artikel 29 Brussel I bis-Verordening – autonoom moet worden opgevat. Zelfs als in twee procedures niet volstrekt identieke procespartijen tegenover elkaar staan, kan toch sprake zijn van procedures tussen dezelfde partijen.¹⁹⁶
- 8.16 In het gegeven geval geldt dat partijen – Energy Transfer enerzijds en GPI anderzijds – in beide procedures identiek zijn. Daaraan doet niet af dat de Amerikaanse entiteiten van Greenpeace, namelijk GP Inc en GP Fund, bij de onderhavige procedure geen partij zijn. Sowieso geldt voor alle partijen in beide procedures dat hun respectievelijke belangen identiek en onlosmakelijk verbonden zijn.¹⁹⁷ Aan het in artikel 12 Rv neergelegde vereiste dat beide zaken 'dezelfde partijen' moet aangaan is dus voldaan.

(iv) De zaak gaat over hetzelfde onderwerp

- 8.17 Het laatste vereiste voor de toepasselijkheid van artikel 12 Rv is dat de parallelle procedures hetzelfde onderwerp moeten betreffen.¹⁹⁸ Voor wat betreft het begrip hetzelfde onderwerp heeft het HvJEU verduidelijkt dat (i) het begrip autonoom moet worden geïnterpreteerd en (ii) het begrip onderwerp (ofwel het doel van de vordering) ruim dient te worden genomen, zodat geen volledige gelijkheid van de vorderingen wordt vereist. Het doel van de ingestelde vorderingen hoeft niet volledig gelijk te zijn om aan te nemen dat van hetzelfde onderwerp sprake is.¹⁹⁹
- 8.18 Het in artikel 12 Rv gestelde vereiste dat sprake is van hetzelfde onderwerp dient op dezelfde ruime wijze te worden uitgelegd als in de rechtspraak van het HvJEU inzake artikel 21 EEX-verdrag en artikel 29 Brussel I bis.²⁰⁰ Bij de beantwoording van de vraag of zich een geval van litispendingie voordoet in de zin van artikel 29 Brussel I bis, dient de rechter volgens het HvJEU uitsluitend uit te gaan van de aanspraken van de eisende respectievelijk verzoekende partijen in beide procedures en geen rekening te houden met verweermiddelen waarop de verwerende partijen zich kunnen beroepen.²⁰¹

¹⁹⁶ Zie HvJEU 19 mei 1998, C-351/96, ECLI:NL:XX:1998:AD2884, *Jur.* 1998, p. I-3075; *NJ* 2000/155 (*Drout/CMI*). Deze interpretatie kan inspiratie bieden voor de uitleg van art. 12 Rv. Zie ook Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 7(a).

¹⁹⁷ Zie hiervoor onder 2.4 e.v.

¹⁹⁸ Dit vereiste geldt ook bij de gelijksoortige litispendingie-artikelen in het EEX-Verdrag en Brussel I bis, zij het dat deze internationale instrumenten – anders dan bij artikel 12 Rv – de aanvullende eis stellen dat de vorderingen in beide procedures ook 'op dezelfde oorzaak berusten'. De Nederlandse wetgever heeft overigens niet toegelicht waarom artikel 12 Rv – anders dan artikel 21 EEX-verdrag en artikel 29 Brussel I-bis – niet het vereiste bevat dat beide procedures ook 'op dezelfde oorzaak berusten'. Evenmin geeft de wetgever enige duidelijkheid over de vraag of artikel 12 Rv anders moet worden toegepast dan genoemde bepalingen zoals uitgelegd door het HvJEU. De omstandigheid dat artikel 12 Rv niet uitdrukkelijk vereist dat beide vorderingen op dezelfde oorzaak dienen te berusten, suggereert dat deze bepaling tevens kan worden toegepast als de parallelle procedures betrekking hebben op vorderingen die uit verschillende rechtsverhoudingen tussen dezelfde partijen voortvloeien. Overigens geldt in het gegeven geval dat zowel de Staats Procedure als deze procedure dezelfde oorzaak hebben, namelijk de acties die Greenpeace in het kader van de protesten tegen de DAPL heeft ondernomen en die voor Energy Transfer tot substantiële materiële- en vertragingsschade hebben geleid.

¹⁹⁹ Privaatrechtelijke handhaving van mededingingsrecht (*R&P* nr. 174) 2009/10.3.9.2 en Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 7b, beide bronnen met verwijzingen naar rechtspraak.

²⁰⁰ Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 7b. Er is trouwens wel lagere rechtspraak waarin wordt geoordeeld dat het vereiste van 'dezelfde oorzaak', ook al wordt het niet uitdrukkelijk genoemd in artikel 12 Rv, wel van toepassing kan zijn bij de beoordeling of een beroep op artikel 12 Rv slaagt. Zie rechtbank Rotterdam 18 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4599, r.o. 2.16.

²⁰¹ Zie HvJEU 8 mei 2003, C-111/01, ECLI:EU:C:2003:257, *Jur.* 2003, p. I-4207, *NJ* 2006/349 (*Gantner/Basch*).

In het kader van artikel 12 Rv past dezelfde benadering. Ook daar geldt voor het antwoord op de vraag of sprake is van litispendentie dat in beginsel uitsluitend wordt uitgegaan van de aanspraken van de eisende respectievelijk verzoekende partijen.²⁰²

- 8.19 In de Nederlandse rechtspraak speelt daarbij verder ook een rol of de posities in de Nederlandse en buitenlandse procedure geacht kunnen worden min of meer spiegelbeeldig te zijn.²⁰³ Volledige spiegelbeeldigheid van posities en vorderingen is daarbij niet nodig, doch moet er wel sprake zijn van enige overlap.²⁰⁴
- 8.20 De Staats Procedure en de Nederlandse Procedure gaan over hetzelfde onderwerp. In beide procedures staat immers de vraag centraal of – kort gezegd – Energy Transfer een gegronde vordering heeft. Op grond van artikel 1 Richtlijn kan in de Nederlandse Procedure hooguit sprake zijn van de door GPI gestelde SLAPP wanneer de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure ‘kennelijk ongefundeerd’ zijn en – in het kielzog van die bevinding – misbruik van recht opleveren. GPI noemt in de Dagvaarding (onder 154) verschillende feitelijke gronden die maken dat het handelen van Energy Transfer onrechtmatig zou zijn. Naar de eigen stelling van GPI (Dagvaarding onder 157) maken die feitelijke gronden dat de vorderingen van Energy Transfer evident ongegrond zijn, *“waardoor het instellen van de vordering, gelet op de evidente ongegrondheid ervan, in verband met de betrokken belangen van GPI achterwege had behoren te blijven.”* In de Staats Procedure gaat het eveneens om de vraag of Energy Transfer een deugdelijke grondslag heeft voor haar vorderingen richting (onder meer) GPI. Die deugdelijke grondslag bestaat niet als de vordering van Energy Transfer (kennelijk) ongegrond is dan wel misbruik van recht oplevert. Dat de vorderingen van Energy Transfer en die van GPI een verschillende juridische grondslag hebben, doet (zie de hiervoor besproken jurisprudentie) vanwege die evidente spiegelbeeldigheid van de positie van partijen in beide procedures niet af aan het feit dat het hier over hetzelfde onderwerp gaat.
- 8.21 Daarmee ligt zoals eerder gezegd het gevaar van tegenstrijdige uitspraken op de loer. Toewijzing van de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure zou er immers op neerkomen dat de Amerikaanse rechter die vorderingen gefundeerd acht, terwijl het voor toewijzing van de vorderingen van GPI in de Nederlandse Procedure noodzakelijk is dat de rechtbank tot het door GPI gewenste oordeel komt dat de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure juist ‘kennelijk ongefundeerd’ zijn. En zoals gezegd, de Amerikaanse rechter heeft reeds met de afwijzingen van de ‘motions’ van Greenpeace geoordeeld dat de vorderingen van Energy Transfer niet kennelijk ongefundeerd zijn en evenmin misbruik van recht opleveren.²⁰⁵
- 8.22 Voor zover GPI zou willen betogen dat in beide procedures niet sprake is van hetzelfde onderwerp, omdat in de Nederlandse Procedure in tegenstelling tot in de Staats Procedure ook de Federale Procedure en uitingen van Energy Transfer aan de orde zijn geldt dat een dergelijk standpunt niet opgaat:
- (a) De Federale Procedure en de Staats Procedure gaan immers over hetzelfde onderwerp, zoals GPI zelf erkent.²⁰⁶ In beide procedures wenst Energy Transfer immers op Greenpeace de schade te verhalen die zij als gevolg van het onrechtmatig handelen van Greenpeace heeft geleden. Dat in de Staats Procedure de RICO-grondslag niet langer werd aangevoerd doet er niet aan af dat beide procedures over hetzelfde onderwerp gaan.

²⁰² Zilinsky, in: *T&C Rv*, artikel 12 Rv, aant. 7c.

²⁰³ Rechtbank Rotterdam 20 december 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:13081 (*Dmarc Advisor/Dmarcian*).

²⁰⁴ *Ibidem*, r.o. 4.5 en 4.6.

²⁰⁵ Zie hiervoor onder 6.6, 7.56 en 8.13(b)(i).

²⁰⁶ Zie Dagvaarding onder 154 (vi).

(b) Wat betreft de door Energy Transfer gedane uitingen geldt dat deze zien op de gedragingen van Greenpeace ter zake van de DAPL en welke gedragingen nu juist onderwerp zijn van zowel de Nederlandse als Staats Procedure. GPI wijst ook op deze uitingen om te betogen dat de Staats Procedure een SLAPP betreft (zie Dagvaarding onder 154 (x), zodat deze onderdeel zijn van de vraag of de Staats Procedure onrechtmatig is).²⁰⁷ Bovendien is het enige door GPI gestelde gevolg van die uitingen de zogenaamd door GPI geleden reputatieschade, waaraan GPI welgeteld één (niet onderbouwde) zin besteedt,²⁰⁸ terwijl daar evident geen sprake van is (zie hiervoor onder 7.27 e.v.).

- 8.23 Voormelde overlap en spiegelbeeldigheid van posities worden geïllustreerd door het feit dat GPI in de Nederlandse Procedure enerzijds en de Staats Procedure anderzijds in de kern dezelfde argumenten hanteert. GPI hanteert die argumenten in de onderhavige procedure als onderbouwing van haar anti-SLAPP vorderingen, terwijl zij feitelijk dezelfde argumenten in de Staats Procedure als verweer inzet tegen de vorderingen van Energy Transfer. GPI wenst hierover dus zowel in de Nederlandse Procedure als in de Staats Procedure een beslissing.
- 8.24 In de eerste plaats stelt GPI in de Nederlandse Procedure dat de Amerikaanse Procedures een SLAPP zijn.²⁰⁹ GPI hanteert in de Staats Procedures precies hetzelfde standpunt, met stellingen als *"This is a classic (...) 'SLAPP' lawsuit. (...) "*²¹⁰ en *"Plaintiffs (...) brought this lawsuit in an effort to crush that criticism", "Plaintiffs' goal here is to chill the Greenpeace Defendants' speech by causing them to spend an extraordinary amount of money and time defending themselves"* en *"this case is nothing more than a SLAPP suit."*²¹¹ Hetzelfde argument is ook in de Federale Procedure door GPI naar voren gebracht.²¹²
- 8.25 Hoewel de staat North Dakota geen specifieke SLAPP-regelgeving kent, komen voormelde, door GPI in de Staats Procedure ingenomen standpunten in wezen al neer op, althans tonen zij grote gelijkenis met, het in de onderhavige procedure door GPI ingenomen SLAPP-standpunt. Die verweren houden immers in de kern in dat Energy Transfer GPI enkel aansprakelijk zou hebben gesteld vanwege haar betrokkenheid bij een volgens GPI vreedzaam en door het recht op vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht beschermd protest tegen de DAPL.
- 8.26 Dat is ook de reden dat GPI in de tweede plaats in de Dagvaarding onder 154 sub v stelt dat Energy Transfer's vorderingen onverenigbaar zouden zijn met het Eerste Amendement van de Amerikaanse Grondwet, wat onder meer het recht op de vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht garandeert. Dat argument vormt evenzeer een pijler van het verweer van GPI in de Staats Procedure, waarin GPI stelt: *"Let's be clear, there's absolutely nothing unusual or wrong about sending advocacy letters to banks that you believe for good reason to believe truthful. It is a matter of free speech and free expression."* En: *"But this is a democracy that values free speech, and you are allowed to write to banks, you are allowed to voice your opinion, and you are allowed to lobby for a certain result."*²¹³

²⁰⁷ Zie ook Dagvaarding onder 155.

²⁰⁸ Zie Dagvaarding onder 163(e).

²⁰⁹ Zie bijvoorbeeld Dagvaarding onder 148, 152, 154 sub xi en 155.

²¹⁰ Zie 'Memorandum of law in support of motion to dismiss first amended complaint' van 27 september 2019 (**ET-productie 63**), p. 2, onder 4.

²¹¹ Zie 'Reply memorandum of law in support of motion to dismiss first amended complaint' van 22 november 2019 (**ET-productie 64**), p. 1, onder 3, p. 2 onder 4 en p. 3 voetnoot 2.

²¹² Zie 'Greenpeace International, Greenpeace, Inc. and Charles Brown's motion to dismiss amended complaint' van 4 september 2018 (**ET-productie 65**), p. 4.

²¹³ Zie het als **ET-productie 66** overgelegde deel van de 'trial transcript' van 17 maart 2025 (p. 130, regelnummer 7 e.v. en p. 135, regelnummer 16 t/m 19).

- 8.27 Het beroep op deze grondrechten is ook meegenomen in het juryoordeel, zo blijkt uit de Jury Instructions (zie hiervoor onder 6.9) en is door de jury op juiste gronden (er was immers sprake van laster; zie onder 6.10(c)) verworpen.
- 8.28 In de derde plaats stelt GPI (ten onrechte, zoals uit hoofdstuk 4 blijkt) in de Dagvaarding tot zes keer toe dat de BankTrackbrief het enige bewijs van haar betrokkenheid bij de aan Greenpeace verweten activiteiten in de Staats Procedure zou vormen.²¹⁴ Hetzelfde kernargument hanteert GPI ook in de Staats Procedure: *"The undisputed evidence is that International sent no employees, no money, and no supplies in support of the Standing Rock protests, and had little knowledge of Greenpeace, Inc.'s activities and support for the Standing Rock protests. (...) the sum total of evidence regarding International's involvement is that it joined with ultimately 506 other organizations from more than 50 countries in signing a November 30, 2016 letter drafted by BankTrack—an organization which International had worked with for many years (...)."*²¹⁵
- 8.29 In de vierde plaats stelt GPI (ten onrechte, gezien al het bewijs dat Energy Transfer heeft overgelegd ten aanzien van de betrokkenheid van specifiek GPI bij de protestacties (in de vorm van (onder meer) ondersteuning van GP USA), welk bewijs de jury kennelijk overtuigend heeft geacht) in de Dagvaarding dat Energy Transfer in de Staats Procedure geen enkel bewijs heeft kunnen overleggen van een causaal verband tussen de door haar geleden schade en enig handelen van GPI.²¹⁶ Dat stelt GPI ook in de Staats Procedure: *"In short, Plaintiffs lack evidence of causation, which is fatal to their claim."*²¹⁷
- 8.30 In de vijfde plaats bepleit GPI in de Nederlandse Procedure dat Energy Transfer vanwege een gebrek aan onderbouwing de drempel niet haalt voor het verkrijgen van 'exemplary damages'.²¹⁸ Eenzelfde verweer voert GPI ook aan in de Staats Procedure (en is door de jury verworpen, zie hiervoor onder 6.10 e.v.): *"In any event, there is no evidence that International acted with oppression, fraud, or actual malice warranting exemplary damages."*²¹⁹
- 8.31 In de zesde plaats en tot slot heeft GPI, net als in de onderhavige procedure,²²⁰ in de Staats Procedure meerdere keren (tevergeefs) betoogd dat zij bij de Morton County District Court geen eerlijk proces kan krijgen, zodat de zaak behandeld zou moeten worden door een andere District Court. De ongegronde bezwaren die GPI daarover heeft aangevoerd zijn onder 8.13(b) hiervoor al deels aan de orde gekomen en ook al door de Amerikaanse rechter verworpen.
- 8.32 Zoals de voorgaande bloemlezing van door GPI in zowel de Nederlandse Procedure als de Staats Procedure ingenomen stellingen laat zien, kennen beide procedures niet alleen qua feiten maar ook qua argumentatie dermate veel overlap, dat de conclusie gerechtvaardigd is dat in beide procedures sprake is van hetzelfde onderwerp (en GPI dus ook een oordeel wenst in de Nederlandse Procedure over stellingen die zij reeds in de Staats Procedure inneemt, zodat het risico op tegenstrijdige uitspraken op de loer

²¹⁴ Zie Dagvaarding onder 3, 38, 46, 54, 65 sub c en 73.

²¹⁵ Zie 'Greenpeace International's trial brief' van 4 februari 2025 (**ET-productie 67**), onder 2; en 'Brief in support of Greenpeace International's motion for summary judgment on all counts' van 8 april 2024 (**ET-productie 68**), onder hoofdstuk: 'International's Only "Anti-DAPL" Activity Was Signing an Open Letter Along with Over 500 Other Organizations and Re-Posting a Statement by Greenpeace, Inc.' Zie ook het als **ET-productie 69** overgelegde deel van de 'trial transcript' van 17 maart 2025 (p. 119, regelnummers 18 - 22).

²¹⁶ Zie Dagvaarding onder 55 en 65 (d).

²¹⁷ Zie 'Brief in support of Greenpeace International's motion for summary judgment on all counts' van 8 april 2024 (**ET-productie 68**), onder 45. Zie ook het als **ET-productie 70** deel van de 'trial transcript' van 17 maart 2025 (p. 136, regelnummers 21 - 25): *"So here plaintiffs have slung a lot of mud at Greenpeace International but never once shown how the one act of signing a letter (...) caused them any damage (...)."*

²¹⁸ Zie Dagvaarding onder 66.

²¹⁹ Zie 'Brief in support of Greenpeace International's motion for summary judgment on all counts' van 8 april 2024 (**ET-productie 68**), onder 58.

²²⁰ Dagvaarding onder 59 e.v. en in het bijzonder 62.

ligt). Aldus is ook aan het laatste vereiste voor de toepasselijkheid van artikel 12 Rv voldaan.

Het gebruik van de discretionaire bevoegdheid tot aanhouding is op zijn plaats

- 8.33 Nu aan de vereisten voor de toepasselijkheid van artikel 12 Rv is voldaan, rijst de vraag of de Nederlandse rechter gebruik dient te maken van zijn onder dat artikel toegekende discretionaire bevoegdheid om deze procedure aan te houden, totdat in de Staats Procedure een in kracht van gewijsde gegane eindbeslissing is gewezen. Energy Transfer geeft hieronder aan dat, gelet op de hierna te bepreken omstandigheden, de rechter van die bevoegdheid gebruik dient te maken. Ook zal Energy Transfer betogen dat GPI geen redelijk belang heeft bij voortzetting van de onderhavige procedure.

Ad (a): Het bewerkstelligen van een efficiënte rechtsbedeling

- 8.34 Aanhouding van de Nederlandse Procedure leidt tot het beperken van parallelle procedures en het voorkomen van tegenstrijdige beslissingen. Voor de Nederlandse rechter heeft het dan ook zin om de huidige procedure aan te houden totdat de rechter in de Staats Procedure een vonnis heeft gewezen dat kracht van gewijsde heeft. Dit stelt de Nederlandse rechter dan in staat om dat vonnis te betrekken in diens oordeel (i) of de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure niet kennelijk ongegrond zijn en zo ja, (ii) of de Nederlandse rechter zich op grond van artikel 12 Rv alsnog onbevoegd moet verklaren. In een poging om tegenstrijdige beslissingen te voorkomen, heeft Energy Transfer op 22 juli 2025 bij de Amerikaanse rechter in de Staats Procedure gevraagd om een 'Anti-Suit Injunction' (**ASI**) tegen Greenpeace toe te wijzen (**ET-productie 71**). De ASI is erop gericht om te voorkomen dat GPI de Nederlandse Procedure voortzet zonder dat eerst de uitkomst in de Staats Procedure wordt afgewacht.

Ad (b): De proceseconomie is bij aanhouding gebaat

- 8.35 Ook de proceseconomie is bij aanhouding gebaat. Om in deze procedure, voordat in de Staats Procedure een in kracht van gewijsde gegaan vonnis is gewezen, de afweging te kunnen maken of de door Energy Transfer in de Staats Procedure ingestelde vorderingen kennelijk ongegrond zijn, zal de Nederlandse rechter zich moeten verdiepen in (i) de processtukken die in de Staats Procedure zijn overgelegd en (ii) de vorderingen die daar zijn ingesteld. Die beoordeling zal voor wat de Staats Procedure betreft niet eenvoudig zijn. Die procedure loopt inmiddels zes jaar, waarbij partijen vele processtukken (en 'motions') hebben uitgewisseld en argumenten naar voren hebben gebracht die gebaseerd zijn op het materiële recht en het procesrecht van de staat North Dakota. Daarnaast hebben partijen over een weer ongeveer een miljoen (!) documenten in het kader van 'discovery' geproduceerd en zijn ruim 1.500 documenten geaccepteerd als bewijs.²²¹ De Staats Procedure wordt dan ook niet voor niets genoemd als één van de grootste en meest complexe procedures in de geschiedenis van de staat North Dakota.²²²
- 8.36 Gezien voormelde omvang van het dossier in de Staats Procedure alsook het feit dat Energy Transfer's vorderingen in de Staats Procedure moeten worden beoordeeld naar het materiële recht en het procesrecht van de staat North Dakota, is de Amerikaanse rechter vanuit het oogpunt van zowel een efficiënte rechtsbedeling als proceseconomie beter toegerust om tot een inhoudelijke beslissing te komen of de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure enige deugdelijke grondslag hebben. Dit is eens

²²¹ Zie het als **ET-productie 72** overgelegde deel van 'trial transcript' van 17 maart 2025, p. 77, regelnummers 16 - 21).

²²² Zie bijvoorbeeld p. 2 van het als **ET-productie 73** overgelegde artikel van de North Dakota Monitor van 19 maart 2025, waarin is te lezen: "Both the plaintiffs and the defense have called the case one of the largest and most complex civil suits in state history."

te meer zo vanwege de aldaar reeds verrichte bewijslevering en de aldaar beschikbare procedurele waarborgen, waaronder: (i) het 'motions'-systeem, (ii) de beoordeling van het beschikbare bewijs door de jury met inachtneming van de door de rechter gegeven instructies, (iii) de rechterlijke toetsing van dat juryoordeel en (iv) de additionele rechterlijke toetsing in hoger beroep. Wat dat betreft valt niet in te zien waarom de Nederlandse rechter de gegrondheid van de door het recht van North Dakota beheerste vorderingen beter zou kunnen toetsen dan de Amerikaanse rechter, dan wel dit eveneens of opnieuw zou moeten doen.

8.37 Mocht de Nederlandse rechter zonder het oordeel van de rechter in de Staats Procedure af te wachten zich (eveneens) begeven in een beoordeling van de vraag of de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure kennelijk ongegrond zijn,²²³ dan wel de hoge drempel van misbruik van recht halen (artikel 3:13 BW), dan zal dit tot een aanmerkelijke belasting voor partijen en de Nederlandse rechter leiden. Zoals hiervoor is toegelicht, is het efficiënter om die beoordeling dus aan de rechter in de Staats Procedure over te laten, die inhoudelijk beter is toegerust en die de beoordeling ook veel efficiënter kan maken.

8.38 Indien de Nederlandse rechter de beoordeling niettemin zelf doet, zullen de kosten van juridische bijstand in Nederland voor partijen exponentieel toenemen. Niet alleen vanwege de omvang en complexiteit van het procesdossier van de Staats Procedure, maar ook vanwege voornoemde toepasselijkheid van het recht van de staat North Dakota. Over dat buitenlandse materiële recht en procesrecht zal de Nederlandse rechter zich dan apart moeten laten informeren, waarvoor dan opinies van Amerikaanse advocaten of andere rechtsgeleerden in het geding moeten worden gebracht. Dan is het doelmatiger om het in kracht van gewijsde gegane oordeel van de rechter in de Staats Procedure tot uitgangspunt te nemen indien en zodra dit beschikbaar komt.

Ad (c): De overige omstandigheden pleiten voor aanhouding

8.39 Overige omstandigheden die pleiten voor aanhouding zijn (i) de vergevorderde stand van de Staats Procedure en diens verwachte uitkomst en (ii) de duur van een eventueel hoger beroep in North Dakota versus de duur van de Nederlandse Procedure. Vanuit het oogpunt van een goede procesorde zou wellicht nog te rechtvaardigen zijn dat de Nederlandse rechter in een anti-SLAPP-procedure vooruitloopt op het eindoordeel in de buitenlandse procedure indien (i) het inhoudelijke debat in de buitenlandse procedure nog (grotendeels) zou moeten worden gevoerd, dan wel (ii) de jury of rechter in de buitenlandse procedure er al duidelijk blijk van zou hebben gegeven dat inderdaad sprake is van 'kennelijk ongefundeerde' vorderingen of – bijgevolg – van misbruik van recht door de eisende partij. In de onderhavige zaak is geen van beide het geval.

8.40 Ten eerste is de Staats Procedure na zes jaar procederen dermate ver gevorderd dat het kernonderdeel van de Staats Procedure, de drieweekse 'jury trial' en de daaraan voorafgaande bewijslevering, inmiddels is afgerond.

8.41 Ten tweede is er in de Staats Procedure geen enkele indicatie dat sprake is van 'kennelijk ongefundeerde' vorderingen of – bijgevolg – van misbruik van recht. Integendeel: het 'jury trial' heeft geresulteerd in een voor Energy Transfer gunstige jurybeslissing, terwijl de rechter in de Staats Procedure de door GPI ingediende 'motions' heeft afgewezen. Daarmee staat *prima facie* al vast dat de vorderingen van Energy transfer niet kennelijk ongegrond zijn, noch vexatoir zijn of misbruik van recht opleveren.

²²³ En zoals gezegd is de Nederlandse Procedure daarop gericht, zie Dagvaarding onder 157.

- 8.42 Dat alles maakt al duidelijk dat (i) van een SLAPP geen sprake is, althans, dat (ii) als toch sprake zou zijn geweest van een SLAPP, de Amerikaanse rechter daartegen zelf adequaat zou hebben opgetreden of kan optreden. Hierdoor bestaat er voor de Nederlandse rechter des te minder reden om op de uitkomst van de Staats Procedure vooruit te lopen door de Nederlandse Procedure niet aan te houden.
- 8.43 Ook indien de Nederlandse rechter de huidige procedure niet zou aanhouden, dient bedacht te worden dat de Staats Procedure waarschijnlijk ruimschoots eerder zal zijn afgerond dan de Nederlandse Procedure (waarin GPI niet alleen vraagt om een verklaring voor recht dat sprake is van een SLAPP, maar ook om een verwijzing naar de schadestaatprocedure).²²⁴ De Staats Procedure is zo'n zes jaar geleden gestart, terwijl de zaak inmiddels aan de rechter aldaar voorligt voor vonnis. Zoals hiervoor is toegelicht, is er volgend op dat vonnis maar één appelmogelijkheid welk appel in een zaak als deze in twee tot drie jaar zal zijn afgerond. Dat laatste maakt het realistisch dat er een in kracht van gewijsde gegane beslissing beschikbaar is in de Staats Procedure voordat in de onderhavige procedure überhaupt in eerste aanleg een eindvonnis beschikbaar zal zijn, terwijl het eventuele hoger beroep en beroep in cassatie in de onderhavige zaak vervolgens realistisch gezien ook nog jaren in beslag zullen nemen.

Ad (d): De goede procesorde brengt mee dat de zaak wordt aangehouden

- 8.44 Tot slot vereist de goede procesorde in het gegeven geval ook dat de zaak wordt aangehouden. De goede procesorde vormt dus, naast artikel 12 Rv, een separate grondslag voor aanhouding, hetgeen van belang is indien volgens de rechtbank niet zou zijn voldaan aan de vereisten van artikel 12. In dat geval blijft de Staats Procedure relevant voor de Nederlandse Procedure, zo blijkt uit het voorgaande, zodat ook op die grond aanhouding geëigend is.
- 8.45 Overigens speelt GPI's argument, dat de wetgever in het Wetsontwerp geen gebruik heeft gemaakt van de in artikel 17 lid 2 Richtlijn geboden mogelijkheid om toegang tot artikel 17 lid 1 Richtlijn hangende een buitenlandse procedure te beperken,²²⁵ geen rol voor de vraag of aanhouding van deze procedure op zijn plaats is. Zoals Energy Transfer onder 7.54 e.v. hiervoor heeft betoogd, is de Richtlijn niet van toepassing en is richtlijnconforme interpretatie eveneens niet mogelijk, dit nog los van het feit dat artikel 17 lid 2 Richtlijn de werking van artikel 12 Rv hoe dan ook onverlet laat.²²⁶

GPI heeft geen redelijk belang bij voortzetting van deze procedure

- 8.46 Aanhouding is ook op grond van de belangen van partijen geëigend. Volgens de rechtspraak van de Hoge Raad is de rechter niet tot aanhouding verplicht indien de eiser of verzoeker een redelijk belang heeft om zijn zaak, die reeds bij een buitenlandse rechter aanhangig is, ook bij de Nederlandse rechter aan te brengen.²²⁷ Daarbij kan meewegen of de buitenlandse procedure voortgang kent, of dat de wederpartij deze mogelijk moedwillig vertraagt.²²⁸
- 8.47 Uit de feiten en omstandigheden van deze zaak blijkt niet van een dergelijk redelijk belang. Immers, wijst de Nederlandse rechtbank de vorderingen van GPI tegen Energy Transfer toe, dan zal GPI in de Verenigde Staten erkenning van het daaropvolgende Nederlandse vonnis in de schadestaatprocedure moeten vragen. Een dergelijke

²²⁴ Volgens de rechtbank Rotterdam is dit een belangrijke reden voor aanhouding op grond van artikel 12 Rv; zie rechtbank Rotterdam 20 december 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:13081, r.o. 4.5 en 4.6.

²²⁵ Dagvaarding onder 136.

²²⁶ Artikel 17 lid 2 van de Richtlijn biedt immers de mogelijkheid een SLAPP-specifieke litispendingbepaling te creëren. Als niet van die gelegenheid gebruik wordt gemaakt, betekent dat niet dat artikel 12 Rv ineens niet meer van toepassing is.

²²⁷ HR 3 juli 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1786, NJ 1997/54, m.nt. Th.M. de Boer.

²²⁸ Hof 's-Gravenhage 10 oktober 2007, ECLI:NL:GHSGR:2007:BB8830, r.o. 10.

erkenning zou echter in strijd zijn met de Uniform Foreign Money Judgments Recognition Act (**UFMJRA**) in geval van een voor Energy Transfer gunstige beslissing in de Staats Procedure²²⁹ en hoe dan ook vanwege het ontbreken van 'personal jurisdiction' van de rechtbank Amsterdam ter zake van Energy Transfer, omdat Energy Transfer geen vermogensbestanddelen en activiteiten heeft in Nederland.²³⁰

- 8.48 Echter, ook indien de Amerikaanse rechter in de Staats Procedure de vordering van Energy Transfer afwijst, ontbreekt een redelijk belang bij de voortzetting van de onderhavige procedure. Voor zover GPI in dat scenario nog zou menen schade te hebben geleden, kan zij die immers, zodra vastgesteld, in een nieuwe procedure vorderen en bestaat bij voortzetting van de Nederlandse Procedure gericht op een verklaring voor recht geen redelijk belang.
- 8.49 Ook in het scenario dat GPI een Nederlands executeerbaar vonnis nodig heeft ter verdediging tegen naar zij kennelijk vermoedt pogingen van Energy Transfer om een gunstig vonnis in de Staats Procedure hier te lande te doen erkennen en executeren, is een redelijk belang voor GPI bij voortzetting in plaats van aanhouding niet aanwezig. Heeft GPI immers legitieme argumenten om het vonnis in de Staats Procedure te betwisten op grond van het feit dat geen sprake zou zijn van een 'fair trial' dan wel van een SLAPP, dan staan die argumenten sowieso aan een erkenning van het vonnis in de Staats Procedure op grond van artikel 431 lid 2 Rv in de weg.
- 8.50 Overigens is de kans dat GPI op korte termijn geconfronteerd wordt met een erkenningsverzoek voor een voor Energy Transfer gunstig vonnis in de Staats Procedure klein. Greenpeace heeft de Amerikaanse rechter verzocht het vereiste, dat Greenpeace hangende hoger beroep zekerheid moet stellen, terzijde te stellen. Echter, ook indien dat verzoek niet gehonoreerd zou worden is GPI blijkens haar meest recente jaarrekening gewoon in staat het vereiste bedrag voor zekerheidsstelling te betalen. In beide gevallen wordt de executeerbaarheid van het voor Energy Transfer gunstige vonnis in de Staats Procedure geschorst, zodat Energy Transfer met dat vonnis gedurende een lopend hoger beroep in de Staats Procedure überhaupt niets kan ondernemen. Bovendien bestaat de kans dat de rechter in de Staats Procedure (of in hoger beroep) de toegewezen schadevergoeding alsnog sterk reduceert. Ook dit illustreert het gebrek aan een redelijk belang dat GPI bij doorgang van de onderhavige zaak heeft.
- 8.51 Een redelijk belang van GPI kan ook niet gevonden worden in de door haar in de Dagvaarding aangevoerde schadeposten. Zoals Energy Transfer heeft toegelicht zijn die gestelde schadeposten niet onderbouwd, niet aannemelijk gemaakt, niet in geld waardeerbaar en/of overigens ook niet toewijsbaar. Ten aanzien van de kosten van juridische bijstand in de Verenigde Staten, geldt dat deze kosten thans nog niet gevorderd, maar komen deze (mogelijk) pas in een schadestaat aan de orde.
- 8.52 In tegenstelling tot het aldus ontbrekende 'redelijke belang' van GPI bij voortzetting van de huidige procedure, heeft Energy Transfer wel een duidelijk identificeerbaar redelijk belang bij aanhouding. Wordt immers het in kracht van gewijsde gegane oordeel van de rechter in de Staats Procedure afgewacht en houdt dat oordeel in dat de vorderingen van Energy Transfer in de Staats Procedure een deugdelijke grondslag hebben, dan volgt daaruit dat van de door GPI gestelde SLAPP geen sprake kan zijn. Ook zouden dan het substantiële tijdsbeslag en de substantiële kosten kunnen worden uitgespaard

²²⁹ Op grond van de UFMJRA kan Energy Transfer in voornoemd geval de Amerikaanse rechter vragen erkenning van het Nederlandse vonnis te weigeren wegens strijd met het vonnis in de Staats Procedure. Zie artikel 4 sub c, aanhef en onder 4 UFMJRA: "A court of this state need not recognize a foreign-country judgment if the judgment conflicts with another final and conclusive judgment". In Texas is erkenning van een buitenlands vonnis meerdere keren geweigerd op basis van die bepaling (zie bijvoorbeeld *In re Carmona*, 580 B.R. 690, 717 (Bankr. S.D. Tex. 2018))

²³⁰ Zie artikel 4 sub b, aanhef en onder 2 UFMJRA: "A court of this state may not recognize a foreign-country judgment if the foreign court did not have personal jurisdiction over the defendant".

die gemoeid zijn met het helemaal opnieuw inhoudelijk moeten behandelen van een zaak die naar alle maatstaven gemeten complex en omvangrijk is.

Conclusie

- 8.53 Op grond van artikel 12 Rv en de goede procesorde is het aangewezen dat de onderhavige procedure wordt aangehouden totdat in de Staats Procedure²³¹ een in kracht van gewijsde gegane eindbeslissing is gewezen.

9 Verzoek openstellen tussentijds hoger beroep

- 9.1 Energy Transfer verzoekt de rechtbank tussentijds hoger beroep open te stellen indien de rechtbank zich bevoegd acht. De reden voor dat verzoek is de proceseconomie. Indien geen tussentijds hoger beroep wordt opengesteld volgt een inhoudelijk debat over de vorderingen van GPI. Dat debat en de daarmee gepaard gaande besteding van tijd, geld en andere middelen zullen vervolgens voor niets zijn geweest als het hof in hoger beroep van het eindvonnis van de rechtbank alsnog zou oordelen dat de Nederlands rechter geen rechtsmacht heeft.²³² Het beroep op de proceseconomie klemmt in dit geval des te meer omdat een herbeoordeling van de vorderingen van Energy Transfer voor zowel de rechtbank als partijen, zoals hiervoor is uiteengezet (onder 8.35 e.v.), een grote opgave vormt.

10 Proceskosten

- 10.1 GPI maakt ten onrechte aanspraak op haar volledige proceskosten.²³³ Hiervoor is aangegeven dat *prima facie* vaststaat dat de vorderingen van Energy Transfer niet kennelijk ongegrond zijn, noch misbruik van recht opleveren (zie hiervoor onder 7.54 e.v. en 8.41).²³⁴ Energy Transfer verzoekt de rechtbank, indien de rechtbank de incidentele vorderingen zou afwijzen, op het debat in de hoofdzaak niet vooruit te lopen en het oordeel ter zake van de volledige proceskostenveroordeling dan ook aan te houden totdat in de hoofdzaak eindvonnis is gewezen. Dat klemmt temeer omdat de proceskosten die GPI vordert, op dit moment niet vaststaan (zie Dagvaarding onder 177).

11 Bewijsaanbod

- 11.1 Voor zover de bewijslast van enige stelling naar het oordeel van de rechtbank op Energy Transfer mocht rusten, biedt Energy Transfer daarvan bewijs aan door alle middelen rechtens, in het bijzonder door het horen van getuigen.

12 Conclusie in het incident

Energy Transfer verzoekt de rechtbank bij vonnis, voor zover rechtens mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

²³¹ Waaronder dus in dit hoofdstuk zoals gezegd ook de rechter in hoger beroep dient te worden verstaan.

²³² Zie hierover Van der Helm, in: GS Burgerlijke Rechtsvordering, artikel 337 Rv, aant. 10, die opmerkt "Hoewel de rechter grote vrijheid heeft bij het invullen van zijn procesbeleid, is het goed te bedenken dat partijen soms een duidelijk belang kunnen hebben bij een tussentijds hoger beroep. Een tussenvonnis vormt immers een tussenstation in de procedure en als zodanig een vertrekpunt voor het vervolg van die procedure. Een beslissing over de bewijslastverdeling, met een daarop gebaseerde bewijsopdracht kan tot (hoge) kosten en vertraging leiden, terwijl het risico bestaat dat de appelrechter anders oordeelt en de bewijsverrichting daardoor mogelijk (...) voor niets is geweest. Het risico op onnodige kosten is nog aanzienlijk groter wanneer de rechter een beroep op zijn onbevoegdheid verwerpt en het hele geschil daardoor moet worden uitgeprocedeerd. Wanneer de appelrechter over de bevoegdheid anders oordeelt, zijn die verrichtingen echt voor niets geweest. (...)"

²³³ De artikelen 14 en 17 Richtlijn zien echter alleen op een proceskostenveroordeling ter zake van de beweerde SLAPP zelf en dus niet ter zake van de anti-SLAPP-procedure.

²³⁴ Zo komt GPI geen beroep toe op de artikelen 14 en 17 Richtlijn (zie hiervoor onder 7.54 e.v.). Bovendien zien voornoemde artikelen alleen op een proceskostenveroordeling ter zake van de beweerde SLAPP zelf en dus niet ter zake van de anti-SLAPP-procedure.

primair: zich onbevoegd te verklaren tot kennisneming van de vorderingen van GPI; dan wel

subsidiar: (i) de behandeling van de zaak aan te houden totdat in de Staats Procedure dan wel in een daaropvolgend hoger beroep een in kracht van gewijsde gegane eindbeslissing is gewezen en (ii) zich, nadat voornoemde in kracht van gewijsde gegane eindbeslissing is gewezen, onbevoegd te verklaren tot kennisneming van de vorderingen van GPI;

met veroordeling van GPI in de kosten van dit incident aan de zijde van Energy Transfer, alsmede in de gebruikelijke nakosten (zowel zonder als met betekening), te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW vanaf veertien dagen na de datum van het vonnis.

Advocaat

Productielijst

ET-productie 1	Bevel tot indiening vervangend processtuk
ET-productie 2	Screenshot van het deel van de website van het Greenpeace-netwerk waar meer informatie is te vinden over de NRO's
ET-productie 3	Geconsolideerde jaarrekening van GPI over 2023
ET-productie 4	Artikel van Associated Press van 16 juni 2014 getiteld 'Greenpeace loses \$5.2M on rogue employee trading'
ET-productie 5	Stichting Greenpeace Council Rules of Procedure van 2016
ET-productie 6	Morton County District Court, 'Memorandum opinion and order' 13 februari 2020, Staats Procedure
ET-productie 7	Jaarverslag GP USA over 2017
ET-productie 8	Transcript van de 'deposition' van Christensen (Executive Director van GPI) van 13 februari 2024
ET-productie 9	Artikel van Food Navigator van 21 juli 2011 getiteld 'Greenpeace raided after GM crop destruction'
ET-productie 10	Artikel van Region Canberra van 19 november 2012 getiteld 'Greenpeace Two get nine month suspended sentences'
ET-productie 11	Artikel van Reuters van 28 februari 2018 getiteld 'French Greenpeace activists convicted over nuclear plant intrusion'
ET-productie 12	Artikel van BNR van 5 januari 2023 getiteld 'Greenpeace: 'Klimaatacties worden gewelddadiger''
ET-productie 13	United States District Court for the District of North Dakota, 'Findings of fact, conclusions of law, and order for judgment' 23 april 2025, <i>State of North Dakota vs United States of America</i>
ET-productie 14	Artikel van GP USA-medewerker Harmony Lambert van 16 december 2016 getiteld 'My time at Standing Rock', gepubliceerd op de website van Greenpeace USA
ET-productie 15	United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 14 juni 2017, <i>Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers</i>
ET-productie 16	United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 9 september 2016, <i>Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers</i>
ET-productie 17	Artikel van Greenpeace-directeur Annie Leonard van 27 september 2016 in Activism getiteld 'It's time for every ally to show up in the fight against the Dakota Access Pipeline'
ET-productie 18	Memo van de State Historical Society of North Dakota van 22 september 2016

ET-productie 19	Transcript van delen van de 'deposition' van Jason Kovacs van 6 december 2023
ET-productie 20	United States District Court for the District of Columbia, 'Memorandum opinion' 7 maart 2017, <i>Standing Rock Sioux Tribe v. U.S. Army Corps of Engineers (Standing Rock II)</i>
ET-productie 21	United States District Court for the District of Columbia, 'Order' 28 maart 2025, <i>Standing Rock Sioux Tribe vs U.S. Army Corps of Engineers</i>
ET-productie 22	Interne e-mail van Greenpeace van 28 oktober 2016 waarin de betrokkenheid van Greenpeace bij de anti-DAPL protesten wordt beschreven
ET-productie 23	Interne e-mail van Greenpeace van 16 februari 2018 over de ondersteuning van de anti-DAPL acties door GPI
ET-productie 24	Interne presentatie van Greenpeace over het 'Global Pipelines/ETP Project'
ET-productie 25	E-mailcorrespondentie met daarin onder meer een e-mail van Greenpeace-medewerker Khoury van 20 oktober 2016 (7:58 AM), waarin hij beschrijft hoe, op basis van de door hem verzamelde informatie, de bouw van de DAPL zou kunnen worden gesaboteerd
ET-productie 26	Interne e-mail binnen Greenpeace van 2 december 2016 waarin onder meer staat dat Greenpeace betrokken was bij de sabotage van de bouw van de DAPL
ET-productie 27	'Case report' van 11 november 2016 inzake de arrestatie van Greenpeace-medewerker Christina Alexa Liakos
ET-productie 28	Interne e-mail van Greenpeace van 26 maart 2018 over door GPI in verband met de anti-DAPL acties over te boeken fondsen
ET-productie 29	Interne e-mail van Greenpeace van 10 november 2017 over de aantallen actievoerders die zijn getraind in wat Greenpeace eufemistisch 'Non-Violent Direct Action' noemt
ET-productie 30	Interne e-mail van Greenpeace van 2 februari 2017 waarin wordt verwezen naar verschillende documenten die gaan over de trainingen in 'Non-Violent Direct Action'
ET-productie 31	Ongedateerd intern document, waarin op de eerste pagina (bovenaan) is te lezen op welke wijze Greenpeace naar eigen zeggen betrokken is geweest bij de anti-DAPL acties
ET-productie 32	Interne e-mail van Greenpeace van 1 september 2016 waarin is te lezen dat de financiële steun van Greenpeace cruciaal was voor de door IP3 verzorgde trainingen van actievoerders
ET-productie 33	Op 14 september 2016 genomen foto van een aan bouw materiaal vastgeketende Daniel T'seleie
ET-productie 34	Deel van het 'trial transcript' van 4 maart 2025 (Staats Procedure), over de betaling van Daniel T'seleie door Greenpeace

ET-productie 35	Interne chatsessie van Greenpeace van 21 november 2018, waarin Greenpeace-werknemer Cy Wagoner opmerkt (zie bij 7:43 PM) dat de dingen die bij de anti-DAPL protesten zijn gebeurd niet herhaald mogen worden
ET-productie 36	Intern Greenpeace-document getiteld 'The Mass NVDA Mobilisation Guidebook' (concept versie 0.3 van 2 februari 2016)
ET-productie 37	Interne chatsessie van 31 maart 2018, waarin om 8:11PM wordt opgemerkt: <i>"and i would not put all those details above in an email that might be requested in discovery, and I would delete it from this chat"</i> , gevolgd door een knipoog
ET-productie 38	Tijdens de 'trial'-fase van de Staats Procedure door Energy Transfer gebruikte 'Closing Argument'-presentatie
ET-productie 39	Deel van het 'trial transcript' van 27 februari 2025 (Staats Procedure), waarin is te lezen dat Michael Futch (Vice President of Construction and Engineers bij Energy Transfer) als getuige aangeeft een waakhond en een uitgebreid beveiligingssysteem te hebben aangeschaft naar aanleiding van de persoonlijke bedreigingen aan het adres van medewerkers van Energy Transfer
ET-productie 40	Delen van het 'trial transcript' van 27 februari 2025 en 4 maart 2025 (Staats Procedure), waarin verklaringen van Michael Futch (Vice President of Construction and Engineers bij Energy Transfer) en Christopher Sullivan ('construction claims and management expert') zijn weergegeven
ET-productie 41	Interne e-mail van Greenpeace van 2 november 2016 over de manier waarop de DAPL-financiers zouden moeten worden benaderd
ET-productie 42	Interne e-mail van Greenpeace van 10 oktober 2017 over de rol van GPI bij het onder druk zetten van de DAPL-financiers
ET-productie 43	Deel van het 'trial transcript' van 5 maart 2025 (Staats Procedure), waarin een deel van de verklaring van Ashton Hayes, Treasurer van Energy Transfer is weergegeven
ET-productie 44	Interne e-mail binnen Greenpeace van 27 maart 2017 over de desinvesteringen in de DAPL als gevolg van de acties van Greenpeace
ET-productie 45	United States District Court for the District of North Dakota, 'Order for remand' 29 april 2019, Staats Procedure
ET-productie 46	United States District Court for the District of North Dakota, 'Order' 25 juli 2018, Federale Procedure
ET-productie 47	Morton County District Court, 'Memorandum opinion and order' 11 mei 2020, Staats Procedure
ET-productie 48	Morton County District Court, 'Denial of motion for change of venue' 25 januari 2023, Staats Procedure
ET-productie 49	Morton County District Court, 'Memorandum opinion and order' 29 juni 2023, Staats Procedure

ET-productie 50	Morton County District Court, 'Opinion on motions for summary judgment' 14 februari 2025, Staats Procedure
ET-productie 51	'Docket sheet' van de Staats Procedure van 29 augustus 2025
ET-productie 52	Jury Instructies
ET-productie 53	Jurybeslissing
ET-productie 54	Jaarrekening GP Fund over 2023
ET-productie 55	Jaarrekening GP Inc over 2023
ET-productie 56	Morton County District Court, 'Opinion and order denying Greenpeace defendants motion to permit livestreaming of proceedings' 18 december 2024, Staats Procedure
ET-productie 57	Persbericht van Greenpeace van 2 juli 2025 getiteld 'Greenpeace International begint baanbrekende anti-SLAPP rechtszaak om vrijheid van meningsuiting te beschermen'
ET-productie 58	Artikel van NOS van 2 juli 2025 getiteld 'Greenpeace International start in Nederland zaak tegen megaboete uit de VS'
ET-productie 59	Greenpeace's wereldwijde fondsenwervingscampagne waarin de Staats Procedure centraal staat
ET-productie 60	Reactie mr. Van Houtert (Universiteit Maastricht) van 27 november 2024 naar aanleiding van de internetconsultatieronde met betrekking tot de implementatie van de Richtlijn
ET-productie 61	Statuten Stichting Greenpeace Council (GPI), actueel per 22 december 2022
ET-productie 62	Memorie van Toelichting bij de Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ter implementatie van de Richtlijn
ET-productie 63	'Memorandum of law in support of motion to dismiss first amended complaint' van (onder meer) GPI en GP Inc van 27 september 2019, Staats Procedure
ET-productie 64	'Reply memorandum of law in support of motion to dismiss first amended Complaint' van (onder meer) GPI en GP Inc van 22 november 2019, Staats Procedure
ET-productie 65	'Greenpeace International, Greenpeace, Inc. and Charles Brown's motion to dismiss amended complaint' van 4 september 2018, Federale Procedure
ET-productie 66	Deel van het 'trial transcript' van 17 maart 2025 (Staats Procedure), waarin is te lezen dat Greenpeace in de Staats Procedure stelt dat (i) er niets onrechtmatigs zou zijn aan het sturen van brieven aan banken, omdat slechts sprake zou zijn van het uiten van een (door het Eerste Amendement van de Amerikaanse Grondwet beschermde) mening en dat (ii) niemand 'exemplary damages' zou moeten betalen voor het uiten van een mening

ET-productie 67	'Greenpeace International's trial brief' van 4 februari 2025, Staats Procedure
ET-productie 68	'Brief in support of Greenpeace International's motion for summary judgment on all counts' van 8 april 2024, Staats Procedure
ET-productie 69	Deel van het 'trial transcript' van 17 maart 2025 (Staats Procedure), waarin is te lezen dat Greenpeace in de Staats Procedure stelt dat de BankTrack brief het enige bewijs is dat Energy Transfer in de Staats Procedure heeft overgelegd
ET-productie 70	Deel van het 'trial transcript' van 17 maart 2025 (Staats Procedure), waarin is te lezen dat Greenpeace in de Staats Procedure stelt dat Energy Transfer met veel modder gooit maar niet aantoont hoe het ondertekenen van de BankTrackbrief haar schaadt
ET-productie 71	'Plaintiff's emergency motion for anti-suit injunction' van 22 juli 2025, Staats Procedure
ET-productie 72	Deel van het 'trial transcript' van 17 maart 2025 (Staats Procedure), waarin is te lezen dat bijna een miljoen documenten zijn uitgewisseld in de Staats Procedure
ET-productie 73	Artikel van North Dakota Monitor van 19 maart 2025 getiteld 'Jury finds Greenpeace at fault for protest damages, awards pipeline developer more than \$660 million'